

AAA_2517#01#Q16#01 (EDUMAN) testinin sualları

Fənn : 2517 Neft sənayesinin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi

1 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- ☐ ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;]
- ☒ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır;
- ☐ müəssisə miqyasında istifadə olunan inşaat əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır.
- ☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;
- ☐ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;

2 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri neft sənayesini xarakterizə etmir?

- ☐ sahədə şaquli integrallaşmış iri şirkətlərin fəaliyyəti daha səmərəli ola bilər
- ☐ ətraf mühitə mənfi ekoloji təsirləri yüksək səviyyədədir
- ☐ ehtiyatların axtarışı, kəşfiyyatı və hasilatı prosesinin böyük kapital xərcləri tələb etməsi
- ☐ dünya bazarlarında sahənin məhsulunun qiymətləri zaman-zaman kəskin dəyişikliklərə məruz qalır
- ☒ resurs bazasının ölkə ərazisi üzrə bərabər bölünməsi

3 Azərbaycan sənayesinin strukturunun (quruluşunun) yenidən qurulmasını zəruri edən amil hansıdır?

- ☐ sənayenin mövcud quruluşunun sabit olması
- ☒ sənayenin indiyədək formalaşmış sahə, ərazi, təkrar istehsal və başqa quruluşlarının ölkənin davamlı inkişaf tələblərinə uyğun gəlməməsi
- ☐ ölkə sənayesinin mövcud strukturunun öyrənilməsi və qiymətləndirilməsi
- ☐ [yeni cavab]
- ☐ xarici ölkələrdə iqtisadiyyatının strukturunda baş verən dəyişikliklər
- ☐ dünya sənayesində yeni istehsal sahələrinin yaranması

4 Sənaye sahələri hansı əlamətlərə görə təsnifləşdirilə bilər?

- ☐ texnoloji istehsal üsuluna görə, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə, inkişaf səviyyəsinə görə, məhsulyaratma qabiliyyətinə görə
- ☒ məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə görə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə
- ☐ məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə, işçi qüvvəsinin sayına görə, idarəçilik və təbəçilik əlamətinə görə, inkişaf səviyyəsinə görə
- ☐ texnoloji istehsal üsuluna görə, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə, inkişaf səviyyəsinə görə, iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə
- ☐ texnoloji istehsal üsuluna görə, məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə, əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə, inkişaf səviyyəsinə görə, istehlak xüsusiyyətlərinə görə, yerləşmə yerinə görə

5 Aşağıdakı amillərdən hansı sənayenin sahə quruluşunun formalaşmasına təsir göstərmir?

- ☒ korporativ idarəetmənin tətbiqi;
- ☐ iqtisadiyyatın liberallaşdırılması və beynəlxalq integrasiya prosesləri;
- ☐ elmi-texniki tərəqqi və dünya sənayesinin inkişaf tendensiyaları;
- ☐ ölkə iqtisadiyyatının tarixi inkişaf xüsusiyyətləri;
- ☐ hökumətin sənaye siyasəti.

6 Mədəncixarma (hasilat) sənayesi dedikdə nə başa düşülür:

- ☐ faydalı qazıntı ehtiyatlarının axtarılması, kəşfiyyatı və mühafizəsi
- ☐ filiz və qeyri-filiz mineral resurslarının təbii ehtiyatlar şəklində saxlanması
- ☐ yeraltı təbii sərvətlərin təbii üsullarla yerin səthinə çıxması və bu sərvətlərin sənaye üsulu ilə istifadə edilməsi
- ☒ təbii ehtiyatların mədən üsulu ilə yerin təkindən çıxarılması
- ☐ mineral-xammal resurslarının təbii ehtiyat formasında saxlanması

7 Ölkə sənayenin strukturunun yenidən qurulması hansı məqsədlə həyata keçirilir?

- ☐ ölkə iqtisadiyyatının dayanıqlı inkişafına nail olmaq;
- ☐ ölkə sənayesinin inkişafının yeni keyfiyyət mərhələsinə keçilməsini təmin etmək;
- ☐ ölkə sənayesinin rəqabət qabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi;
- ☐ sənayenin struktur problemlərinin həllinə nail olmaq;
- ☒ bunların hamısı.

8 Aşağıdakı sahələrdən hansı beynəlxalq təsnifata əsasən iqtisadi fəaliyyət növlərinə aid deyil?

- ☐ emal sənayesi
- ☐ mədənşaxarma sənayesi
- ☐ qida məhsullarının istehsalı
- ☐ toxuculuq sənayesi
- ☒ yüngül sənaye

9 Aşağıdakılardan hansı ölkəmizdə neft sənayesinin üstün inkişafını şərtləndirən amillər sırasına aid edilməz?

- ☐ bu sahənin inkişafı üçün ölkəmizdə tarixi və təbii şərtlərin mövcud olması;
- ☐ dünya bazarında neftə olan böyük tələbat bu sahəni xarici investorlar üçün cəlbedici edib;
- ☒ yerli bazarda bu sahənin məhsuluna yüksək tələbatın olması
- ☐ Azərbaycan bu sahəyə xarici investorları cəlb etməklə həm də ölkənin üzləşdiyi iqtisadi, sosial və siyasi problemlərin həllində vasitə kimi istifadə edib.
- ☐ bu sahə investorlar üçün böyük gəlirlər vəd edir;

10 Aşağıdakılardan hansı biri neft sənayesində istehsalın texnoloji zənciri nə daxil deyil?

- ☐ xam neft və təbii qaz nəqli kəmərlərinin çəkilməsi
- ☐ xam neft və təbii qazın hasilatı, saxlanması və nəqli
- ☐ xam neft və təbii qaz ehtiyatlarının axtarılması, kəşfiyyatı, quyuların qazılması
- ☒ neft məhsullarının istehsal xarakterli istehlakı
- ☐ neft emalı məhsullarının istehsalı

11 [2010-cu ildə neft-qaz sənayesinin Azərbaycan sənayesinin ümumi istehsalında payı nə qədər olub?

- ☐ 75 faizdən aşağı;
- ☐ 82 faiz; ;
- ☐ 80 faiz;
- ☐ 93 faizə qədər;
- ☒ 85 faizdən bir qədər çox;

12 Hazırda Azərbaycanın emal sənayesinin məhsul istehsalında daha yüksək paya malik sənaye sahəsi hansıdır?

- ☐ neft və qaz hasilatı;
- ☐ içki istehsalı;
- ☐ qida məhsullarının istehsalı;
- ☐ tikinti materialları istehsalı.

- ☒ neft məhsulları istehsalı;

13 Sənaye sahəsi nədir?

- ☒ Eynitipli texnologiyalar əsasında eynicinsli və ya spesifik məhsullar istehsal (hasil) edən müəssisələrin məcmusudur;
- ☐ Eynitipli texnologiyalar əsasında eynicinsli və ya spesifik məhsullar istehsal (hasil) edən iş yerlərinin məcmusudur;
- ☐ Eynitipli texnologiyalar əsasında eynicinsli və ya spesifik məhsullar istehsal (hasil) edən sənaye sahələrinin məcmusudur;
- ☐ Qanunla qadağan edilməyən iqtisadi fəaliyyətlə gəlir əldə etmək üçün məşğul olan, ictimai tələbatları ödəmək üçün məhsul istehsal (hasil) edən, işlər görən və xidmətlər göstərən müəssisələrin məcmusudur.
- ☐ Müxtəlif tipli texnologiyalar əsasında geniş çeşiddə və nomenklaturada məhsul istehsal edən, iş görən və xidmətlər göstərən təsərrüfat subyektidir;

14 Milli iqtisadiyyatı necə xarakterizə etmək olar?

- ☒ ayrıca bir ölkə çərçivəsində tarixən formalaşmış və hazırda baş verən bütün ictimai istehsal proseslərinin məcmusu kimi
- ☐ ölkədə mövcud iqtisadi və insan resurslarından səmərəli istifadə üsullarının məcmusu kimi
- ☐ ayrıca bir ölkə çərçivəsində hazırda baş verən maddi istehsal proseslərinin məcmusu kimi
- ☐ e) ümumi daxili məhsulun yaradılması və istifadəsi proseslərinin məcmusu kimi
- ☐ məhdud resurslardan səmərəli istifadə etməklə qeyri-məhdud ehtiyacların ödənilməsi üsulları kimi

15 Son 3-4 ildə Azərbaycanda aşağıdakı inkişaf meyillərindən hansı üstünlük təşkil edir?

- ☐ ÜDM-də neft sektorunun payı artır, qeyri-neft sektorunun payı azalır;
- ☐ ÜDM-də neft və qeyri-neft sektorlarının payı sabit olaraq qalır;
- ☒ ÜDM-də neft sektorunun payı azalır, qeyri-neft sektorunun payı artır;
- ☐ Dünya neft bazarında Azərbaycanın payı 5 faizə çatıb.
- ☐ Azərbaycanda neft və qaz hasilatı həcmi ildən-ildə artmaqda davam edir;

16 Sənayenin sahə quruluşu nədir?

- ☐ Sənayeyə aid edilən sahələrin tərkibi və siyahısıdır
- ☐ Sənayeyə aid edilən sahələrin iqtisadiyyatın digər sahələri ilə qarşılıqlı münasibətlərinin kəmiyyət nisbətidir
- ☐ Sənayeyə aid edilən sahələrin hər birinin əsas göstəriciləridir
- ☒ Sənayeyə daxil olan sahələrin kəmiyyət nisbəti və onlar arasında olan qarşılıqlı əlaqələrdir
- ☐ Sənayeyə aid edilən sahələrin ümumi cəhətlərinin xarakteristikasıdır

17 Aşağıdakı göstəricilərin hansından sənayenin sahə quruluşunun təhlili zamanı istifadə edilmir?

- ☐ sahədə istehsal edilən məhsulun sənayenin ümumi məhsuluna olan nisbəti (faizlə)
- ☐ sahənin əsas fondlarının dəyərinin sənayenin bütün əsas fondlarının ümumi dəyərində olan nisbəti (faizlə)
- ☐ sahənin işçilərinin sayının sənayenin bütün işçilərinin sayına olan nisbəti (faizlə)
- ☒ sənaye sahəsinin artım tempi
- ☐ sahənin qabaqlama əmsalı

18 Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondunun təsis edilməsi ilə bağlı fərman nə vaxt verilib?

- ☒ 29 dekabr 1999-cu ildə
- ☐ 18 sentyabr 2002-ci ildə
- ☐ 29 dekabr 2000-ci ildə
- ☐ 22 noyabr 2004-cü ildə
- ☐ 27 sentyabr 2004-cü ildə

19 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun əsasnaməsi nə vaxt təsdiq edilib?

- ☐ 18 sentyabr 2002-ci ildə
- ☐ 22 noyabr 2004-cü ildə
- ☐ 29 dekabr 1999-cu ildə
- ☐ 27 sentyabr 2004-cü ildə
- ☒ 29 dekabr 2000-ci ildə

20 Dövlət Neft Fondu üçün göstərilən xüsusiyyətlərdən biri yanlıştır:

- ☒ Mərkəzi Bankda xüsusi hesab formasında fəaliyyət göstərir
- ☐ ayrıca idarəetmə strukturuna malik hüquqi şəxsdir
- ☐ büdcədənkanar dövlət təsisatıdır
- ☐ üzərində Azərbaycan Respublikası Dövlət Gerbinin əksi və öz adı olan möhürə, müvafiq şamp və blanklara malikdir
- ☐ bank təşkilatlarında hesablaşma və digər hesablara malikdir

21 Dövlət Neft Fondu hansı dövlət təsisatının qarşısında hesabat verir və məsuliyyət daşıyır?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi
- ☒ Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi
- ☐ Dövlət Neft Fondunun Müşahidə Şurası
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

22 Dövlət Neft Fondunun vəsaitinin formalaşması və xərclənməsi üzərində ümumi nəzarət hansı təsisat tərəfindən həyata keçirilir?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi
- ☒ Dövlət Neft Fondunun Müşahidə Şurası
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

23 Dövlət Neft Fondunun fəalliyətinə operativ rəhbərliyi kim həyata keçirir?

- ☐ Fondun Müşahidə Şurası
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Baş naziri
- ☒ Fondun İcraçı direktoru
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Naziri

24 Dövlət Neft Fondunun İcraçı direktoru kimin tərəfindən vəzifəyə təyin olunur və vəzifədən azad edilir?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının Baş naziri
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinin sədri
- ☒ Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
- ☐ Fondun Müşahidə Şurası
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Naziri

25 Aşağıdakılardan hansı Dövlət Neft Fondunun icraçı direktorunun səlahiyyətinə daxil deyil?

- ☐ Fondun idarə edilməsi ilə bağlı xərclər smetasının layihəsini hazırlayır
- ☐ Fondun vəsaitinin istifadə edilməsinin əsas istiqamətlərinə (proqramına) dair təkliflər hazırlayır
- ☐ Fondun cari işini təşkil edir və ona rəhbərlik edir
- ☐ Fondun aparatının işçilərini qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada vəzifəyə təyin edir və vəzifədən azad edir

☒ Fondun fəaliyyəti barədə illik hesabatı hazırlayır və təsdiq edir

26 Dövlət Neft Fondunun Müşahidə Şurasının üzvləri kim tərəfindən təsdiq olunur?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Naziri
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinin sədri
- ☒ Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
- ☐ Fondun İcraçı direktoru
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

27 Dövlət Neft Fondunun vəsaitinin ən çox hissəsinin istifadə edildiyi istiqamət aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ Samur-Abşeron kanalının rekonstruksiya edilməsi
- ☐ qaçqın və məcburi köçkün ailələrinin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması
- ☐ Bakı Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru kəməri layihəsinin maliyyələşdirilməsi
- ☒ Dövlət büdcəsinə transfertlər
- ☐ Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinin çəkilməsi

28 Dövlət Neft Fondunun vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən aşağıdakı layihələrdən hansı artıq başa çatıb?

- ☐ Bakı - Tbilisi - Qars dəmir yolu layihəsi
- ☒ Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinin çəkilməsi
- ☐ Qaçqın və məcburi köçkün ailələrinin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması
- ☐ "2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı"nın maliyyələşdirilməsi
- ☐ Samur-Abşeron kanalının rekonstruksiya edilməsi

29 Dövlət Neft Fondunun büdcəsi nə qədər müddət üçün təsdiq edilir?

- ☐ orta müddətli dövr üçün
- ☒ 1 il müddətinə
- ☐ 6 ay müddətinə
- ☐ uzun müddətli dövr üçün
- ☐ 2 il müddətinə

30 Neft və qaz gəlirlərinin idarə olunması üzrə uzunmüddətli strategiya hansı dövrü əhatə edir?

- ☐ 2005 – 2030-cu illəri
- ☐ 2000 – 2025-ci illəri
- ☐ 2000 – 2015-ci illəri
- ☐ 2000 – 2020-ci illəri
- ☒ 2005 - 2025-ci illəri

31 Neft sənayesi üçün səciyyəvi olan əsas əlamətlərdən biridir:

- ☐ təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəkdir
- ☐ əməktutumluğu aşağıdır
- ☐ kapitaltutumludur
- ☒ yuxarıdakıların hamısı
- ☐ istehsalın kombinəlmə səviyyəsi yüksəkdir

32 Hazırda Azərbaycanda neft və qaz emalı sahəsində aşağıdakı ölkələrdən hansına məxsus şirkət fəaliyyət göstərir?

- ☐ Rusiya Federasiyası
- ☐ İran
- ☐ Fransa
- ☐ Böyük Britaniya
- ☒ bunlardan heç biri

33 Aşağıdakı amillərdən hansı biri sənayenin sahə quruluşunun formalaşmasına təsir göstərir?

- ☐ idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi;
- ☐ sənaye müəssisələrində fondveriminin yüksəlməsi;
- ☐ sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi;
- ☒ ölkədə təbii ehtiyatların mövcudluğu və onlardan istifadə səviyyəsi.
- ☐ ölkədə baş verən ictimai-siyasi proseslər;

34 Aşağıdakılardan hansı sənayenin strukturunun növləri sırasına aid deyildir?

- ☐ ərazi (regional)
- ☐ sahə
- ☐ sektorlar üzrə
- ☐ texnoloji
- ☒ demoqrafik

35 Sənayenin hansı növ strukturu (quruluşu) dəyişkən deyildir?

- ☐ sektorlar üzrə strukturu
- ☐ ərazi strukturu
- ☐ sahə strukturu
- ☒ bunların heç biri
- ☐ texnoloji strukturu

36 Aşağıdakılardan hansı sənaye sahələrini müəyyən edən əlamətlərə aid deyildir?

- ☐ spesifik (özünəməxsus) texnoloji proseslər və əməyin təşkili
- ☐ istehsal etdikləri məhsulun eyni iqtisadi təyinatı
- ☐ kadrların spesifik (xüsusi) peşə tərkibi
- ☒ müəssisələrin hamısının eyni təşkilati idarəetmə quruluşuna malik olmaları
- ☐ istehlak edilən xammal və materialların eynicinsliyi

37 İqtisadiyyatın sahələrə bölünməsi nəyin nəticəsi olaraq meydana çıxıb?

- ☐ ölkənin miqyaslarının böyük və ya kiçikliyinə nəticəsi olaraq
- ☐ ölkənin idarə edilməsi və həyata keçirilən iqtisadi siyasətin nəticəsi olaraq
- ☐ ölkənin müstəqillik tarixinin müddətindən nəticəsi olaraq
- ☐ fərdi əmək bölgüsünün nəticəsi olaraq
- ☒ ictimai əmək bölgüsünün nəticəsi olaraq

38 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- ☐ fərdi, seriyalı, kütləvi;
- ☐ fərdi, texniki, texnoloji;
- ☐ mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış
- ☐ fiziki, mexaniki, texnoloji.
- ☒ ümumi, xüsusi, fərdi;

39 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- ☒ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir;
- ☐ istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir;
- ☐ ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır;
- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu iş hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır.
- ☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir;

40 Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın strukturunun növləri sırasına aid deyil?

- ☐ Ev təsərrüfatları üzrə strukturu
- ☐ Sahə strukturu
- ☐ Sosial strukturu
- ☒ Xalis strukturu
- ☐ Ərazi (regional) strukturu

41 Aşağıdakılardan hansı sənaye sahələrini müəyyən edən əlamətlərə aiddir?

- ☐ Eynicinsli və analogi (oxşar) məhsulun istehsalı;
- ☐ İstehlak edilən xammal və materialların eynicinsliyi
- ☐ Spesifik (özünəməxsus) texnoloji proseslər və əməyin təşkili;
- ☒ Bunların hamısı
- ☐ Kadrların spesifik (xüsusi) peşə tərkibi

42 əmək predmetinə təsiretmənin xarakterinə görə sənaye sahələri necə təsnifləşdirilir?

- ☐ hasilat sənayesi və mədənçıxarma sənayesi
- ☐ ağır sənaye və yüngül sənaye
- ☒ hasilat (mədənçıxarma) sənayesi və emal sənayesi
- ☐ istehsal vasitələri istehsalı sahələri və istehlak malları istehsalı sahələri
- ☐ hasilat sənayesi, emal sənayesi və xidmətədiçi sənaye

43 Sənaye istehsalının sahə strukturu nəyi müəyyən edir?

- ☐ ayrı-ayrı sənaye sahələrində istehsal edilən məhsulların tərkibini
- ☐ ayrı-ayrı sənaye sahələrində istehsal edilən məhsulun artmasını
- ☐ ayrı-ayrı sənaye sahələrində istehsal edilən məhsulların dəyərinin dəyişməsinə
- ☒ sənayenin ümumi məhsulunda ayrı-ayrı sənaye sahələrinin payını (xüsusi çəkisini).
- ☐ sənayedə istehsal edilən bütün məhsullarının çeşid tərkibinin ayrı-ayrı sənaye sahələri üzrə qruplaşdırılmasını

44 Hansı təsnifat əlamətinə görə sənaye müəssisələri hasiledici və emaledici qruplara bölünür?

- ☐ idarəçilik və təbəçilik əlamətinə görə;
- ☒ əmək predmetinə təsiretmə xüsusiyyətinə görə;
- ☐ məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə;
- ☐ istehsal edilən məhsulların istehlak yerinə görə
- ☐ iqtisadi özünəməxsusluq əlamətinə görə;

45 Aşağıdakı sahələrdən hansı mədənçıxarma sənayesinə aid deyil?

- ☐ xam neft və təbii qaz hasilatı
- ☐ kömür, torf və başqa yanar maddələrin hasilatı
- ☐ qara və əlvan metal filizlərinin çıxarılması
- ☐ tikinti daşı, qum, çınqıl çıxarılması
- ☒ xam neft və təbii qazın, daşınması, saxlanması və emalı

46 Hazırda Azərbaycan sənayesinin istehsal strukturunda daha böyük paya malik sahə hansıdır?

- ☒ mədənçıxarma sənayesi;
- ☐ maşınqayırma sənayesi;
- ☐ emal sənayesi;
- ☐ elektrı enerjisi, qaz və buxar istehsalı.
- ☐ yüngül sənaye;

47 Aşağıdakı sahələrdən hansı mədənçıxarma sənayesinə aid deyidir?

- ☐ neft və qaz hasilatı;
- ☐ mineral xammalın hasilatı;
- ☒ neft və qazın emalı;
- ☐ tkinti materialları (qum, gil və s.) hasilatı.
- ☐ daş kömür hasilatı;

48 Aşağıdakı sahələrin hansı neft-qaz sənayesinə aiddir?

- ☐ neft və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatı
- ☐ neft və qazın hasilatı
- ☐ neft-qaz hasilatı quyularının qazılması
- ☒ bunların hamısı
- ☐ neft və qazın saxlanması, nəql edilməsi

49 Aşağıdakı sahələrdən hansı neft-qaz sənayesinə daxil deyildir?

- ☐ neft və qaz yataqlarının kəşfiyyatı;
- ☐ neft və qazın hasilatı və emalı;
- ☐ neft-qaz quyularının qazılması;
- ☒ neft və neft məhsullarının pərakəndə satışı.
- ☐ xam neftin, neft məhsullarının və təbii qazın nəql edilməsi;

50 Aşağıdakılardan hansı neft-qaz hasilatının texnoloji zənciri nə aid deyildir?

- ☐ neft-qaz yataqlarının kəşfiyyatı
- ☐ neft-qaz quyularının qazılması
- ☐ neft-qaz yataqlarının işlənməsi və istismarı
- ☒ neft və qazın emalı
- ☐ neft-qaz hasilatı

51 . 2010-cu ildə Azərbaycanın ixracında neft (qaz) və neft məhsullarının payı nə qədər olub?

- ☐ 80 faizdən bir qədər az;
- ☐ 87 faiz;
- ☐ 85 faizədək;
- ☐ 95 faiz.
- ☒ 93 faizədək;

52 Müstəqillik dövründə Azərbaycanda neft-qaz hasilatının sürətli artımı əsasən nəyin hesabına baş verib:

- ☐ yalnız Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinin fəaliyyəti hesabına
- ☐ qonşu ölkələrin dəstəyi hesabına
- ☒ bu sahəyə xarici investorların cəlb edilməsi hesabına
- ☐ dünya bazarında neft və qaza tələbatın artması hesabına

- ☐ Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinin yenidən qurulması hesabına

53 Dövlət Neft Fondunun vəsaitinin istifadəsi ilə bağlı aşağıda qeyd edilənlərdən hansı doğrudur?

- ☐ Fondun vəsaitinin istifadəsi Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin qərarları əsasında həyata keçirilir
- ☐ Fondun gəlirlərindən qanunvericiliyə uyğun olaraq vergi, rüsum və digər ödənişlər tutulur
- ☒ hər il Fondun vəsaitinin istifadə edilməsinin təsdiq olunmuş istiqamətləri haqqında məlumat və illik hesabat mətbuatda dərc edilir
- ☐ Fondun vəsaiti dövlət müəssisə və təşkilatlarının borcunun girovu qismində istifadə oluna bilər
- ☐ Fondun vəsaiti hesabına dövlət hakimiyyəti orqanlarına, dövlət və qeyri-dövlət müəssisə və təşkilatlarına kredit (borc) verilə bilər

54 Azərbaycan Respublikasının Neft və qaz gəlirlərinin idarə olunması üzrə uzunmüddətli strategiya sənədi təsdiq edilib

- ☐ Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin qərarı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikasının qanunu ilə
- ☒ Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə

55 Azərbaycan Respublikasının Neft və qaz gəlirlərinin idarə olunması üzrə uzunmüddətli strategiya sənədi vaxt təsdiq edilib?

- ☐ 22 noyabr 2004-cü ildə
- ☒ 27 sentyabr 2004-cü ildə
- ☐ 18 sentyabr 2002-ci ildə
- ☐ 29 dekabr 1999-cü ildə
- ☐ 29 dekabr 2000-ci ildə

56 Neft və qaz gəlirlərinin idarə olunması üzrə uzunmüddətli strategiya neftin və qazın satışından əldə olunan hansı gəlirlərin idarə edilməsini nəzərdə tutur?

- ☐ dövlət büdcəsinin və Dövlət Neft Şirkətinin gəlirlərinin
- ☐ Dövlət Neft Fondunun və Dövlət Neft Şirkətinin gəlirlərinin
- ☒ Dövlət Neft Fondunda və dövlət büdcəsində toplanan gəlirlərin
- ☐ hökumətin və şirkətlərin əldə etdikləri bütün gəlirlərin
- ☐ yalnız dövlət büdcəsinin gəlirlərinin

57 Aşağıdakılardan biri hökumətin neft və qaz gəlirlərinin mənbəyi deyil:

- ☐ hasilatın pay bölgüsü sazişlərinə əsasən sərmayəçilər tərəfindən dövlət büdcəsinə ödənilən mənfəət vergisi
- ☐ hasilatın pay bölgüsü sazişlərinə uyğun olaraq Azərbaycanın payına düşən mənfəət nefti və Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun qanunvericiliklə müəyyən edilmiş digər gəlir mənbələri
- ☐ Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin neftin və qazın hasilatı ilə bağlı vergi ödənişləri və dövlət büdcəsinə digər ödənişlər
- ☐ Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin təsisçisi olduğu neft və qaz hasilatı ilə məşğul olan müştərək müəssisələrin dövlət büdcəsinə vergi ödənişləri
- ☒ neft sazişləri üzrə xarici podratşısı və subpodratşısı şirkətlərin Azərbaycan ərazisindəki neft-qaz fəaliyyəti

58 Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu təsis edilib:

- ☒ Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin qərarı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikasının qanunu ilə

- ☐ Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə

59 Dövlət Neft Fondunun təsis edilməsinin əsas məqsədi nədir?

- ☐ ölkəmizin neft sərvətlərinin xarici şirkətlərlə Azərbaycan hökuməti arasında səmərəli bölünməsi
- ☐ neft-qaz gəlirlərinin toplanaraq gələcək nəsillərə saxlanılması
- ☐ neft-qaz sərvətlərinin istismarından əldə edilən gəlirlərinin istifadəsi üsullarını müəyyən etmək
- ☐ ölkəmizin neft-qaz gəlirlərinin yönəldiləcəyi konkret istiqamətləri və layihələri müəyyən etmək
- ☒ ölkəmizin neft sərvətlərinin səmərəli və məqsədyönlü şəkildə idarə edilməsinə şərait yaratmaq

60 Dövlət Neft Fondunun vəsaiti hesabına maliyyələşdirilən aşağıdakı layihələrdən hansı hazırda davam edir?

- ☒ "2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramı"nın maliyyələşdirilməsi
- ☐ Dövlət İnvestisiya Şirkətinin Nizamnamə kapitalının maliyyələşdirilməsi
- ☐ Oğuz-Qəbələ-Bakı su kəmərinin çəkilməsi
- ☐ Bakı Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru kəməri layihəsinin maliyyələşdirilməsi
- ☐ AÇG üzrə layihədə ARDNŞ-in iştirak payının tənzimlənməsi

61 Dövlət Neft Fondunun illik büdcəsi necə təsdiq edilir?

- ☐ Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə
- ☐ Dövlət Neft Fondunun Müşahidə Şurasının qərarı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikasının müvafiq Qanunu ilə
- ☒ Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin qərarı ilə

62 Neft Fondunun investisiya portfelinin tərkibində hansı valyuta üstünlük təşkil edir?

- ☒ ABŞ dolları
- ☐ Azərbaycan manatı
- ☐ Kanada dolları
- ☐ Avro
- ☐ İngiltərə funt-sterlinqi

63 İstehsalın mütləq səmərəliliyi nədir?

- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləəinin mənfəətin kəmiyyətinə olan nisbətidir
- ☒ səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir
- ☐ əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- ☐ əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarıdır

64 Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkilı ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ müəssisənin bütün fondlarının
- ☐ istehsal dövrü fondlarının
- ☒ istehsal əsas fondlarının
- ☐ müəssisənin ehtiyat fondlarının
- ☐ müəssisənin tədavül fondlarının

65 İqtisadi səmərə nədir?

- ☒ hər bir müəssisə və ya təşkilatın müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan iqtisadi nəticənin mütləq ölçüsüdür

- ☐ hər hansı bir müəssisə və ya təşkilatın müəyyən dövr ərzindəki fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkdiyi xərclərin dəyər ifadəsində məbləği
- ☐ müəyyən dövr ərzində hər hansı bir müəssisənin və ya təşkilatın fəaliyyətinə cəlb edilən bütün resursların dəyər ifadəsində miqdarıdır
- ☐ hər bir müəssisə və təşkilatın il ərzində həyata keçirdiyi fəaliyyətlərin məcmusudur
- ☐ hər bir müəssisə və ya təşkilatın müəyyən dövr ərzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə

66 Səmərəlilik meyarı nədir?

- ☐ İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir
- ☐ İstehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmnin dəyər ifadəsidir
- ☐ İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir
- ☒ İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir
- ☐ İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir

67 Aşağıdakı metodların hansından investisiya layihələrinin səmərəliliyini əsaslandırmaq üçün istifadə edilmir?

- ☐ Rentabellik indeksinin hesablanması
- ☒ əmək məhsuldarlığının hesablanması
- ☐ İnteqral səmərənin hesablanması
- ☐ Ödənmə müddətinin hesablanması
- ☐ Rentabellik normasının hesablanması

68 Müəssisədə investisiya layihəsinin qəbul edilməsi üçün inteqral səmərəlilik göstəricisi necə olmalıdır?

- ☐ mənfəət bərabər olmalıdır
- ☐ mənfə kəmiyyət olmalıdır
- ☐ sıfır (0) bərabər olmalıdır
- ☐ xərclərdən çox olmalıdır
- ☒ müsbət kəmiyyət olmalıdır

69 Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

- ☐ fondverimi, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəəlik məhsul
- ☐ əmək məhsuldarlığı, əmək haqqının səviyyəsi, mənfəət
- ☐ əmək məhsuldarlığı, ümumi rentabellik, məhsul vahidinin maya dəyəri
- ☒ əmək məhsuldarlığı, fondverimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsali
- ☐ fondtutumu, əmək məhsuldarlığı, ümumi gəlir

70 Aşağıdakılardan hansı neft sənayesində istehsalın səmərəliliyini xarakterizə edə bilməz?

- ☐ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan vaxtın azaldılması
- ☒ işçilərin sayının artması
- ☐ material məsrəflərinə qənaət eilməsi
- ☐ məhsul vahidinin maya dəyərinin azaldılması
- ☐ vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyətcə artırılması

71 əməyin səmərəlilik dərəcəsini hesablamaq üçün aşağıda verilənlərdən hansından istifadə edilir?

- ☐ məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xərclər
- ☐ vaxt vahidi ərzində sərf edilən elektrik enerjisi
- ☒ vaxt vahidi ərzində istehsal edilən məhsulun həcmi
- ☐ investisiya qoyuluşunun rentabelliği

- ☐ vaxt vahidi ərzində sərf edilən materialların həcmi

72 Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

- ☐ istehsal sahələrinin artıqlığı
☐ istehsal prosesindəki fasilələr
☐ istehsal prosesinin başlanması
☒ istehsalın ixtisaslaşması
☐ iş yerlərində izafi ehtiyatların olması

73 Müəssisədə il ərzində 750 min manatlıq əlavə investisiya həyata keçirilərək yeni istehsal gücləri istifadəyə verilmişdir. Bunun nəticəsində növbəti ildə müəssisə 225 min manat əlavə mənfəət əldə etmişdir. Müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun rentabelliyi nə qədər olub?

- ☒ 30 faiz
☐ 525 min manat
☐ 35 faiz
☐ 975 min manat
☐ 25 faiz

74 Dünya bazarında neftin (qazın) qiymətinin aşağı düşməsi neft (qaz) hasilatının səmərəliliyinə necə təsir göstərir?

- ☐ qiymətin səmərəliliklə birbaşa əlaqəsi yoxdur
☐ səmərəlilik dəyişmir
☐ səmərəlilik yüksəlir
☐ bu, hasilatın həcmindən asılıdır
☒ səmərəlilik azalır

75 BTC ixrac boru kəməri vasitəsilə nəql edilən illik xam neftin miqdarının azalması hər ton (barrel) neftin maya dəyərinə necə təsir göstərir?

- ☐ illik ümumi daşınma xərcləri azalar
☒ maya dəyəri azalar
☐ maya dəyəri yüksələr
☐ neft hasilatı xərcləri artar
☐ maya dəyəri dəyişməz qalır

76 Azərbaycanda respublika daxilində neft məhsullarının qiymətləri hansı qurum tərəfindən tənzimlənir?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Energetika Nazirliyi tərəfindən
☐ Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən
☐ Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən
☒ Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən
☐ Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən

77 Distillə prosesində nə baş verir?

- ☐ sobanın dibinə çökmüş ağır təbəqələr yağlara ayrılır
☒ xam neft fraksiyalara yaxud təbəqələrə ayrılır
☐ xam neft bərk və maye qatışıqlardan təmizlənir
☐ xam neftdən kimyəvi məhsullar ayrılır
☐ xam neft qızdırılaraq nəql boru kəmərlərinə ötürülür

78 Bakının yaxınlığında (Qobustanda) tikilməkdə olan yeni Neft, Qaz emalı və Neft-kimya kompleksində aşağıdakı oobyektlərdən hansı olmayacaq?

- ☒ kimyəvi tullantıların emalı zavodu
- ☐ qaz emalı zavodu
- ☐ neft emalı zavodu
- ☐ enerji bloku
- ☐ neft-kimya zavodu

79 Azərbaycanın neft və neft məhsulları hansı qiymətlərlə ixrac edilir?

- ☒ bazar qiymətlərinə uyğun olaraq kontrakt qiymətləri ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən edilən qiymətlərlə
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiymət) Şurası tərəfindən müəyyən edilən qiymətlərlə
- ☐ ölkə daxilində satış qiymətlərinə uyğun olaraq
- ☐ Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti tərəfindən müəyyən edilən qiymətlərlə

80 Azərbaycanda respublika daxilində neft və neft məhsullarının pərakəndə satış qiymətinə aşağıdakılardan hansı daxildir?

- ☐ satış əlavələri
- ☐ aksiz vergisi
- ☐ şirkətdaxili qiymətlər
- ☒ bunların hamısı
- ☐ təchizat xərcləri

81 Saxlanclardakı xam neftin nə qədər hissəsi müasir neft emalı müəssisələrində yanacaq kimi istifadə olunur?

- ☐ təqribən 10-15 faizi
- ☐ təqribən 2-3 faizi
- ☐ 1 faizindən çox olmayaraq
- ☐ 15 faizdən az olmayaraq
- ☒ təqribən 4-8 faizi

82 Aşağıdakılardan hansı konversiya prosesinin növləri sırasına aid deyil?

- ☒ restrukturizasiya
- ☐ Hidroparçalama
- ☐ Katalitik parçalayıcı
- ☐ Termiki parçalama
- ☐ Yenidənqurma

83 Aşağıdakılardan hansı konversiya prosesinin növləri sırasına aid deyil?

- ☐ Alkolyasiya
- ☒ Distilliyasiya
- ☐ İzomerləşmə
- ☐ Polimerləşdirmə
- ☐ Hidrokonversiya

84 Katalitik parçalayıcı konversiya prosesində aşağıdakı maddələrdən hansı alınır?

- ☒ bunların hamısı
- ☐ qızdırıcı yağ

- ☐ benzin
- ☐ bunların heç biri
- ☐ kimyəvi qarışıqlar

85 Hidroparçalama zamanı yaranan yeni kimyəvi molekul strukturları hansı maddənin iştirakı ilə formalaşır?

- ☐ kükürd
- ☐ azot
- ☐ oksigen
- ☐ karbon
- ☒ hidrogen

86 Aşağıdakılardan hansı daha ağır yanacaq hesab olunur?

- ☐ “dəmiryol dizel yanacağı”
- ☐ avtomobil benzini
- ☐ aviasiya benzini
- ☒ “dəniz dizel yanacağı”
- ☐ “ilkin dizel yanacağı”

87 İlkin dizel yanacağı ndan aşağıdakılardan hansında istifadə edilmir?

- ☒ lokomotivlərdə
- ☐ avtobuslarda
- ☐ avtomobillərdə
- ☐ kiçik gəmi mühərriklərində
- ☐ yük maşınlarında

88 Avtomobil benzini adətən hansı temperatur diapazonunda qaynayan karbohidrogenlər qarışığından ibarət olur?

- ☐ 180 - 380° S
- ☒ 35 - 215°S
- ☐ 0 - 150°S-dək
- ☐ 380 - 540°S
- ☐ 150 - 3000S

89 Neft və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatı zamanı tətbiq olunan üsullar:

- ☐ magnitometrik və qravimetrik
- ☐ geofiziki və hidrogeoloji
- ☐ geoloji və geokimyəvi
- ☐ elektrometrik, radiometrik və seysmik
- ☒ geoloji, geokimyəvi, geofiziki və hidrogeoloji

90 Dərinlik nasosu ilə neftin çıxarılması üsulu nə vaxt tətbiq edilir?

- ☒ quyudibində neftin səviyyəsinin və lay təzyiqinin ciddi surətdə aşağı düşməsi hallarında
- ☐ yataqda lay təzyiqinin yuxarı olduğu dövrdə
- ☐ yataq yeni istismara verildəndə
- ☐ fontan üsulunu tətbiq etmək mümkün olmadıca
- ☐ neft laylarının istismara verildiyi ilk 2-3 ay ərzində

91 Neft-qaz yataqlarının axtarışının qrametrik üsulu nəyə əsaslanır?

- ☐ süxurların radioaktivliyinin öyrənilməsinə
- ☒ təbii ağırlıq qüvvəsinin (qravitasiyanın) öyrənilməsinə
- ☐ elektromaqnit sahəsinin öyrənilməsinə
- ☐ seysmik dalğaların yayılma sürətinin öyrənilməsinə
- ☐ maqnit sahəsinin öyrənilməsinə

92 Neft və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatı işlərində daha geniş tətbiq edilən üsul hansıdır?

- ☒ geofiziki
- ☐ hidrogeoloji
- ☐ fiziki-kimyəvi
- ☐ geokimyəvi
- ☐ coğrafi

93 Axtarış neft-qaz quyuları nə məqsədlə qazılır?

- ☐ istisimar olunmuş neft laylarında lay təzyiqini artırmaq məqsədilə qazılır
- ☐ neft və qaz yataqlarının dərinliyini, həcmi, lay təzyiqini, süxurların fiziki-kimyəvi tərkibini və xassələrini, quyuların qazılmasının texnoloji xüsusiyyətlərini aydınlaşdırmaq üçün qazılır
- ☒ bu və ya digər ərazidə (sahədə) neft və qaz yataqlarının olub-olmaması haqqında ilkin məlumatları toplamaq üçün qazılır
- ☐ artesian sularını yerin səthinə çıxarmaq üçün qazılır
- ☐ yerin dərin qatlarından neft və qazı çıxarmaq məqsədilə qazılır

94 İnyeksiya quyuları nə üçün istifadə edilir?

- ☒ istisimar olunmuş neft laylarında lay təzyiqini artırmaq məqsədilə
- ☐ neft və qaz yataqlarının fiziki-kimyəvi tərkibini və xassələrini, quyuların qazılmasının texnoloji xüsusiyyətlərini aydınlaşdırmaq üçün
- ☐ ərazidə neft və qaz yataqlarının olub-olmaması haqqında ilkin məlumatları toplamaq üçün
- ☐ artesian sularını yerin səthinə çıxarmaq üçün
- ☐ yerin dərin qatlarından neft və qazı çıxarmaq məqsədilə

95 Kəşfiyyat neft-qaz quyularının təyinatı nədir?

- ☐ istisimar olunmuş neft laylarında lay təzyiqini artırmaq
- ☒ neft və qaz yataqlarının dərinliyini, həcmi, lay təzyiqini, süxurların fiziki-kimyəvi tərkibini və xassələrini, quyuların qazılmasının texnoloji xüsusiyyətlərini aydınlaşdırmaq
- ☐ sahədə neft və qaz yataqlarının olub-olmaması haqqında ilkin məlumatları toplamaq
- ☐ artesian sularını yerin səthinə çıxarmaq
- ☐ yerin dərin qatlarından neft və qazı çıxarmaq

96 İstismar neft-qaz quyuları nə üçündür?

- ☐ istisimar olunmuş neft laylarında lay təzyiqini artırmaq üçün
- ☐ neft və qaz yataqlarının dərinliyini, həcmi, lay təzyiqini, süxurların fiziki-kimyəvi tərkibini və xassələrini aydınlaşdırmaq üçün
- ☐ ərazidə neft və qaz yataqlarının olub-olmaması aydınlaşdırmaq üçün
- ☐ artesian sularını yerin səthinə çıxarmaq üçün
- ☒ yerin dərin qatlarından neft və qazı çıxarmaq üçün

97 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı rotor qazma üsuluna xas deyil?

- ☐ qazma boruları tez-tez sınaq sıradan çıxır
- ☒ qazma aləti olan balta quyunun dibində boruya bağlanmış rotorla firlandırılır
- ☐ qazma aləti olan balta quyusu ağzında qoyulmuş rotorla firlandırılır

- ☐ iş yerində səs-küy yüksək olur
- ☐ enerji sərfi çox olur

98 Neft-qaz yataqlarının axtarışının radiometrik üsulu nəyə əsaslanır?

- ☒ süxurların radioaktivliyinin öyrənilməsinə
- ☐ təbii ağırlıq qüvvəsinin (qravitasiyanın) öyrənilməsinə
- ☐ elektromaqnit sahəsinin öyrənilməsinə
- ☐ seysmik dalğaların yayılma sürətinin öyrənilməsinə
- ☐ maqnit sahəsinin öyrənilməsinə

99 Neft-qaz yataqlarının axtarışının seysimik üsulu nəyə əsaslanır?

- ☐ elektromaqnit sahəsinin ölçülməsinə
- ☐ ağırlıq qüvvəsinin (qravitasiyanın) öyrənilməsinə
- ☐ elektromaqnit sahəsinin öyrənilməsinə
- ☒ seysmik dalğaların yayılma sürətinin öyrənilməsinə
- ☐ maqnit sahəsinin öyrənilməsinə

100 Elektroburla ilk quyuyu nə vaxt və harada qazılıb?

- ☐ 1960-cı ildə ABŞ-da
- ☒ 1940-cı ildə Bakıda
- ☐ 1940-cı ildə ABŞ-da
- ☐ 1960-cı ildə Bakıda
- ☐ 1960-cı ildə Rusiyada (Tüməndə)

101 Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyektinə ola bilər?

- ☒ dövrüvvə vəsaitinin artırılması
- ☐ dövrüvvə vəsaitinin dövrüvvəsi
- ☐ cari təmir
- ☐ məhsul satışı
- ☐ vergi xərcləri

102 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilər?

- ☐ müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
- ☐ müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri
- ☐ müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
- ☒ müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti
- ☐ müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait

103 Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- ☐ istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir
- ☐ məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir
- ☐ satış bazarlarını genişləndirməkdir
- ☐ rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır
- ☒ öz mənfəətini artırmaqdır

104 İxtirarı yaradının bu ixtiraya mülkiyyət hüququ necə qorunur?

- ☐ müvafiq arayış əsasında
- ☒ müəlliflik şəhadətnaməsi və ya patent əsasında

- ☐ lisenziya əsasında
- ☐ keyfiyyət sertifikatı əsasında
- ☐ mənşə sertifikatı əsasında

105 Bu göstəricilərin hansından müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunmur?

- ☐ sadə mənfəət norması
- ☐ xalis diskontlaşdırılmış gəlir
- ☒ növbəlilik əmsalı
- ☐ layihənin maliyyə muxtariyyəti əmsalı
- ☐ daxili mənfəət norması (diskontlaşdırma əmsalı)

106 Aşağıdakılardan hansı SOCAR-ın Nanoneft Proqramı nın tərkib hissəsi deyil?

- ☐ Ekonanoneft
- ☐ Nanohasilat
- ☐ Nanoqazma
- ☒ Nanoqaz
- ☐ Nanoneftkimya

107 İnvestisiya nədir?

- ☒ mənfəət və ya müəyyən sosial səmərə əldə olunması məqsədi ilə sahibkarlıq və yaxud digər fəaliyyət növləri obyektlərinə uzun müddətə vəsait qoyuluşudur
- ☐ binaların və qurğuların inşa edilməsi, texnologiya avadanlıqlarının alınması, quraşdırılması və istismar edilməsidir
- ☐ hüquqi şəxslərin, dövlətin və vətəndaşların investisiyanı reallaşdırmaq üçün praktik fəaliyyətlərinin məcmusudur
- ☐ mənfəət və ya müəyyən sosial səmərə əldə olunması məqsədi ilə həyata keçirilən müxtəlid növ fəaliyyətlərin məcmusudur
- ☐ əsas fondların, istehsal güclərinin işə salınması, cari xərclərin və borcların ödənilməsidir

108 Aşağıdakılardan hansı biri investisiya vəsaiti sayılır?

- ☐ qiymətli kağızlar
- ☐ vərdiş və sərişələr ("nou-hau"lar)
- ☐ daşınar və daşınmaz əmlak
- ☐ torpaqdan istifadə hüququ
- ☒ əmək haqqı və təqaüdlər

109 İstehsal investisiyası (istehsala investisiya) aşağıdakılardan hansını nəzərdə tutur?

- ☐ məhsulun istehsalına və reallaşdırmasına çəkilən cari xərclərini
- ☐ işləyənlərin əmək haqqını
- ☐ xammal və materialların alınması xərclərini
- ☐ əsas fondların cari təmiri xərclərini
- ☒ avadanlıqların alınması və quraşdırılması xərclərini

110 Kapital qoyuluşları nədir?

- ☐ əsas fondların cari təmirinə və təkrar istehsalına, habelə qeyri-maddi istehsalın inkişafına investisiya yönəldilməsidir
- ☐ qiymətli kağızlara və fond birjalarına investisiya qoyuluşudur
- ☒ əsas fondların yaradılmasına və təkrar istehsalına, habelə maddi istehsalın digər formada inkişafına investisiya yönəldilməsidir

- ☐ mənfəət və ya müəyyən sosial səmərə əl-də olunması məqsədi ilə həyata keçirilən müxtəlid növ fəaliyyətlərin məcmusudur
- ☐ əsas fondların yaradılmasına və təkrar istehsalına, habelə qiymətli kağızların alınmasına investisiya qoyuluşudur

111 İnvestor dedikdə kim başa düşülür?

- ☐ müəssisənin işçiləri başa düşülür
- ☐ güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür
- ☐ müəssisənin debitorları başa düşülür
- ☒ özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolayı şəkildə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış subyektlər başa düşülür
- ☐ güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür

112 Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- ☐ idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- ☒ məhsul və proses innovasiyaları
- ☐ iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
- ☐ təşkilati və proses innovasiyalar
- ☐ məhsul və əməliyyat innovasiyaları

113 Yeniliyin tipinə görə innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- ☐ radikal, kombinəşdirilmiş, modifikasiya edilmiş
- ☐ dəqiq, sistemli, strateji
- ☐ əvəzləyici, ləğvedici, qaytarıcı, tamamilə yeni (analoqu olmayan)
- ☐ texniki-texnoloji, təşkilati-iqtisadi, ictimai (istehsaldan kənar)
- ☒ material-texniki, sosial, iqtisadi, təşkilati-idarəetmə, hüquqi, ekoloji

114 Aşağıdakılardan hansı neft və neft-qaz yataqlarının işlənilməsi və istismarı, habelə, neftin mədəndaxili nəqli sahəsində yeniliklərin tətbiqi istiqamətlərinə aiddir?

- ☐ yeni yaxud təkmilləşdirilmiş texnoloji proseslərin tətbiqi, laylara təsir göstərən texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi
- ☐ neft hasilatı, hazırlıq və neftin mədəndaxili nəql edilməsi proseslərin idarəedilməsinin avtomatlaşdırılması və kompüterləşdirilməsi
- ☐ quyuların istismarı, habelə, yeraltı və əsaslı təmir üsullarının təkmilləşdirilməsi
- ☒ bunların hamısı
- ☐ laylarda parafin və duzlaşma hallarının aradan qaldırılmasına yönəlmiş texnologiyaların tətbiqi

115 Hansı ifadə düz deyil?

- ☐ ETT - dinamik sosial-iqtisadi inkişafı təmin edir
- ☒ ETT - infilyasiyanı aşağı salan amildir
- ☐ ETT - istehsal tullantılarından istifadəyə imkan yaradır
- ☐ ETT- innovasiya proseslərini gücləndirir
- ☐ ETT - məhsulun rəqabət qabiliyyətliliyini yüksəldir

116 Bunlardan hansı ETT-nin istiqaməti deyil?

- ☐ mexanikləşdirmə
- ☒ struktur dəyişiklikləri, yeni müəssisələrin yaradılması
- ☐ mütərəqqi texnologiyanın yaradılması
- ☐ sənayenin kimyalaşdırılması
- ☐ elektriklişdirmə, yeni enerji növlərinin tapılması

117 Real investisiya nədir?

- ☐ investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alınması ilə əlaqədar uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ☐ əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş uzunmüddətli investisiya qoyuluşudur
- ☐ qiymətli kağızların alınmasına və dövriyyə vəsaitlərinin formalaşdırılması ilə əlaqədar layihələrə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ☒ əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ☐ birbaşa və portfel investisiyaların cəminə bərabərdir

118 İnvestisiya fəaliyyəti nədir?

- ☒ investorların investisiya qoyuluşu və onun həyata keçirilməsi ilə əlaqədar bütün hərəkətlərinin məcmusudur
- ☐ hüquqi və fiziki şəxslərin, habelə dövlət qurumlarının öz funksiyalarını reallaşdırmaq istiqamətində praktik fəaliyyətlərinin məcmusudur
- ☐ təsərrüfat subyektlərinin bütün fəaliyyətlərinin məcmusudur
- ☐ hüquqi və fiziki şəxslərin mənfəətin əldə edilməsinə və bölüşdürülməsinə istiqamətlənmiş bütün hərəkətləridir
- ☐ təsərrüfat subyektlərinin cəri və əsaslı xərclərinin məcmusudur

119 İnvestisiya layihələrinin səmərəliliyinin təhlili aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

- ☐ sosioloji, sosial, siyasi-iqtisadi təhlil
- ☐ sosial-iqtisadi, maliyyə, texnoloji təhlil
- ☒ ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili
- ☐ texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili, sosioloji
- ☐ ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, texnoloji təhlil

120 İnvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

- ☒ xalis cari dəyər
- ☐ məhsulun əmək tutumu
- ☐ məhsulun kapital tutumu
- ☐ maya dəyəri
- ☐ kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti

121 Aşağıdakılardan hansı neft sənayesində dövriyyə vəsaitinə aid edilmir?

- ☒ geoloji-kəşfiyyat işləri
- ☐ istismar borularında olan xam neft
- ☐ qazma baltalarını hərəkətə gətirən elektrik enerjisi xərcləri
- ☐ rezervuarlarda olan qaz
- ☐ emal mərhələsində olan neft

122 Dövriyyə vəsaitindən istifadənin səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- ☐ dövriyyə fondlarının orta illik dəyəri
- ☐ ilin sonuna dövriyyə vəsaitinin qalıq norması
- ☐ dövriyyə vəsaitinin orta illik dəyəri
- ☐ dövriyyə vəsaitinin orta illik məbləğinin artım tempi
- ☒ dövriyyə vəsaitinin dövretmə sürəti

123 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı dövriyyə vəsaitinin səmərəlilik göstəricisi deyil?

- ☐ dövriyyə vəsaitinin dövretmə sürəti
- ☐ dövriyyə vəsaitinin yüklənmə əmsalı
- ☐ dövriyyə vəsaitinin dövretmə əmsalı

- ☐ döviyyə vəsaitinin bir döviyyəsinin uzunluğu
- ☒ döviyyə vəsaitinin artım tempi

124 Sürətləndirilmiş amortizasiya nədir?

- ☐ əsas fondların dəyərinin ilk 3 ildə tam amortizasiya edilməsidir
- ☐ əsas fondların dəyərinin 1 il müddətinə yaradılan məhsulun üzərinə keçirilməsidir
- ☒ amortizasiyanın ilk ilində mövcud normaları 2 dəfə artırmaqla əsas fondların dəyərinin daha böyük hissəsinin yaradılan məhsulun üzərinə keçirməklə amortizasiya müddətinin qısaldılmasıdır
- ☐ əsas fondların dəyərinin inflyasiya proseslərinə uyğun yenidən qiymətləndirməklə amortizasiya edilməsidir
- ☐ amortizasiya fondunun vəsaiti hesabına əsas fondların daha tüz-tüz dəyişdirilməsidir

125 İstehsalın əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- ☐ aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti kimi
- ☐ binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti kimi
- ☒ ünsürlərdən hər birinin istehsal əsas fondlarının ümumi dəyərindəki xüsusi çəkisi kimi
- ☐ istehsal əsas fondların dəyərinin bütün sənaye fondlarının dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ əsas fondların ünsürlərindən hər birinin dəyərinin digər ünsürlərin dəyərinə nisbəti kimi

126 Maşın və avadanlıqlar qrupuna aid edilən istehsal əsas fondlarının funksiyası nədən ibarətdir?

- ☐ normal əmək şəraitini, mal-material qiymətlilərinin saxlanması üçün zəruri şəraiti təmin edir
- ☐ xammal və materialların formasını və şəklini dəyişməklə müəyyən texniki funksiyaları yerinə yetirmək yolu ilə istehsal prosesinin normal gedişinə zəruri şəraiti yaradır
- ☐ xammal və materialların formasını və şəklini dəyişmədən müəyyən texniki funksiyaları yerinə yetirmək yolu ilə istehsal prosesinin normal gedişinə zəruri şərait yaradır
- ☐ istehsal olunan məhsulların və işçilərin yerdəyişməsinə və hərəkətinə xidmət edir
- ☒ istehsal prosesində materialların, enerjinin və informasiyanın formasını və şəklini dəyişməklə onlara tələb olunan yeni forma və şəkil verir

127 Müəssisədə il ərzində 750 min manatlıq əlavə investisiya həyata keçirilərək yeni istehsal gücləri istifadəyə verilmişdir. Bunun nəticəsində növbəti ildə müəssisə 225 min manat əlavə mənfəət əldə etmişdir. Müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun rentabelliğini hesablayın

- ☐ 35 %
- ☐ 25 %
- ☐ 525 min manat
- ☐ 975 min manat
- ☒ 30 %

128 Aşağıdakı istehsal əsas fondlarından hansıları neft sənayesində aktiv əsas fondlar hesab edilmir?

- ☐ iş maşın və avadanlıqları
- ☐ nəqliyyat vasitələri
- ☐ güc maşın və avadanlıqları
- ☒ bina və tikililər
- ☐ məhsulun istehsalında bilavasitə iştirak edən texnoloji avadanlıqlar

129 Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

- ☐ əmək məhsuldarlığı, ümumi rentabellik, məhsul vahidinin maya dəyəri
- ☐ fondtutumu, əmək məhsuldarlığı, ümumi gəlir
- ☐ əmək məhsuldarlığı, əmək haqqının səviyyəsi, mənfəət
- ☒ əmək məhsuldarlığı, fondverimi, döviyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı

- ☐ fondverimi, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəəlik məhsul

130 Aşağıdakı göstəricilərin hansından əməyin nəticəsinin qiymətləndirilməsi zamanı istifadə edilmir?

- ☐ məhsul istehsalının natural göstəriciləri
☐ istehsal həcmnin şərti-natural göstəriciləri
☒ məhsulun texnolojilik göstəriciləri
☐ dəyər göstəriciləri
☐ vaxt sərfiyyatı göstəriciləri

131 əsas fondların təzələnmə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti
☐ bərpa dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti
☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti
☒ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin mövcud əsas fondların illik dəyərinə nisbəti
☐ ilkin dəyərin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti

132 əsas fondun köhnəlmə əmsalı nədir?

133 əsas fondun köhnəlmə əmsalı nədir?

- ☐ yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti
☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbətidir
☐ köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbətidir
☒ yaşı normativ xidmət müddətindən artıq olanların dəyərlərinin əsas fondların ümumi dəyərində xüsusi çəkisidir
☐ bərpa dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti

134 Neft sənayesində bina, tikili və qurğuların illik amortizasiya normaları nə qədərdir?

- ☐ 3 faizdək
☒ 7 faizdək
☐ 5 faizdək
☐ 12 faizdək
☐ 10 faizdək

135 Neft sənayesində maşın və avadanlıqların illik amortizasiya normaları nə qədərdir?

- ☐ 5 faizdək
☐ 20 faizdək
☐ 10 faizdək
☐ 30 faizdək
☒ 25 faizdək

136 əsas vəsaitlərin illik amortizasiya ayırmaları hesablanarkən amortizasiya normaları əsas vəsaitlərin hansı dəyərinə tətbiq edilir?

- ☐ ilin əvvəlinə olan ilkin dəyərə
☐ ilin sonuna olan ilkin dəyərə
☒ ilin sonuna olan qalıq dəyərə
☐ ilin sonuna olan bərpa dəyərinə
☐ əsas fondların orta illik dəyərinə

137 Neft sənayesinin istehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalara

bölmür?

- ☒ fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
- ☐ menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar
- ☐ sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular
- ☐ mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları
- ☐ baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri

138 Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- ☐ əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
- ☐ heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətinə görə
- ☐ köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətinə görə
- ☒ heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
- ☐ mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə

139 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin iqtisadi amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsalda tətbiqi
- ☒ işçilər üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması
- ☐ istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi
- ☐ yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi

140 əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə nə daxildir?

- ☐ tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi
- ☐ əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər
- ☐ iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı
- ☐ işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi
- ☒ tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı

141 Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

- ☐ işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi
- ☐ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi
- ☐ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi
- ☐ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi
- ☒ istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi

142 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi
- ☐ istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili
- ☒ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- ☐ mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam və təhlükəsiz əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

143 Aşağıdakılardan hansı əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aiddir?

- ☐ istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- ☐ sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması

- ☐ bunların heç biri
- ☒ bunların hamısı

144 Aşağıdakı ölkələrdən hansı OPEK-in üzvüdür?

- ☐ Meksika
- ☐ Norveç
- ☐ Rusiya
- ☐ Böyük Britaniya
- ☒ Liviya

145 OPEK ölkələri dünya neft ehtiyatlarının hansı hissəsinə nəzarət edir?

- ☐ ½ hissəsinə
- ☐ ¾ hissəsinə
- ☐ 4/5 hissəsinə
- ☐ 1/3 hissəsinə
- ☒ 2/3 hissəsinə

146 Hazırda dünyanın ən böyük neft ehtiyatlarına malik ölkələri hansılardır?

- ☒ Səudiyyə Ərəbistanı və Venesuela
- ☐ Səudiyyə Ərəbistanı və İran
- ☐ Səudiyyə Ərəbistanı və Rusiya
- ☐ ABŞ və Səudiyyə Ərəbistanı
- ☐ Rusiya və İraq

147 ABŞ-in aşağıdakı şirkətlərindən hansı Beynəlxalq Neft Kartelinə daxil deyildi?

- ☒ Standart Oil
- ☐ Galf
- ☐ Mobil
- ☐ Standart oil of California
- ☐ Teksako

148 Dünya neft hasilatının nə qədər hissəsi OPEK-in payına düşür?

- ☐ 25 faizi
- ☐ 50 faizi
- ☒ 40 faizi
- ☐ 70 faizi
- ☐ 60 faizi

149 Dünyanın daha çox neft ehtiyatlarına malik bölgəsi hansıdır?

- ☒ Orta Şərq
- ☐ Şimali Amerika
- ☐ Mərkəzi və Cənubi Amerika
- ☐ Asiyanın Sakit Okean hövzəsi
- ☐ Avropa və Avrasiya

150 Hazırda (2014) dünyada daha çox neft hasil edildiyi bölgə hansıdır?

- ☒ Orta Şərq
- ☐ Şimali Amerika
- ☐ Mərkəzi və Cənubi Amerika

- ☐ Asiyanın Sakit Okean hövzəsi
- ☐ Avropa və Avrasiya

151 Hazırda (2014) dünyada daha çox neft istehlak edildiyi bölgə hansıdır?

- ☐ Orta Şərq
- ☐ Şimali Amerika
- ☐ Mərkəzi və Cənubi Amerika
- ☒ Asiyanın Sakit Okean hövzəsi
- ☐ Avropa və Avrasiya

152 Hazırda (2014-cü il) dünyanın ən çox neft istehlak edən 2 ölkəsi hansıdır?

- ☐ ABŞ və Rusiya
- ☐ ABŞ və Almaniya
- ☐ ABŞ və Kanada
- ☒ ABŞ və Çin
- ☐ Çin və Hindistan

153 Hazırda (2015-ci il) dünyada gündəlik ən çox neft hasilatına malik 2 ölkə hansıdır?

- ☒ ABŞ və Səudiyyə Ərəbistanı
- ☐ Səudiyyə Ərəbistanı və Venesuela
- ☐ İran və Səudiyyə Ərəbistanı
- ☐ ABŞ və Kanada
- ☐ Səudiyyə Ərəbistanı və Rusiya

154 Hazırda (2014-cü il) dünyada daha çox qaz hasil edən 2 ölkəsi hansıdır?

- ☐ İran və Rusiya
- ☐ Rusiya və Kanada
- ☐ Rusiya və Norveç
- ☐ İran və ABŞ
- ☒ ABŞ və Rusiya

155 Hazırda (2014-cü il) dünyada daha çox qaz istehlak edən ölkə hansıdır?

- ☒ ABŞ
- ☐ Rusiya
- ☐ Çin
- ☐ Yaponiya
- ☐ Kanada

156 OPEK daxilində neft hasilatı həcmələrinin dəyişməsi və neftin qiyməti ilə bağlı qərarların qəbuluna həlledici təsir göstərən ölkə hansıdır?

- ☐ İran
- ☐ Nigeriya
- ☐ Venesuela
- ☐ Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri
- ☒ Səudiyyə Ərəbistanı

157 Hazırda (2014-cü il) dünyada illik ən çox neft hasilatına malik 2 ölkə hansıdır?

- ☒ Səudiyyə Ərəbistanı və Rusiya
- ☐ Norveç və Nigeriya

- ☐ ABŞ və Kanada
- ☐ ABŞ və Çin
- ☐ İran və Səudiyyə Ərəbistanı

158 Hazırda dünyanın ən böyük qaz ehtiyatlarına malik ölkələri hansılardır?

- ☐ Rusiya və ABŞ
- ☒ Rusiya və İran
- ☐ Çin və Rusiya
- ☐ Rusiya və Səudiyyə Ərəbistanı
- ☐ Rusiya və Qatar

159 Dünya bazarlarında neftin son illərin ən yüksək qiyməti nə vaxt qeydə alınıb?

- ☐ 2007-ci ilin dekabrında
- ☒ 2008-ci ilin iyulunda
- ☐ 2008-ci ilin martında
- ☐ 2010-cu ilin oktyabrında
- ☐ 2008-ci ilin sentyabrında

160 Dünya neft bazarı rəqabətin xarakteri və iymətin formalaşması baxımından necə bazar hesab olunur?

- ☐ rəqabətli bazar
- ☒ oliqopol bazar
- ☐ inhisar rəqabətli bazar
- ☐ bunların heç biri
- ☐ inhisarçı bazarı

161 XX əsrin 70-ci illərində olan dövrü əhatə edən mərhələdə dünya neft bazarının əsas xarakteristikası hansıdır?

- ☐ neftə tələbatın son dərəcə yüksək olduğu mərhələdir
- ☐ neftin birjada satışı mərhələsidir
- ☐ OPEK-in həlledici rol oynadığı mərhələdir
- ☒ Beynəlxalq Neft Kartelinin hökmranlıq mərhələsidir
- ☐ neftin qiymətinin rəqabətli formalaşması mərhələsidir

162 Neftin dünya bazar qiymətini müəyyən edən aparıcı 3 birja hansılardır?

- ☐ Nyu-York Fond birjası, London Fond Birjası, Tokio Fond Birjası
- ☐ Nyu-York Əmtəə Birjası, London Əmtəə Birjası və Honq-Konq Əmtəə Birjası
- ☐ Nyu-York Əmtəə Birjası, Tokio Əmtəə Birjası və London Əmtəə Birjası
- ☐ Nyu-York Əmtəə Birjası, London Fond Birjası və Sinqapur Əmtəə Birjası
- ☒ Nyu-York Əmtəə Birjası, London Əmtəə Birjası və Sinqapur Əmtəə Birjası

163 Dünyanın daha çox təbii qaz ehtiyatlarına malik 2 bölgəsi hansılardır?

- ☐ Şimali Amerika və Orta Şərq
- ☐ Şimali Amerika və Avropa - Avrasiya
- ☐ Orta Şərq və Mərkəzi-Cənubi Amerika
- ☐ Afrika və Asiyanın Sakit Okean hövzəsi
- ☒ Orta Şərq və Avropa-Avrasiya

164 Aşağıdakı hadisələrdən hansı dünya bazarında neftin qiymətlərinin düşməsinə səbəb olmuşdur?

- ☐ 6 oktyabr 1973-cü il - Suriya və Misirin İsrailə hücumu
- ☐ 1990-1991-ci illər - İraqın Küveyti işğal etməsi və Kərfəz müharibəsi
- ☐ 1979-cu ildə İran inqilabının başlanması
- ☐ Çin (habelə, Braziliya, Hindistan və başqa bir neçə inkişaf etməkdə olan ölkələrin) iqtisadiyyatında olan yüksək artım templəri (2003-2008, 2009-2013-cü illər)
- ☒ 2008-ci il avqustunda başlayan global maliyyə böhranı

165 Neft üzrə etalon (qiymətləndirici) marka növləri nə üçün seçilir?

- ☐ müxtəlif yataqlardan hasil edilən ayrı-ayrı neftlərin tərkibini qiymətləndirmək üçün
- ☐ müxtəlif yataqlardan hasil edilən neft növlərinin vahid cəkiyə gətirilməsi üçün
- ☒ tərkibinə görə fərqlənən çoxsaylı neft növləri ilə ticarətin asanlaşdırılması üçün
- ☐ müxtəlif yataqlardan hasil edilən fərqli tərkibli neft növlərinin vahid tərkibə uyğunlaşdırılması üçün
- ☐ tərkibinə görə fərqlənən çoxsaylı neft növlərinin nəqlini asanlaşdırmaq üçün

166 Aşağıdakı hadisələrdən hansı dünya bazarında neftin qiymətlərinin qalxmasına səbəb olmuşdur?

- ☐ 2008-ci il avqustunda başlayan global maliyyə böhranı
- ☒ 1979-cu ildə İran inqilabının başlanması
- ☐ ABŞ-ın dünyanın ən böyük neft-qaz hasilatçıları sırasına qoşulması (2014-cü ilin ikinci yarısı)
- ☐ ABŞ-da 11 Sentyabr (2001-ci il) hadisəsi
- ☐ 1997-99-cü illər - Asiyada iqtisadi böhranı

167 Hazırda (2014-cü il) dünyada daha çox qaz hasil edildiyi bölgə hansıdır?

- ☐ Orta Şərq və Afrika
- ☐ Şimali Amerika
- ☐ Mərkəzi və Cənubi Amerika
- ☐ Asiyanın Sakit Okean hövzəsi
- ☒ Avropa və Avrasiya

168 Hazırda (2014-cü il) dünyada daha çox qaz istehlak edildiyi bölgə hansıdır?

- ☐ Orta Şərq və Afrika
- ☐ Şimali Amerika
- ☐ Mərkəzi və Cənubi Amerika
- ☐ Asiyanın Sakit Okean hövzəsi
- ☒ Avropa və Avrasiya

169 Sənaye müəssisələrində səmərəlilik meyarı hansıdır?

- ☒ xalis gəlir
- ☐ ümumi məhsul
- ☐ ümumi gəlir
- ☐ məhsulun maya dəyəri
- ☐ istehsal xərcləri

170 Sənaye istehsalının ictimai təşkili formaları hansılardır?

- ☐ təmərküzləşmə, inhisar və korporasiya
- ☐ inhisar, transmilli və milli korporasiyalar
- ☒ təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, kooperativləşmə və kombinləşmə
- ☐ ixtisaslaşma, mərkəzləşmə, assosiasiyalaşma və kompleksləşmə
- ☐ trest, alyans, korporasiya, konsorsium

171 İstehsalın səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- ☐ səmərə
- ☒ səmərə ilə xərclərin kəmiyyət nisbəti
- ☐ milli gəlir
- ☐ ümumi daxili məhsul
- ☐ istehsalat sərf olunan məsrəflər

172 Müqayisəli səmərəlilik göstəricisi nə üçün hesablanır?

- ☒ alternativ layihə variantlarından ən sərfəlisinin seçilməsi məqsədilə
- ☐ hər bir layihənin dəyərinin müəyyən edilməsi məqsədilə
- ☐ layihənin icrasına çəkilən xərcləri müəyyən etmək məqsədilə
- ☐ belə bir səmərəlilik göstəricisi hesablanmır
- ☐ alternativsiz layihənin müəyyən edilməsi məqsədilə

173 Materialtutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansıların istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ canlı və maddiləşmiş əmək məsrəflərinin
- ☐ iş qüvvəsi və kapitalın
- ☐ əsas, dövrüyyə və tədavül fondlarının
- ☒ Xammal, yanacaq, enerji və digər material xərclərinin
- ☐ layihələr üzrə əsaslı vəsait qoyulularının

174 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ torpaq
- ☒ əmək (iş qüvvəsi)
- ☐ kapital
- ☐ xammal
- ☐ sahibkarlıq qabiliyyəti

175 Neft sənayesi müəssisələrində istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıdakılardan hansı ola bilər?

- ☐ ümumi gəlir
- ☒ mənfəət
- ☐ əmtəəlik məhsul
- ☐ istehsal olunan məhsulun dəyər ifadəsində həcmi
- ☐ satılmış məhsulun dəyəri

176 Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik göstəricisini xarakterizə edir?

- ☐ məhsul istehsalına sərf edilən resurslarla istehsal xərclərinin fərqi
- ☒ səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti
- ☐ ümumi milli gəlir
- ☐ ümumi milli məhsul
- ☐ istehsalat sərf olunan məsrəflər

177 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərəlilik göstəricisinə xasdır?

- ☒ nisbi göstəricidir
- ☐ həcm göstəricisidir
- ☐ mütləq göstəricidir
- ☐ xərc göstəricisidir
- ☐ ölçüyə gəlməyən göstəricidir

178 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərə göstəricisinə xasdır?

- ☐ nisbi göstəricidir
- ☐ müqayisəli göstəricidir
- ☒ mütləq göstəricidir
- ☐ xərc göstəricisidir
- ☐ faiz göstəricisidir

179 Azərbaycanda mexaniki üsulla ilk neft quyusu nə vaxt qazılıb?

- ☐ 1871-ci ildə.
- ☒ 1847-ci ildə;
- ☐ 1825-ci ildə;
- ☐ 1863-cü ildə;
- ☐ 1859-cu ildə;

180 Bakıda ilk neftayırma qurğusu nə vaxt tikilib?

- ☐ 1848-ci ildə;
- ☒ 1859-cu ildə;
- ☐ 1855-ci ildə;
- ☐ 1867-ci ildə.
- ☐ 1863-cü ildə;

181 Təbii qazın tərkibində aşağıdakı qeyri karbohidrat maddələrdən hansı ola bilər

- ☐ hidrogen (H₂)
- ☐ dioksit-karbon (karbon qazı - CO₂)
- ☐ kükürd qazı (H₂S)
- ☒ bunların hamısı
- ☐ azot (N₂) və Helium (He)

182 Aşağıdakılardan hansından odorant kimi istifadə edilə bilər?

- ☐ çürüdölmüş kələm
- ☐ etilmerkaptan
- ☐ lax yumurta
- ☐ bunların heç birindən
- ☒ bunların hamısından

183 Balonlarda daşınan sıxılmış qaz əsasən nədən ibarət olur?

- ☐ daha yüngöl karbohidrogenlər
- ☐ metan
- ☐ etan
- ☐ bunların hamısının qatışığından
- ☒ propan və daha ağır karbohidrogenlərdən

184 Neft və qaz ona görə karbohidrogenlər adlandırılır ki

- ☐ Neft və qazın tərkibi yalnız karbon və hidrogendən ibarətdir
- ☐ Neft və qazın tərkibində çoxlu sayda digər komponentlərlə yanaşı həm də bir qədər (təqribən 20 faizədək) karbohidrogenlər var;
- ☒ Neft və qazın tərkibinin 80 – 90 faizini karbon və hidrogenlər təşkil edir
- ☐ Neft və qazın tərkibinin 80 – 90 faizini karbon və hidrogenlər, qalanını isə təsirsiz qazlar və ağır metallar təşkil edir.

- ☐ Neft və qazın tərkibi əsasən karbohidrat və fosfat qarışıqlarından ibarətdir

185 Neftin iynin kəskinliyinə birbaşa təsir göstərən mühüm parametrlə hansıdır?

- ☐ parafinin miqdarı
☐ asfalt-qətran qatışıqlarının miqdarı
☒ kükürlülük
☐ fraksiyaların miqdarı
☐ neftdə həll olmuş qazların miqdarı

186 Yüngül neftlərin əlallmətləri hansılardır?

- ☐ sıxlığı kiçik, xüsusi çəkisi yüksək, qarışıqda karbohidrogenlərin pay çəkisi aşağı olur;
☐ sıxlığı kiçik, xüsusi çəkisi aşağı, qarışıqda karbohidrogenlərin pay çəkisi aşağı olur;
☐ sıxlığı böyük, xüsusi çəkisi yüksək, qarışıqda karbohidrogenlərin pay çəkisi aşağı olur;
☒ sıxlığı kiçik, xüsusi çəkisi aşağı, tərkibində karbohidrogenlərin pay çəkisi yüksək olur;
☐ sıxlığı böyük, xüsusi çəkisi aşağı, qarışıqda karbohidrogenlərin pay çəkisi normal olur;

187 Neftin sıxlığı ilə bağlı aşağıdakı fikirlərdən hansı biri yanlıştır?

- ☐ neftin sıxlığı 0,65 – 1,05 q/sm³ intervalında dəyişir;
☐ sıxlığı 0,831 – 0,860 q/sm³ arasında olan neftlər orta neftlərdir;
☐ sıxlığı 0,830 q/sm³-dən aşağı olan neftlər yüngül neftlərdir;
☒ sıxlığı 1,05 q/sm³-dən yuxarı olan neftlər super-ağır neftlərdir.
☐ sıxlığı 0,861 q/sm³-dən yuxarı olan neftlər ağır neftlərdir;

188 Neftin tərkibində yüngül fraksiyalar nə qədər azdırsa:

- ☒ neftin kristallaşma temperaturu bir o qədər yüksək olar
☐ neftin kristallaşma temperaturu dəyişməz
☐ neftin kristallaşma temperaturu bir o qədər aşağı olar
☐ neftin qatılığı (özüllüyü) azalar
☐ neftin qatılığı (özüllüyü) artar

189 Neftin özüllüyü (qatılığı) nədən asılıdır?

- ☐ neftin fraksiya tərkibindən
☐ neftin tərkibində olan qətran-asfalt qatışıqlarının miqdarından
☐ neftin temperaturundan
☐ bunların heç birindən
☒ yuxarıda qeyd edilənlərin hamısından

190 Neftin kristallaşma temperaturu nə qədərdir?

- ☐ +30o S
☐ –60o S
☐ –10o S-dən +40o S-dək
☐ –30o S-dən +10o S-dək
☒ –60o S-dən +30o S-dək

191 SSRİ dövründə Azərbaycanda neft hasilatının ən yüksək həddi hansı ildə olub?

- ☐ 1961-ci ildə;
☒ 1966-cı ildə;
☐ 1965-ci ildə;
☐ 1980-ci ildə.

☐ 1976-cı ildə;

192 1950-ci ildən sonrakı dövrdə Azərbaycanda neft hasilatının ən aşağı səviyyəsi hansı illərdə qeydə alınıb?

- ☐ 1990 – 1991-ci illərdə;
- ☒ 1996 – 1997-ci illərdə;
- ☐ 1991 – 1993-cü illərdə;
- ☐ 1980 və 1987-ci illərdə;
- ☐ 1998 - 1999-cu illərdə.

193 Təbii qaz nədir?

- ☐ yerin üst qatlarında qeyri-üzvi maddələrin oksigenin təsiri altında yaranan müxtəlif qazların qatışıdır
- ☒ [yerin alt qatlarında üzvi maddələrin anaerob (oksigenin olmadığı şəraitdə) yerləşməsi şəraitində yaranan müxtəlif qazların qatışıdır
- ☐ yerin alt qatlarında qeyri-üzvi maddələrin anaerob (oksigenin olmadığı şəraitdə) yerləşməsi şəraitində yaranan müxtəlif qazların qatışıdır
- ☐ [atmosferdə üzvi maddələrin oksigenin təsiri ilə formalaşan müxtəlif qazların qatışıdır
- ☐ yerin nisbətən yuxarı qatlarında qeyri-üzvi maddələrin yanması şəraitində yaranan müxtəlif qazların qatışıdır

194 Birinci milliləşdirmə ərəfəsində Bakının neft sənayesində nə qədər neft hasilatı müəssisəsi fəaliyyət göstərirdi?

- ☒ 230
- ☐ 190
- ☐ 150
- ☐ 250
- ☐ 210

195 Neft sənayesi birinci dəfə milliləşdirilməsinə qədər Bakının neft sənayesində hansı xarici ölkə kapitalı üstünlük təşkil edirdi?

- ☐ Fransa
- ☒ İngiltərə
- ☐ Rusiya
- ☐ Türkiyə
- ☐ Amerika

196 Azərbaycanın neft sənayesinin milliləşdirilməsi barədə ikinci dekret nə vaxt verilib

- ☐ 1920-ci il aprel 29-da;
- ☐ 1918-ci il iyun 20-də;
- ☐ 1917-ci il oktyabrın 25-də;
- ☒ 1920-ci il mayın 24-də.
- ☐ 1918-ci il sentyabrın 20-də;

197 Kimyəvi tərkibinə görə təbii qazlar 3 əsas qrupa bölünür

- ☐ karbohidrogenli, biokimyəvi, radioaktiv;
- ☒ karbohidrogenli, azotlu, karbon qazlı;
- ☐ biokimyəvi, radioaktiv, hava mənşəli;
- ☐ katagenetik, metamorfik, vulkanik;
- ☐ vulkanik, biokimyəvi, karbohidrogenli.

198 Qazın fiziki xassələri ilə bağlı aşağıdakı fikirlərdən hansı doğru deyil?

- ☒ Təbii qaz rəngsizdir, amma xoşagəlməz kəskin iyə malikdir
- ☐ Təmiz təbii qaz rəngsizdir
- ☐ Havadan yüngül olduğundan qaz axını baş verdikdə qaz aşağıda qalmır, yuxarı toplanır
- ☐ Təbii qaz təbii qazohidratlar halında kristal formada ola bilər
- ☐ Təmiz təbii qaz iysizdir

199 Azərbaycan neft sənayesində milli sahibkarlığın formalaşması və inkişafı hansı dövrdə daha geniş yayılıb?

- ☐ Bakıda neftin sənaye üsulu ilə çıxarılmağa başlandığı 1860-1880-ci illərdə
- ☐ 1920 – 1948-ci illər dövründə
- ☒ 1880-ci illərdən 1918-ci ilədək olan dövrdə
- ☐ 1991-ci ildən sonrakı dövrdə
- ☐ 1949-1990-cı illər dövründə

200 Bakı kommunası Azərbaycanın neft sənayesinin milliləşdirilməsi barədə dekreti nə vaxt verib?

- ☐ 1920-ci il mayın 24-də.
- ☒ 1918-ci il iyunun 20-də;
- ☐ 1917-ci il oktyabrın 25-də;
- ☐ 1920-ci il aprelin 29-da;
- ☐ 1918-ci il sentyabrın 20-də;

201 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanın neft sənayesinin inkişafının covet dövründə baş verməyib?

- ☐ neft sənayesi tamamilə dövlət mülkiyyətində olub
- ☐ neft-kimya sənayesinin formalaşması və inkişafı baş verib
- ☐ Xəzər dənizindən neft çıxarılmasına başlanılıb
- ☐ Bakı SSRİ-nin “neft akademiyası”na çevrilib
- ☒ neft hasilatının həcmi Azərbaycanın neft sənayesi tarixində ən yüksək həddə çıxıb

202 Təbii qazın əsas hissəsini (92-98 faizədək) nə təşkil edir?

- ☒ metan (CH_4)
- ☐ propan (C_3H_8)
- ☐ etan (C_2H_6)
- ☐ dioksid-karbon (karbon qazı - CO_2)
- ☐ butan (C_4H_{10})

203 1940-cı ildə SSRİ-də hasil edilən neftin nə qədər hissəsi Azərbaycanın payına düşüb?

- ☐ 45 faizi;
- ☐ 70 faizi;
- ☐ 60 faizi;
- ☐ 83 faizi.
- ☒ 75 faizi;

204 Aşağıdakı müəyyənliklərdən hansı nefti daha dəqiq xarakterizə edir?

- ☐ tərkibində karbon və hidrogenli birləşmələrin mürəkkəb qatışığı olan və spesifik fiziki-kimyəvi xassələrə malik maddədir
- ☐ mühüm təbii enerji mənbələrindən biri olmaqla kimyəvi tərkibi əsasən azot və hidrogendən, qismən isə karbon və oksigendən ibarət spesifik iyli, açıq qəhvəyi və ya tünd-qonur rəngli yanar mayedir
- ☐ tərkibində karbon, hidrogen, azot və oksigen kimi kimyəvi maddələrin, habelə bir sıra üzvi birləşmələrin bərabər hissələrindən ibarət olan spesifik iyli yanar maddədir

- ☐ yerin dərin laylarında yerləşən, tərkibi əsasən hidratların və azot qarışığının karbonla birləşmələrindən ibarət spesifik rəngə və qoxuya malik yanar mayedir
- ☒ əsasən karbohidrogenlərin və digər üzvi birləşmələrin mürrəkkəb qarışığından ibarət spesifik iyə malik əsasən açıq şabalıdı rəngli yanar mayedir

205 Təbii qazın sıxlığı hansı halda çox olur: quru qazaoxşar halında yoxsa maye halında?

- ☐ quru qazaoxşar halında
- ☐ təbii qazın sıxlığı hər iki halda bərabərdir
- ☒ maye halında
- ☐ təbii qazın karbihidrat kristalı formasında
- ☐ təbii qazın sıxlığı olmur

206 Neftin kimyəvi tərkibində aşağıdakı birləşmələrdən hansı üstünlük təşkil edir

- ☐ karbohidratlar;
- ☐ həll olunmuş karbohidrogen qazları;
- ☒ karbohidrogenlər;
- ☐ müxtəlif minerallar.
- ☐ azotlu, oksigenli və kükürlü heteroatomlu üzvi birləşmələr;

207 Azərbaycanda ilk neft quyusu harada qazılmışdır?

- ☐ Bibiheybətdə;
- ☒ Suraxanıda;
- ☐ Sabuncuda;
- ☐ Binəqədidə.
- ☐ Balaxanıda;

208 Təbii qaza odorontlar (xoşagəlməz kəskin qoxulu maddələr) nə üçün əlavə edilir?

- ☒ Qaz sızmasını müəyyən etmək üçün
- ☐ Qaza xüsusi rəng vermək üçün
- ☐ Təbii qazın sıxlığını artırmaq üçün
- ☐ Qazın axma sürətini artırmaq üçün
- ☐ Qazın xüsusi çəkisini artırmaq üçün

209 Qaz axmasını müəyyən etmək üçün təbii qaza nə əlavə edilir?

- ☐ kükürd qazı
- ☒ odorantlar
- ☐ helium
- ☐ karbon qazı
- ☐ azot

210 2010-cu ildə Azərbaycanda nə qədər qaz hasil edilib?

- ☐ 100 milyon kub metr;
- ☐ 14 milyard kub metr;
- ☐ 10 milyard kub metrdən az;
- ☐ 20 milyard kub metrdən çox.
- ☒ 16 milyard kub metrdən çox;

211 Bakı Kommunası tərəfindən Bakıda neçə özəl neft firması milliləşdirilmişdi?

- ☐ 100

- ☐ 300
- ☐ 200
- ☐ 500
- ☒ 400

212 Neft sənayesi birinci dəfə milliləşdirilməsinə qədər Azərbaycan neft sənayesində nə qədər səhmdar cəmiyyəti fəaliyyət göstərirdi?

- ☐ 139
- ☐ 120
- ☒ 109
- ☐ 101
- ☐ 89

213 Bakı Kommunası tərəfindən milliləşdirilmiş neft mədənləri və zavodların, Xəzər ticarət donanmasının gəmilərinin sahiblərinə qaytarılması haqqında dekret AXC hökuməti tərəfindən nə vaxt verilib?

- ☐ 28 may 1918-ci il
- ☐ 5 oktyabr 1918-ci il
- ☒ 15 sentyabr 1918-ci il
- ☐ 29 noyabr 1918-ci il
- ☐ 17 noyabr 1918-ci il

214 Azərbaycanda hasil edilən neft əsasən hansı qrupa aiddir?

- ☐ ağır neftlər
- ☒ yüngül neftlər
- ☐ orta neftlər
- ☐ kükürlü neftlər
- ☐ parafinli neftlər

215 Neft maddələrin aşağıda göstərilən fiziki xassə göstəricilərindən hansı biri ilə xarakterizə edilmir?

- ☒ qaynama temperaturu
- ☐ xüsusi istilik tutumu
- ☐ maye karbohidrogenlərin qaynamağa başlama temperaturu
- ☐ dielektrik ötürücülüüyü
- ☐ xüsusi yanma istiliyi

216 Hansı neftlərdə karbohidrogen qarışığının payı daha çox olur?

- ☒ yüngül neftlərdə
- ☐ ağır neftlərdə
- ☐ orta neftlərdə
- ☐ kükürlü neftlərdə
- ☐ parafinli neftlərdə

217 Neftin tərkibində parafinin miqdarı nə qədər çox olarsa:

- ☒ neftin kristallaşma temperaturu bir o qədər yüksək olar
- ☐ neftin kristallaşma temperaturu dəyişməz
- ☐ neftin kristallaşma temperaturu bir o qədər aşağı olar
- ☐ neftin qatılığı (özüllüyü) azalar
- ☐ neftin qatılığı (özüllüyü) artar

218 Hazırda Azərbaycanda hasil edilən neftin hansı hissəsi dənizdən çıxarılır?

- ☐ yarısı;
- ☐ 80 faizinə qədər;
- ☐ 70 faizi;
- ☒ 95 faizindən çoxu;
- ☐ 90 faizi;

219 Xəzər dənizində birinci istismara verilən neft yatağı hansıdır? (

- ☒ “Neft daşları” yatağı;
- ☐ Bahar yatağı;
- ☐ Qum-dəniz yatağı;
- ☐ Günəşli yatağı.
- ☐ Bulla-dəniz yatağı;

220 Plast şəraitində (yəni yerin altında) təbii qaz:

- ☐ yalnız ayrıca toplanmış halda (yəni qaz yatağı şəklində) olur
- ☐ yalnız neft və ya suda həll olmuş halda olur
- ☐ yalnız neft-qaz yatağının üstündə yerləşə bilər
- ☐ cavabların heç biri doğru deyil
- ☒ ayrıca toplanmış halda (qaz yatağı şəklində), neft-qaz yatağının üstündə yaxud da neft və ya suda həll olmuş halda olur

221 Təbii qazın tərkibinin daha çox hissəsini təşkil edən qaz hansıdır?

- ☒ metan (CH_4)
- ☐ propan (C_3H_8)
- ☐ etan (C_2H_6)
- ☐ kükürd qazı (H_2S)
- ☐ butan (C_4H_{10})

222 Təbii qaz haqqında aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ yerin alt qatlarında üzvi maddələrin anaerob (oksigenin olmadığı şəraitdə) yerləşməsi şəraitində yaranan müxtəlif qazların qatışıdır
- ☐ rəngsiz və iysizdir
- ☐ havadan yüngül olduğuna görə qaz axını baş verdikdə yuxarı toplanır
- ☒ xoşagəlməz kəskin iyli və rəngsiz maddədir
- ☐ standart şəraitdə yalnız qazaoxşar halında olur

223 Neftin aşağıda göstərilən fiziki xassələrindən biri yanlıştır

- ☐ istilik vermə qabiliyyətinə malikdir
- ☐ neft təbii qazları özündə həll edir
- ☒ neft suda həll olur
- ☐ neftin sıxlığı yüksəldikcə onun istilikvermə qabiliyyəti artır.
- ☐ neft yanar mayedir

224 Neftin mənşəyi haqqında aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur:

- ☐ Elm neftin üzvi mənşəli olduğunu təsdiqləyib
- ☒ Neftin həm üzvi mənşəli, həm də qeyri-üzvi mənşəli olması haqqında nəzəriyyələr var;
- ☐ Elm neftin qeyri-üzvi mənşəli olduğunu təsdiqləyib
- ☐ Neft üzvi və ya qeyri-üzvi mənşəli ola bilməz

☐ [Neftin mənşəyi haqqında elmi araşdırmalar hələ aparılmayıb

225 Aşağıdakılardan hansını 1920-ci ilədək olan dövrdə Azərbaycanda neft sənayesinin inkişaf xüsusiyyətlərinə aid edilə bilməz?

- ☐ neft sənayesində yerli sahibkarlığın inkişaf etməsi,
- ☐ quyuların əsasən əllə və mexaniki üsullarla qazılması
- ☐ neft hasilatı avadanlıqlarının istehsalı sahələrinin formalaşmasına başlanması
- ☒ 1000 metrdən dərin quyuların qazılmasına başlanılması
- ☐ neft hasilatında xarici kapitalın genişlənməsi

226 Aşağıdakılardan hansı XX əsrin əvvəllərində Azərbaycan neft sənayesində formalaşmış milli sahibkarların təmsilçisi hesab olunmur?

- ☐ H. Z. Tağıyev
- ☐ M. Nağıyev
- ☒ R. Nobel
- ☐ M. Muxtarov
- ☐ Ş.Əsədullayev

227 əsrin müqaviləsi adlandırılan hasilatın pay bölgüsü sazişi nə vaxt imzalanıb?

- ☐ 1993-cü ilin sentyabrın 20-də;
- ☒ 1994-cü ilin sentyabrın 20-də;
- ☐ 1994-cü ilin iyunun 16-da;
- ☐ 1995-ci ilin oktyabrın 20-də.
- ☐ 1994-cü ilin oktyabrın 16-da;

228 2010-cu ildə Azərbaycanda nə qədər neft hasil edilib?

- ☐ 41 milyon ton;
- ☐ 45 milyon ton;
- ☐ 42 milyon ton;
- ☐ 55 milyon ton.
- ☒ 50 milyon ton;

229 Hazırda Azərbaycanda quru ərazilərdə olan yataqlardan nə qədər neft hasil edilir?

- ☐ 1 milyon tondan az;
- ☒ 2 milyon tondan az;
- ☐ 1 milyon ton;
- ☐ 5 milyon tondan çox.
- ☐ 3 milyon ton;

230 Neft-qaz sənayesinin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi fənni aşağıdakılardan hansını öyrənmir?

- ☐ Azərbaycan neft-qaz sənayesinin inkişaf tarixi haqqında ümumi məlumat
- ☐ Dünya neft bazarının formalaşması xüsusiyyətləri və inkişaf meyilləri
- ☐ Neft-qaz sənayesinin fəaliyyətinin əsas mexanizmləri
- ☐ Neft-qaz sənayesinə xarici investisiyaların cəlb edilməsi formaları
- ☒ Neft-kimya sənayesinin inkişafı xüsusiyyətləri

231 Azərbaycanda neft sənayesinin özəlləşdirilməsi haqqında dekreti hansı qurum vermişdi?

- ☐ Azərbaycan Milli Şurası
- ☐ Azərbaycan Xalq Hakimiyyəti

- ☒ Bakı Xalq Komissarları Soveti (Bakı Kommunası)
- ☐ Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikası
- ☐ Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti

232 Azərbaycanda Xəzər dənizində ilk neft quyusu nə vaxt istismara verilib (neft fontan vurub?)

- ☐ 20 sentyabr 1949-cu ildə;
- ☒ 7 noyabr 1949-cu ildə;
- ☐ 28 oktyabr 1949-cu ildə;
- ☐ 19 dekabr 1949-cu ildə.
- ☐ 17 noyabr 1949-cu ildə;

233 Azərbaycan Respublikası daxilində neft məhsullarının qiymətləri:

- ☐ sərbəstdir
- ☐ bazar tərəfindən tənzimlənir
- ☐ Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti tərəfindən müəyyən edilir
- ☐ dünya bazar qiymətlərinə uyğundur
- ☒ dövlət tərəfindən tənzimlənir

234 Aşağıdakılardan hansı neft emalı məhsulu hesab edilmir?

- ☒ plastmass
- ☐ benzin
- ☐ kerosin (ağ neft)
- ☐ solyar yağı
- ☐ mazut

235 Vakuüm distillə qülləsində emal olunan nədir?

- ☐ benzin
- ☐ yüngül neft fraksiyaları
- ☒ ağır neft
- ☐ mazut
- ☐ ilkin xam neft

236 Xam neftin emalı prosesində nə baş verir?

- ☐ xam neftdə olan yanacaqlar və yağlar bir-birindən ayrılır
- ☒ xam neft müxtəlif növ qatqılardan (kükürd, xloridlər, oksigenli birləşmələr, turşular, metallar və s.) təmizlənir
- ☐ xam neftdən müxtəlif məhsullar alınır
- ☐ xam neft “yüngül neft”ə və “ağır neft”ə ayrılır
- ☐ xam neft fraksiyalara ayrılır

237 Neft emalı nədir?

- ☐ neftin yer səthin çıxarılması və ilkin təmizlənməsi prosesidir
- ☐ neftin mexaniki qatışıqlardan təmizlənməsi və zənginləşdirilməsi prosesidir
- ☐ neftin şıxarılması, distillə edilməsi, fraksiyalara ayrılması və nəql edilməsi prosesidir
- ☒ neftin mexaniki qatışıqlarından təmizlənilib distillə vasitəsilə lazımi fraksiyalara ayrılması prosesidir
- ☐ neftin lazımi fraksiyalara ayrılması yolu ilə alınan məhsulların istehlakçılara çatdırılması prosesidir

238 Aşağıdakılardan hansıları neft emalı avadanlıqlarına aid deyil?

- ☐ fraksiyalaşdırma qüllələri
- ☐ reaktorlar

- ☐ separatorlar
- ☐ regeneratrlar
- ☒ marten sobaları

239 Aşağıdakı proseslərin hansından neft emalı zamanı istifadə edilmir?

- ☐ yanma
- ☐ termiki emal
- ☐ kimyəvi emal
- ☐ presləmə
- ☒ qıcqırma

240 Neftayırma əsasən neçə prosesdən ibarətdir?

- ☒ 3
- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 4
- ☐ 5

241 Aşağıdakı proseslərdən hansı neftayırma proseslərinə aiddir?

- ☐ Distillə, yaxud fraksiyalara ayırma
- ☐ Konversiya
- ☐ Emal
- ☒ bunların hamısı
- ☐ binların heç biri

242 Neftayırma proseslərinin idarə edilməsi sistemləri necə fəaliyyət göstərir?

- ☐ kompleks mexaniki
- ☐ fiziki
- ☐ mexaniki
- ☒ avtomatik
- ☐ texniki

243 Neft sənayesində atmosferik distillə borusundan harada istifadə edilir?

- ☐ xam neftin zərərli qatışıqlardan təmizlənməsi zamanı
- ☐ konversiya prosesində
- ☐ xam neftin iri saxlanclara vurulması zamanı
- ☒ distillə prosesində
- ☐ neftin keyfiyyətinin yoxlanması zamanı

244 Vakuüm distillə qülləsində tipik xam neftin nə qədər hissəsi ümumiyyətlə buxarlanmır?

- ☐ təqribən 5 faizindən azı
- ☒ təqribən 10 faizi
- ☐ təqribən 15 faizi
- ☐ təqribən 20 faizi
- ☐ 25 faizinə qədər

245 Aşağıdakılardan hansı konversiya prosesinin növüdür?

- ☐ qızdırılma
- ☒ kokslama

- ☐ ionlaşdırma
- ☐ distillə
- ☐ buxarlandırma

246 əmək məhsuldarlığının ölçülməsi üsulları hansılardır?

- ☐ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək
- ☐ müəyyən partiya məhsulunun istehsalına sərf olunan zaman müddəti və növbə ərzində istehsal edilən məhsulun ümumi dəyəri
- ☒ məhsul vahidinin istehsalına sərf olunan zaman müddəti və vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi
- ☐ bir qrup işçinin müəyyən müddətdə istehsal etdiyi məhsul və onların sərf etdikləri ümumi zaman müddəti
- ☐ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və işlənən vaxt vahidində məhsul istehsalı həcmının artım dinamikası

247 Neft sənayesinin istehsal əsas fondları necə təsnifləşdirilir?

- ☐ binalar, tikililər, qurğular, ötürücü quğular, maşınlar, avadanlıqlar, kompüter texnikası, ləvazimatlar və alətlər
- ☐ bina və qurğular, iş maşın və avadanlıqları, güc maşın və avadanlıqları, hesablama texnikası, alət və ləvazimatlar, nəqliyyat texnikası
- ☐ bina və tikililər, qurğu və ötürücü quğular, iş maşınları, nəzarət-ölçü avadanlıqları, hesablama texnikası, alət və ləvazimatlar
- ☒ bina və tikililər, qurğular (habelə ötürücü qurğular), maşın və avadanlıqlar, nəqliyyat vasitələri, alət və inventarlar və s.
- ☐ istehsal və qeyri-istehsal binaları, qurğular, ötürücü quğular, maşınlar və avadanlıqlar, əqliyyat vasitələri, alət və ləvazimatlar

248 İstehsal əsas fondlarının Maşın və avadanlıqlar qrupu hansı yarımqruplardan ibarətdir?

- ☐ iş maşınları, güc avadanlıqları, hesablama texnikası, ölçü ləvazimatları
- ☐ ötürücü qurğular, iş maşın və avadanlıqları, güc maşın və avadanlıqları, mexaniki hərəkət maşınları, elektrik avadanlıqları, kompressorlar
- ☐ iş maşın və avadanlıqları, güc maşın və avadanlıqları, nəqliyyat vasitələri, ölçü və tənzimləyici cihazlar, boru kəmərləri
- ☒ iş maşın və avadanlıqları, güc maşın və avadanlıqları, informasiya avadanlıqları, ölçü və tənzimləyici cihazlar
- ☐ iş maşın və avadanlıqları, güc maşın və avadanlıqları, elektrik və mexaniki maşın və avadanlıqlar, hesablama avadanlıqları, dispeşer qurğuları

249 Aşağıdakı istehsal əsas fond üsürlərindən hansıları Qurğular və ötürücü qurğular qrupuna aid deyil?

- ☐ neft və qaz quyuları, texnoloji qurğular, rezervuarlar, dəniz estekadaları, dayaq, kollektorlar, yollar, körpülər, keçidlər və s.
- ☐ elektrik ötürmə xəttləri, telefon-teleqraf xəttləri, istilik ötürmə sistemi
- ☐ boru kəmərləri, qaz şəbəkəsi, su kəmərləri, zavoddaxili ötürücü kəmərlər
- ☒ qazma qurğuları, mancaq dəzgahları, elektroburlar
- ☐ magistral boru kəmərləri

250 Qurğular və ötürücü qurğular ı istehsalın təşkilindəki funksiyasına görə necə xarakterizə etmək olar?

- ☐ xammal və materialların formasını və şəklini dəyişməklə əsas texniki funksiyaları yerinə yetirən mühəndis-texniki obyektlərdir
- ☐ xammal və materialların formasını və şəklini dəyişmədən onların mexaniki, fiziki və kimyəvi emal yolu ilə istehsal prosesinin gedişini təmin edən maşın və qurğulardır
- ☐ xammal və materialların formasını və şəklini dəyişmədən onların nəql edilməsinə və qorunub saxlanmasına zəruri şəraiti yaradan mühəndis-texniki obyektlərdir

- ☐ hazır məhsulların toplanmasına, qablaşdırılmasına və nəql edilməsinə zəruri şəraiti təmin edən mühəndis-texniki obyektlərdir
- ☒ xammal və materialların formasını və şəklini dəyişmədən müəyyən texniki funksiyaları yerinə yetirmək yolu ilə istehsal prosesinin normal gedişinə zəruri şəraiti yaradan mühəndis-texniki obyektlərdir

251 Aşağıdaəsas fond elementlərindən hansıları Güc maşın və avadanlıqları yarımqrupuna aid deyil?

- ☐ generatorlar və kompressorlar
- ☐ buxar qazanları və transformatorlar
- ☐ elektrik və daxili yanma mühərrikləri
- ☐ elektrik mühərrikləri və hərəkət edən elektrik stansiyaları
- ☒ nasos və kompressorlar, mancanaq dəzgahları

252 Aşağıdakılardan hansıları neft sənayesində İş maşınları və avadanlıqları yarımqrupuna aid edilir?

- ☒ qazma qurğuları, mancanaq dəzgahları, nasos və kompressorlar (neft və qazı çəkib-vuran avadanlıqlar)
- ☐ hesablama texnikası, kompüterlər, rabitə vasitələri, informasiyanın vizual və akustik əksetdirmə vasitələri, informasiyanı emal edən, saxlayan və ötürən qurğular
- ☐ generatorlar, kompressorlar, elektrik mühərrikləri, daxili yanma mühərrikləri, buxar qazanları, transformatorlar
- ☐ dəmiryol nəqliyyatı vasitələri (vaqon, lokomotiv, sistern və s.), su nəqliyyatı vasitələri (gəmi, qayıq, kater, bərə, tanker və s.), hava nəqliyyatı vasitələri (vertolyot, təyyarə və s.), avtomobil nəqliyyatı (avtobus, yük maşınları, avtosisternlər və s.), habelə traktorlar, buldozerlər
- ☐ debitometrələr, dərinlik monometrleri, dispeçer nəzarəti avadanlıqları, tənzimləyici cihazlar

253 Aşağıdakılardan hansıları neft sənayesində Güc maşınları və avadanlıqları yarımqrupuna aid edilir?

- ☐ qazma qurğuları, mancanaq dəzgahları, nasos və kompressorlar (neft və qazı çəkib-vuran avadanlıqlar)
- ☐ hesablama texnikası, kompüterlər, rabitə vasitələri, informasiyanın vizual və akustik əksetdirmə vasitələri, informasiyanı emal edən, saxlayan və ötürən qurğular
- ☒ generatorlar, kompressorlar, elektrik mühərrikləri, daxili yanma mühərrikləri, buxar qazanları, transformatorlar
- ☐ dəmiryol nəqliyyatı vasitələri (vaqon, lokomotiv, sistern və s.), su nəqliyyatı vasitələri (gəmi, qayıq, kater, bərə, tanker və s.), hava nəqliyyatı vasitələri (vertolyot, təyyarə və s.), avtomobil nəqliyyatı (avtobus, yük maşınları, avtosisternlər və s.), habelə traktorlar, buldozerlər
- ☐ debitometrələr, dərinlik monometrleri, dispeçer nəzarəti avadanlıqları, tənzimləyici cihazlar

254 Aşağıdakılardan hansıları neft sənayesində Ölçü və tənzimləyici cihazlar yarımqrupuna aid edilir?

- ☐ qazma qurğuları, mancanaq dəzgahları, nasos və kompressorlar (neft və qazı çəkib-vuran avadanlıqlar)
- ☐ hesablama texnikası, kompüterlər, rabitə vasitələri, informasiyanın vizual və akustik əksetdirmə vasitələri, informasiyanı emal edən, saxlayan və ötürən qurğular
- ☐ generatorlar, kompressorlar, elektrik mühərrikləri, daxili yanma mühərrikləri, buxar qazanları, transformatorlar
- ☐ dəmiryol nəqliyyatı vasitələri (vaqon, lokomotiv, sistern və s.), su nəqliyyatı vasitələri (gəmi, qayıq, kater, bərə, tanker və s.), hava nəqliyyatı vasitələri (vertolyot, təyyarə və s.), avtomobil nəqliyyatı (avtobus, yük maşınları, avtosisternlər və s.), habelə traktorlar, buldozerlər
- ☒ debitometrələr, dərinlik monometrleri, dispeçer nəzarəti avadanlıqları, tənzimləyici cihazlar

255 Aşağıdakılardan hansıları neft sənayesində İnformasiya avadanlıqları yarımqrupuna aid edilir?

- ☐ qazma qurğuları, mancanaq dəzgahları, nasos və kompressorlar (neft və qazı çəkib-vuran avadanlıqlar)
- ☒ hesablama texnikası, kompüterlər, rabitə vasitələri, informasiyanın vizual və akustik əksetdirmə vasitələri, informasiyanı emal edən, saxlayan və ötürən qurğular
- ☐ generatorlar, kompressorlar, elektrik mühərrikləri, daxili yanma mühərrikləri, buxar qazanları, transformatorlar

- ☐ dəmiryol nəqliyyatı vasitələri (vaqon, lokomotiv, sistern və s.), su nəqliyyatı vasitələri (gəmi, qayıq, kater, bərə, tanker və s.), hava nəqliyyatı vasitələri (vertolyot, təyyarə və s.), avtomobil nəqliyyatı (avtobus, yük maşınları, avtosisternlər və s.), habelə traktorlar, buldozerlər
- ☐ debitometrlər, dərinlik monometrləri, dispeçer nəzarəti avadanlıqları, tənzimləyici cihazlar

256 Aşağıdakılardan hansı neft sənayesinin tədavül fondlarına aid deyil?

- ☒ yataqda olan neft ehtiyatı
- ☐ boru kəmərləri ilə nəql edilən neft
- ☐ rezervuarlarda (çənlərdə) saxlanan neft
- ☐ alıcıya çatdırılmış, lakin hələ dəyəri ödənilməmiş neft
- ☐ neft məhsulları anbarlarında olan neft məhsulları

257 Aşağıdakı dövriyyə vəsaitlərindən hansı normalaşdırılır?

- ☐ istehsal ehtiyatları
- ☐ gələcək dövrün xərcləri
- ☐ bitməmiş istehsal və özünün istehsalı olan yarımfabrikatlar
- ☒ hesablama hesabında və ya müəssisənin kassasında olan vəsaitlər
- ☐ anbarda olan hazır məhsul

258 əməyin ödənilməsinin işəməzd üsulunun tətbiqi şərti hansıdır?

- ☒ görülən işlərin dəqiq hesablanması mümkünüyü
- ☐ avadanlıqlara xidmətin təşkilinin briqada üsulunun tətbiqi
- ☐ texnoloji qaydaların pozulması
- ☐ əməliyyatların ardıcılıqla yerinə yetirilməsi
- ☐ materiallardan israfçılıqla istifadə olunması

259 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri necə təsnifləşdirilir?

- ☐ intensiv və ekstensiv amillər
- ☐ fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması
- ☐ intensiv, qarışıq və ekstensiv amillər
- ☒ maddi-texniki, sosial-iqtisadi və təşkilati amillər
- ☐ müəssisədə inzibati idarə heyyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət

260 Aşağıdakılardan hansı işçinin əmək haqqının səviyyəsinin müəyyən edilməsinə təsir göstərmir?

- ☒ müəssisədə işçilərin ümumi sayı
- ☐ fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri
- ☐ işin xarakteri
- ☐ dövlətin müəyyən etdiyi sosial normativlər
- ☐ əmək bazarının konyukturasi

261 Vaxt norması nədir?

- ☐ müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- ☒ məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcm-də işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür
- ☐ əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür
- ☐ qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür
- ☐ fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür

262 Aşağıdakılardan hansıları neft sənayesində Maşın və avadanlıqlar təsnifat qrupuna aid edilmir?

- ☐ qazma qurğuları, mancanaq dəzgahları, nasos və kompressorlar (neft və qazı çəkib-vuran avadanlıqlar)
- ☐ hesablama texnikası, kompüterlər, rabitə vasitələri, informasiyanın vizual və akustik əksetdirmə vasitələri, informasiyanı emal edən, saxlayan və ötürən qurğular
- ☐ generatorlar, kompressorlar, elektrik mühərrikləri, daxili yanma mühərrikləri, buxar qazanları, transformatorlar
- ☒ dəmiryol nəqliyyatı vasitələri (vaqon, lokomotiv, sistern və s.), su nəqliyyatı vasitələri (gəmi, qayıq, kater, bərə, tanker və s.), hava nəqliyyatı vasitələri (vertolyot, təyyarə və s.), avtomobil nəqliyyatı (avtobus, yük maşınları, avtosisternlər və s.), habelə traktorlar, buldozerlər
- ☐ debitometrlər, dərinlik monometrləri, dispeçer nəzarəti avadanlıqları, tənzimləyici cihazlar

263 Aşağıdakılardan hansı əsas fondlardan istifadənin səmərəlilik göstəricisi hesab edilmir?

- ☒ əsas fondların dəyərinin artım tempi
- ☐ növbəlilik əmsali
- ☐ fondverimi
- ☐ boru kəmərinin ötürücülük qabiliyyəti
- ☐ fondtutumu

264 Neft sənayesində əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi asılıdır:

- ☐ əsas fondların dəyərinin artım tempindən
- ☒ quyuların hasilat gücündən
- ☐ əsas fondların amortizasiya templerindən
- ☐ neftin ixrac həcmələrinin dəyişməsindən
- ☐ əsas fondların düzgün təsnifləşdirilməsindən

265 Neft-qaz mədənlərinin yerləşdiyi torpaq sahələri hansə dərəcə ilə amortizasiya olunur?

- ☒ amortizasiya olunmur
- ☐ illik 2.5 faizlə
- ☐ illik 2 faizlə
- ☐ illik 7 faizlə
- ☐ illik 5 faizlə

266 Geoloji-kəşfiyyat işlərinə və təbii ehtiyatların hasilatına hazırlıq işlərinə çəkilən xərclər hansı norma ilə amortizasiya olunur?

- ☐ 5 faizədək
- ☐ 20 faizədək
- ☐ 10 faizədək
- ☐ 30 faizədək
- ☒ 25 faizədək

267 Aşağıdakı istehsal əsas fondlarından hansının amortizasiya norması 25 faizədək deyil?

- ☐ İş maşınları və avadanlıqları
- ☐ hesablama texnikası
- ☐ Güc maşınları və avadanlıqları
- ☐ nəqliyyat vasitələri
- ☒ qeyri-maddi aktivlər

268 Aşağıdakılardan hansı yerinə yetirdiyi işlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil?

- ☐ məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
- ☐ əmək predmetini emal edənlər
- ☒ müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər

- ☐ təmir işini həyata keçirənlər
- ☐ xammal və hazır məhsulun iş yerləri arasında nəqlini təmin edənlər

269 əməyin təşkilinə və müəssisə kollektivinin idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

- ☐ işçilərin işə qəbul olunması
- ☐ kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- ☐ işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
- ☐ əməyin stimullaşdırılması
- ☒ istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

270 Aşağıdakı amillərdən hansı neft sənayesində əmək haqqının səviyyəsinin müəyyən edilməsində rol oynamır?

- ☐ əmək bazarının konyunkturası
- ☐ neftin çıxarılması və emalı içinin xarakterik xüsusiyyətləri
- ☐ dövlətin müəyyən etdiyi sosial normativlər
- ☒ bazarda neft və qazın istehlak həcmələri
- ☐ sahənin gəlirlili xüsusiyyətləri

271 Aşağıdakılardan hansı neft sənayesində Ölçü və tənzimləyici cihazlar yarımqrupuna aid edilmir?

- ☒ elektrik cərəyanını tənzimləyən stabilizatorlar
- ☐ dərinlik monometrləri
- ☐ debitometrlər
- ☐ lay təzyiqinə nəzarət edən qurğular
- ☐ dispeşer nəzarəti avadanlıqları

272 Sənayedə materiallardan ehtiyat növləri hansılardır?

- ☐ cari və mövsümü ehtiyatlar
- ☒ cari, hazırlıq, sığorta və mövsümü ehtiyatlar
- ☐ uzun müddətli, qısamüddətli, mövsümü, cari, hazırlıq ehtiyatları
- ☐ istehsal, satış və xidmət ehtiyatları
- ☐ cari və sığorta ehtiyatları

273 əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- ☐ ilkin, bərpa və ləğvetmə dəyərinə görə
- ☒ ilkin, bərpa və qalıq dəyərinə görə
- ☐ ilkin, qalıq və ləğvetmə dəyərinə görə
- ☐ ilkin və təmir dəyərinə görə
- ☐ ilkin, alınma, təmir və ləğvetmə dəyərinə görə

274 əsas fondların amortizasiyası nədir?

- ☐ mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyərinin silinməsi prosesidir
- ☐ əsas fondların dəyərindən ayırmalar hesabına amortizasiya fondunun yaradılmasıdır
- ☐ əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunması üçün vəsaitin toplanmasıdır
- ☒ əsas fondun dəyərinin yaradılan məhsulun üzərinə keçirilməsi prosesidir
- ☐ əsas fondların fiziki aşınması və köhnəlməsidir

275 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə kadr axıcılığının motivi hesab edilə bilməz?

- ☐ ixtisas səviyyəsinin artırılması imkənliyinin yoxluğu
- ☐ əmək şəraitinin əlverişsiz və əmək haqqının səviyyəsinin aşağı olması

- ☐ xidməti vəzifə üzrə inkişaf im-kanlarının yoxluğu
- ☒ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi yüksəldilməsi
- ☐ texnoloji prosesin fasiləsiz xarakterli olması

276 Türkiyə ilə Azərbaycan arasında TANAP qaz kəməri layihəsi haqqında müqavilə nə vaxt imzalanmışdır?

- ☐ 2014-cü ildə
- ☐ 2010-cu ildə
- ☐ 2011-ci ildə
- ☒ 2012-ci ildə
- ☐ 2013-cü ildə

277 Aşağıdakı ölkələrdən hansı Cənub qaz dəhlizinin üzvüdür?

- ☒ İtaliya
- ☐ Fransa
- ☐ Macarıstan
- ☐ Avstriya
- ☐ Almaniya

278 Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında enerji sahəsində strateji tərəfdaşlıq üzrə Memorandum nə vaxt imzalanmışdır?

- ☐ 2012-ci ildə
- ☐ 2008-ci ildə
- ☐ 2010-cu ildə
- ☒ 2011-ci ildə
- ☐ 2013-cü ildə

279 Mədən Hasilatında Şəffaflıq Təşəbbüsünün (MHŞT) standartları nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- ☐ 2003-cü ildə
- ☐ 2014-cü ildə
- ☒ 2013-cü ildə
- ☐ 2010-cu ildə
- ☐ 2008-ci ildə

280 Müasir mərhələdə Azərbaycanın neft strategiyasının əsas müddəaları aşağıdakı sənədlərdən hansında ümumi şəkildə ifadə olunub?

- ☐ Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin strukturunun təkmilləşdirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 24 yanvar 2003-cü il tarixli Fərmanında
- ☐ 2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf Dövlət proqramında
- ☒ “Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasında
- ☐ Yerin təkisi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununda
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında

281 Aşağıdakı ölkələrdən hansı Cənub qaz dəhlizinin üzvü deyil?

- ☐ Yunanıstan
- ☐ Gürcüstan
- ☐ Bolqarıstan
- ☒ Rusiya
- ☐ Türkiyə

282 İnvestisiyanın rentabellik indeksi necə hesablanır?

- ☒ illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər üzrə nağd pul məxariclərinin cari dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər üzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyəri kimi
- ☐ illər üzrə material xərclərinin cari dəyəri kimi
- ☐ illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərq kimi

283 Elmi-texniki inqilabın üçüncü əlaməti hansıdır?

- ☐ insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və s.
- ☒ elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalması
- ☐ elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- ☐ elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsəduyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulması
- ☐ "elm-texnika-istehsal" sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsi

284 Neft hasilatında nanotexnologiyanın tətbiqi imkan verir:

- ☒ köhnə, "ölmüş" yataqları bərpa edərək oradan yenidən neft və qaz çıxarmağa
- ☐ yerin daha dərin qatlarından neft çıxarmağa
- ☐ bir neçə mürəkkəb yatağın eyni zamanda istismarına
- ☐ neft yataqlarının axtarılması işlərini asanlaşdırmağa
- ☐ neft emalı proseslərini sürətləndirməyə

285 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı biri elmi-texniki tərəqqi ilə innovasiya arasında əlaqəni daha dolğun əks etdirir?

- ☒ İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin potensial imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapan real elmi-texniki nailiyyətlərə çevrilməsini əks etdirir
- ☐ İnnovasiya elə elmi-texniki tərəqqinin özüdür
- ☐ İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapmasıdır
- ☐ İnnovasiya - elmi-texniki tərəqqinin fundamental tədqiqatlarının bazara çıxarılması və kommersiyalaşdırılmasıdır
- ☐ İnnovasiya həm elmi-texniki tərəqqini, həm də marketing fəaliyyətini birləşdirir

286 Aşağıdakılardan hansını innovasiya proseslərinin idarə olunmasının daha vacib məsələsi hesab etmək olar:

- ☒ yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının optimal uzlaşdırılmasının təmin edilməsi
- ☐ yeniliyin texnoloji potensialının onun iqtisadi potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- ☐ yeniliyin iqtisadi potensialının onun texnoloji potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- ☐ yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının tam reallaşdırılması
- ☐ yeniliyin texnoloji potensialının reallaşdırılması üçün zəruri xərclərin təmin edilməsi

287 Konsorsium nədir?

- ☐ eynicinsi sənaye müəssisələrinin öz məhsullarının ümumi satış kontoru vasitəsilə satışını təşkil etmək məqsədi ilə xüsusi ticarət cəmiyyəti yaxud ortaqlığı formasında yaratdıqları birlikdir
- ☐ hüquqi yaxud fiziki şəxslərin, bir qayda olaraq, ümumi təsərrüfat, elmi, mədəni yaxud başqa qeyri-kommersiya məqsədlərinə çatmaq üçün yaratdıqları könüllü birlik formasıdır
- ☐ müəssisələrin integrasiyasının elə formasıdır ki, burada sazişə girən şirkətlər vahid istehsal kompleksinə çevrilir və özlərinin hüquqi, istehsal və kommersiya müstəqilliyini itirirlər və onların idarə edilməsi vahid mərkəzdən həyata keçirilir
- ☒ müxtəlif şirkətlərin vahid maliyyə nəzarəti altında birləşməsini nəzərdə tutan integrasiya formasıdır

288 Müasir dövrdə neft-qaz sənayesində rəqabətqabiliyyətliliyə nail olmaq üçün aşağıdakılardan hansı zəruridir?

- ☐ loqistika (nəqliyyat) sistemini təkmilləşdirmək
- ☐ qlobal istehsal sistemini qurmaq
- ☐ böyük kapital (investisiya) imkanlarına malik olmaq
- ☒ bunların hamısına
- ☐ ən yeni texnologiyalar üzrə texnoloji liderliyə nail olmaq

289 Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- ☒ illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricinin cari dəyəri arasındakı fərqi
- ☐ illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini
- ☐ illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqi
- ☐ illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini
- ☐ illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini

290 Aşağıdakılardan hansı əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşunun mü-tərəqqilik dərəcəsini əks etdirir?

- ☒ əsaslı vəsait qoyuluşunda avadanlıqların, xüsusilə texnoloji avadanlıqların alınması ilə əlaqədar olan xərclərin payının çoxalması
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunda tikinti-quraşdırma işlərinə çəkilən xərclərin payının çox olması
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərində əsaslı təmirə yönəldilən vəsaitin payının artması
- ☐ istismara buraxılan əsas fondlardan istifadə səviyyəsinin yüksəlməsi
- ☐ müəssisənin əsas fondlarında bina və qurğuların – əsas fondlarla rəqəbə uyğun ünsürlərinin xüsusi çəkisinin artması

291 İnvestisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəcəsinə nə təsir göstərir?

- ☐ material xərcləri
- ☐ məhsulun maya dəyəri
- ☐ enerji xərcləri
- ☒ riskin səviyyəsi və pulun gələcək dəyəri
- ☐ əmək haqqı xərcləri

292 İnvestisiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

- ☐ xalis cari dəyəri vahidə bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür
- ☐ diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyərə nisbəti başa düşülür
- ☐ xalis cari dəyərin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür
- ☐ investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəcəsinə nisbəti başa düşülür
- ☒ xalis cari dəyəri sıfıra bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür

293 Elmi-texniki inqilabın beşinci əlaməti hansıdır?

- ☐ “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsi
- ☐ elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- ☒ elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsəduyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulması
- ☐ insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və s.
- ☐ elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalması

294 Elmi-texniki inqilabın dördüncü əlaməti hansıdır?

- ☐ “elm-texnika-istehsal” sistemi ünsürlərinin qarşılıqlı təsiri sayəsində elmin bilavasitə məhsuldar qüvvələrin ünsürünə çevrilməsi
- ☒ elmi biliyin nəzəri və eksperimental hissələrinin, elmlə praktikanın ənənəvi nisbətlərinin dəyişməsi
- ☐ elmi informasiyanın yeni üsullarla toplanması, işlənməsi, saxlanması, məqsəduyğun formada səmərəli istifadə olunması və elmi idarəetmənin həmin informasiya əsasında qurulması
- ☐ insanın bədən üzvləri imkanlarından qırağa çıxması, texnoloji sürətin artması, bilavasitə idarəetmənin qeyri-mümkün olması, idarəetmə üçün lazım olan informasiya axınının sürətlə artması və yeni xarakteri və s.
- ☐ elmi ideyaların istehsalda tətbiq müddətinin getdikcə azalması

295 Diskontlaşdırma prosesi nədir?

- ☒ pul vəsaitlərinin dəyərinin vaxta görə müəyyənləşdirilməsi
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun dəyərinin müəyyənləşdirilməsi
- ☐ investisiya vəsaitlərinin dəyərinin riskə görə müəyyənləşdirilməsi
- ☐ pul vəsaitlərinin istifadəsinin səmərəliliyinin müəyyənləşdirilməsi
- ☐ investisiya qoyuluşunun gələcək dəyərinin nəticələrinin qiymətləndirilməsi

296 Aşağıdakılardan hansı diskont əmsalının hesablanmasını əks etdirir?

- ☐ $CD = GD(1-d_1)$
- ☒ $d_1 = (GD-CD) / GD$
- ☐ $r_1 = (GD-CD) / CD$
- ☐ $GD = CD + CD \times r_1$
- ☐ $GD = CD(1+r_1)$

297 Elmi-texniki tərəqqi nədir?

- ☐ torpağın yaxşılaşdırılması, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir
- ☐ əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, torpağın yaxşılaşdırılması, əmək cisimlərinin keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir
- ☐ əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması, əhalinin sosial rifahının yüksəldilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir
- ☐ işçi heyətinin təhsil və onların əməyinin texnika ilə silahlanma səviyyələrinin yüksəldilməsi, əmək məhsuldarlığının artırılması, əmək haqqının yüksəldilməsi, istehsal edilən məhsulların keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir
- ☒ əmək vasitələrinin, texnoloji proseslərin təkmilləşdirilməsi, əmək cisimlərinin keyfiyyətcə yaxşılaşdırılması, iqtisadi cəhətdən daha sərfəli xammal, material, enerji növlərinin yaradılması və istehsalata tətbiqi, əməyin təşkilinin və istehsalın idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi üzrə fasiləsiz və qanunauyğun prosesdir

298 Aşağıdakılardan hansı innovasiyaları yeniliyin səviyyəsi və əhəmiyyətinə görə qruplaşdırılmasını əks etdirir?

- ☐ xırda yeniliklər, kompleks yeniliklər, sistemli yeniliklər, strateji yeniliklər
- ☐ texniki-texnoloji əhəmiyyətli yeniliklər, təşkilati-iqtisadi əhəmiyyətli yeniliklər, ictimai əhəmiyyətli yeniliklər
- ☒ müəssisə miqyaslı yenilik, sahə miqyaslı yenilik, ölkə miqyaslı yenilik, dünya miqyaslı yenilik
- ☐ radikal yeniliklər, kombinə edilmiş yeniliklər, uyğunlaşdırılmış yeniliklər, əvəzləyici yeniliklər
- ☐ müəssisə miqyaslı yenilik, müəssisələrarası istifadə yeniliyi, sahələrarası tətbiq yeniliyi, ölkə miqyaslı yenilik, regional əhəmiyyətli yenilik

299 Nanotexnologiyanın tətbiqi quyunun hasilatını nə qədər artırabilir?

- ☒ 50 – 100 faiz
- ☐ 20 faiz
- ☐ 10 faiz

- ☐ 3 dəfə
- ☐ 30 faiz

300 Aşağıdakılardan hansı hazırda SOCAR-ın beynəlxalq rəqabətqabiliyyətliliyinə mənfi təsir göstərən amildir?

- ☐ hökumət qurumlarının inzibati dəstəyi
- ☐ ehtiyatların əvəzlənməsinin yüksək əmsalı
- ☐ milli neft şirkəti kimi neft və qazın geniş ehtiyatlarına malik olması
- ☐ TMK-larla geniş və uğurlu tərəfdaşlıq
- ☒ izafi məşğulluq

301 Aşağıdakılardan hansı hazırda SOCAR-ın beynəlxalq rəqabətqabiliyyətliliyinə müsbət təsir göstərən amildir?

- ☒ beynəlxalq bazarlara neft və qaz nəqlinin şaxələnməmiş şəbəkəsinə malik olması
- ☐ bir çox sahələr üzrə yüksək ixtisaslı və peşəkar kadr çatışmazlığı
- ☐ texnoloji tərəfdaş cəlb etmək zərurəti
- ☐ korporativ idarəetmə və qurumsallaşma sahəsində problemlər
- ☐ beynəlxalq səviyyədə iş sahəsində heyətin təcrübə və səriştə çatışmazlığı

302 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin əmlakı hansı mənbələr hesabına təşkil olunur?

- ☐ mülkiyyətçi tərəfindən verilən əmlak
- ☐ bankların və digər kreditorların kreditləri
- ☐ kommersiya fəaliyyətinin həyata keçirilməsindən əldə edilən gəlir
- ☒ bunların hamısı
- ☐ qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər mənbələr

303 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin Prezidenti vəzifəyə necə təyin edilir?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən
- ☐ 5 ildən bir işçilər tərəfindən seçilir
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Energetika Nazirliyi tərəfindən
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən
- ☒ Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən

304 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin Şurasının tərkibinə ictimaiyyətin neçə təmsilçisi daxil edilir?

- ☐ 1 nəfər
- ☐ 3 nəfər
- ☐ 2 nəfər
- ☒ daxil deyil
- ☐ 4 nəfər

305 Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin statusu necədir?

- ☐ sənaye və yanacaq-energetika kompleksində dövlət siyasətini və tənzimlənməsini həyata keçirən qanunverici hakimiyyəti orqanıdır
- ☐ yanacaq-energetika kompleksində dövlət vəsaitlərinin istifadəsini tənzimləyən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır
- ☐ sənaye və yanacaq-energetika kompleksində dövlət satınalmalarının tənzimlənməsini həyata keçirən mərkəzi dövlət orqanıdır
- ☐ yanacaq-energetika kompleksində dövlət neft strategiyasını həyata keçirən və tənzimləyən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır

yanacaq-energetika kompleksində dövlət siyasətini və tənzimlənməsini həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır

306 Azərbaycanın neft sənayesinin tənzimlənməsi üçün hansı normativ-hüquqi aktlar qəbul edilə bilər?

qanunlar

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarları

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanları

yuxarıdakıların hamısı

Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Energetika Nazirliyinin qərarları

307 Azərbaycan Respublikasının yanacaq-enerji kompleksinin inkişafı (2005—2015-ci illər) üzrə Dövlət Proqramı nə vaxt təsdiq edilib?

2004-cü il oktyabrın 25-də

2005-ci il mayın 15-də

2004-cü il fevralın 14-də

2005-ci il fevralın 14-də

2004-cü il sentyabrın 14-də

308 Azərbaycan Respublikasının yanacaq-enerji kompleksinin inkişafı (2005—2015-ci illər) üzrə Dövlət Proqramı hansı qurum tərəfindən təsdiq edilib?

Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Energetika Nazirliyi

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının İqtisadi İnkişaf Nazirliyi

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

309 Azərbaycanda fəaliyyət göstərən neft emalı müəssisəsi hansıdır?

yuxarıdakıların üçü də

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti

H.Əliyev adına Bakı Neft Emalı zavodu

bunların heç biri

“Azneftyağ” zavodu

310 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti nə vaxt yaradılıb?

1992-ci il oktyabrın 10-da

1992-ci il sentyabrın 13-də

1992-ci il avqustun 15-də

1993-cü il sentyabrın 13-də

1992-ci il sentyabrın 20-də

311 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin yaradılması barədə qərar hansı qurum tərəfindən qəbul edilib?

Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Energetika Nazirliyi

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Azərbaycan Respublikasının İqtisadi İnkişaf Nazirliyi

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

312 İdarəetmə funksiyaları hansılardır?

- ☐ planlaşdırma, təşkilətmə, inzibatşılıq, əlaqələndirmə və nəzarət
- ☒ planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya, motivasiya (stimullaşdırma) və nəzarət
- ☐ istehsal, mübadilə, istehlak
- ☐ xətti, funksional, xətti-funksional, matris, divizional
- ☐ əmək bölgüsü, korporativlik, motivasiya, məqsədyönlülük və planlaşdırma

313 Bazar münasibətləri şəraitində müəssisələrdə idarəetmənin hansı üsulları tətbiq olunur?

- ☒ bunların hamısı
- ☐ iqtisadi üsulları
- ☐ inzibati üsulları
- ☐ iqtisadi və inzibati üsullar
- ☐ sosial-psixoloji üsulları

314 İdarəetmə sistemi nədir?

- ☐ müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir
- ☐ idarəetmə metodları və funksiyalarının məcmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir
- ☐ idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir
- ☐ idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur
- ☒ idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur

315 Neft sənayesinin inkişafının tənzimlənməsi üçün aşağıdakı idarəetmə sənədlərindən hansından istifadə edilmir ?

- ☐ inkişaf strategiyası
- ☐ sahə proqramları
- ☒ beşillik dövlət sosial-iqtisadi inkişaf planı
- ☐ qaydalar
- ☐ dövlət proqramları

316 Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi əvvəl ölkənin yanacaq-energetika sahəsini tənzimləyən ərkəzi icra hakimiyyəti orqanı hansı qurum idi?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının Yanacaq və Energetika Nazirliyi
- ☒ Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Energetika Nazirliyi
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Energetika və Təbii Ehtiyatlar Nazirliyi
- ☐ Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi
- ☐ Azərbaycan Respublikasının İqtisadi İnkişaf Nazirliyi

317 Azərbaycan qanunvericiliyinə əsasən yerin təkində olan təbii ehtiyatlar üzərində mülkiyyət hüququ kimə məxsusdur?

- ☐ müvafiq torpaq sahəsinin məxsus olduğu fiziki şəxslərə
- ☒ Azərbaycan Respublikasına (dövlətə)
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkətinə
- ☐ müvafiq torpaq sahəsinin məxsus olduğu vətəndaşlara
- ☐ müvafiq torpaq sahəsinin məxsus olduğu hüquqi şəxslərə

318 Aşağıdakı şirkətlərdən hansı ölkəmizin yerli neft şirkətidir?

- ☐ SəlyanOil MMC
- ☒ Yuxarıdakıların hamısı
- ☐ Qobustanneft MMC
- ☐ AzGerneft JV

☐ SOCAR

319 Aşağıdakılardan hansı SOCAR-ın birgə müəssisəsi deyildir?

- ☐ Bakı Gəmiqayırma Zavodu MMC
- ☐ Azəri Drilling Kompani MMC
- ☐ AzFen BM
- ☐ Kaspian Şipyar Kompani Limited
- ☒ AzGerneft JV

320 İdarəetmə nədir?

- ☒ sistemə məqsədyönlü təsir göstərməklə onu sistemin qarşısında duran məqsədə lazımı müddətdə və mümkün qədər az məsrəflərlə nail olmağa yönəltməkdir
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalaşdırma sistemidir
- ☐ sistemin bir vəziyyətdən başqa vəziyyətə keçirilməsini təmin edən fəaliyyətdir
- ☐ qarşıya qoyulan məqsədlərə müəyyən müddətdə və müəyyən xərclərlə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlər kompleksidir
- ☐ idarəetmə orqanlarının həyata keçirdikləri tədbirlər sistemidir

321 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin və onun tərkibinə daxil olan müəssisələrin əmlakı:

- ☐ Şirkətin mülkiyyətindədir
- ☒ dövlət mülkiyyətindədir
- ☐ səhmdar mülkiyyətindədir
- ☐ özəl mülkiyyətdədir
- ☐ birgə mülkiyyətdədir

322 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin strukturu hansı orqan tərəfindən təsdiq edilir?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının İqtisadi İnkişaf Nazirliyi
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Energetika Nazirliyi
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi
- ☒ Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

323 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinə rəhbərliyi həyata keçirir:

- ☒ Şirkətin Prezidenti
- ☐ Şirkətin Möşahidə Şurası
- ☐ Şirkətin İdarə Heyəti
- ☐ Şirkətin İcraçı direktoru
- ☐ Şirkətin Şurası

324 Azərbaycanda neft-qaz sənayesinin ən böyük milli müəssisəsi hansıdır?

- ☐ "Azərikimya" Dövlət Şirkəti
- ☐ "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi
- ☒ Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti
- ☐ Yeni Bakı Neftayırma zavodu
- ☐ "Azefit" İstehsalat Birliyi

325 Aşağıdakı müəssisələrdən hansı Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin strukturuna daxil deyil?

- ☐ Bakı dərin özüllər zavodu
- ☐ Xəzər Dəniz Neft Donanması
- ☒ Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyası
- ☐ Bakı Ali Neft Məktəbi
- ☐ Karbamid zavodu

326 Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi aşağıdakı əlamətlərdən hansına malik deyil?

- ☐ qanunvericiliyə uyğun sərəncamında olan dövlət əmlakına malikdir
- ☒ kommersiya hüquqi şəxsdir
- ☐ xəzinə və bank hesablarına malikdir
- ☐ üzərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət gerbinin təsviri və öz adı həkk olunmuş möhürə, müvafiq ştamlara və blanklara malikdir
- ☐ müstəqil balansla malikdir

327 Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin əsasnaməsi necə təsdiq edilib?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsinin Plenumunun qərarı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin qərarı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin qərarı ilə
- ☒ Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı ilə

328 Azərbaycanda hazırda neçə neft emalı zavodu fəaliyyət göstərir?

- ☒ 1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4
- ☐ neft emalı zavodu yoxdur

329 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin qısaldılmış adı necədir?

- ☐ SOKAR
- ☒ SOCAR
- ☐ SOKAP
- ☐ SOCAP
- ☐ COKAR

330 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin funksiyası deyil?

- ☐ əlaqələndirmə
- ☐ planlaşdırma
- ☐ təşkilətmə
- ☐ motivasiya
- ☒ təftiş

331 İdarəetmənin üsulları hansılardır?

- ☐ cari; operativ; perspektiv
- ☒ inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji
- ☐ inzibati, psixoloji, təşkilati
- ☐ iqtisadi, təşkilati, sosial-psixoloji
- ☐ maddi-texniki, təşkilati, iqtisadi

332 Təbii resursların istifadəsinin və neft sənayesinin idarə edilməsinin tənzimlənməsinə yönəlik

qanunlardan hansı hazırda Azərbaycanca mövcuddur?

- ☐ Konsessiyalar haqqında
- ☐ Neft haqqında
- ☐ Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişləri haqqında
- ☒ Yer in təki haqqında
- ☐ Neft-qaz yataqlarının uzunmüddətli idarəetməyə verilməsi haqqında

333 İdarəetmə zamanı istifadə olunan hüquqi-normativ sənədlərdən hansı daha üstün mövqeyə malikdir?

- ☐ Nazirlər Kabinetinin qərarları
- ☐ prezidentin sərəncamları
- ☐ müəssisə rəhbərliyinin əmrləri
- ☐ prezident fərmanları
- ☒ qanunlar

334 Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi nə vaxt yaradılmışdır?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 22 oktyabr 2009-cü il tarixli Sərəncamı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 22 oktyabr 2010-cü il tarixli Sərəncamı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 22 oktyabr 2011-ci il tarixli Sərəncamı ilə
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 22 oktyabr 2012-ci il tarixli Sərəncamı ilə
- ☒ Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 22 oktyabr 2013-cü il tarixli Sərəncamı ilə

335 Aşağıdakı şəhərlərdən hansında Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin nümayəndəliyi var?

- ☐ Nyu-York
- ☒ hamısında
- ☐ Vyana
- ☐ London
- ☐ Cenevrə

336 Müasir mərhələdə Azərbaycanın neft strategiyasının təkmilləşdirilməsini zəruri edən amil hansıdır?

- ☐ Azərbaycanın qaz ehtiyatlarının rolunun artması və Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində ölkəmizə önəmli yer ayrılması
- ☐ ölkədə davamlı inkişafa nail olmaq üçün neft-qaz gəlirlərindən istifadənin səmərəliliyini artırmaq, qeyri-neft sektorunun inkişafını və iqtisadiyyatın (habelə ixracın) şaxələndirilməsini təmin etmək zərurəti
- ☐ dünya neft sənayesinin və neft (qaz) bazarlarının inkişaf meyilləri
- ☒ bunların hamısı
- ☐ alternativ enerji mənbələrinin genişlənməsi və az enerji istehlak edən texnologiyaların yayılması

337 Aşağıdakılardan hansı müasir mərhələdə Azərbaycanın neft strategiyasının əsas prinsiplərindən ola bilər?

- ☐ resurslarının çoxşaxəli nəql marşrutlarına malik olmaq və hər hansı bir marşrutdan asılı olmamaq prinsipi
- ☐ ölkənin qazının satış bazarlarının genişləndirilməsi və Avropanın enerji təhlükəsizliyində rolunun artırılması
- ☐ ölkənin neft-qaz sənayesində ən mütərəqqi texnologiyaların tətbiqinin təmin edilməsi
- ☒ bunların hamısı
- ☐ indiki və gələcək nəsillərin maraqları nəzərə alınaraq ölkənin neft-qaz ehtiyatlarından daha səmərəli istifadə olunmasının təmin edilməsi

338 Aşağıdakılardan hansı müasir mərhələdə ölkənin neft-qaz kompleksinin inkişafı qarşısında duran

əsas vəzifələrdən biri hesab olunur?

- ☐ ölkənin enerji müstəqilliyinin və təhlükəsizliyinin möhkəmləndirilməsi
- ☐ ölkənin neft-qaz emalı və neft kimya kompleksinin müasirləşdirilməsi və yenidən qurulması
- ☐ neft-qaz resurslarının ixracı sahəsində ölkənin nəqliyyat müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi
- ☒ bunların hamısı
- ☐ ixrac məqsədli neft-qaz fəaliyyətinin intensivləşdirilməsi

339 TANAP layihəsi Azərbaycan neftinin hansı ölkəyə çatdırılmasını nəzərdə tutur?

- ☒ Türkiyəyə
- ☐ Gürcüstana
- ☐ Bolqarıstana
- ☐ Bu ölkələrin hamısına
- ☐ Yunanıstana

340 TANAP layihəsinin reallaşdırılmasına nə vaxt start verilmişdir?

- ☐ 2012-ci ilin mart ayına
- ☐ 2014-cü ilin martında
- ☐ 2014-cü ilin sentyabrında
- ☒ 2015-ci ilin mart ayında
- ☐ 2013-cü ilin sentyabrında

341 TANAP layihəsinin davamı kimi reallaşdırılması gözlənilən layihə hansıdır?

- ☒ TAP
- ☐ “Şimal axını”
- ☐ “Cənub axını”
- ☐ Cənubi Qafqaz Boru kəməri
- ☐ NABUCCO

342 Azərbaycan Mədən Hasilatında Şəffaflıq Təşəbbüsünə (MHŞT) qoşulmaq istəyini nə vaxt bəyan edib?

- ☐ 2002-ci il iyununda
- ☒ 2003-cü il iyununda
- ☐ 2003-cü ilin oktyabrında
- ☐ 2005-ci ilin iyununda
- ☐ 2004-cü ilin mayında

343 Azərbaycan 2009-cu ildə Mədən Hasilatında Şəffaflıq Təşəbbüsünə (MHŞT) Üzv statusunu alan neçənci ölkə olub?

- ☐ ikinci
- ☐ üçüncü
- ☐ dördüncü
- ☐ beşinci
- ☒ birinci

344 2010-2014-cü illər dövründə Azərbaycanın ixracının coğrafi strukturunda daha çox paya malik region hansı olub?

- ☐ Afrika
- ☐ Amerika

- ☒ Avropa
- ☐ Okeaniya
- ☐ Asiya

345 2013-cü ilin sonunda əsrin müqaviləsi HPB sazişi üzrə konsorsiumda neçə xarici ölkəni təsil edən neçə neft şirkəti olub?

- ☐ 7 ölkəni təmsil edən 10 şirkət
- ☒ 6 ölkəni təmsil edən 8 şirkət
- ☐ 5 ölkənin 8 şirkəti
- ☐ 6 ölkəni təmsil edən 9 şirkət
- ☐ 8 ölkəni təmsil edən 10 şirkət

346 əsrin müqaviləsi sazişi üzrə Çıraq-1 platformasından ilk neft nə vaxt çıxarılıb?

- ☐ 1997-ci il noyabrın 12-də
- ☐ 1997-ci il sentyabrın 5-də
- ☐ 1995-ci il noyabrın 7-də
- ☐ 1998-ci il martın 24-də
- ☒ 1997-ci il noyabrın 7-də

347 əsrin müqaviləsi sazişi üzrə çıxarılan ilkin neft hansı kəmərlə xarici bazarlara çıxarılıb?

- ☒ Bakı-Novorossiysk
- ☐ Bakı-Supsa
- ☐ Bakı-Tbilisi-Ceyhan
- ☐ Bakı-Batumi
- ☐ Bakı-Tbilisi-Ərzurum

348 Aşağıdakı ölkələrdən hansılarını təmsil edən neft şirkətləri əsrin müqaviləsi sazişini imzalayıblar, lakin hazırda konsorsiumda yoxdur?

- ☒ Rusiya və Şotlandiya
- ☐ İngiltərə və Yaponiya
- ☐ ABŞ və Türkiyə
- ☐ Norveç və Rusiya
- ☐ Norveç və Səudiyyə Ərəbistanı

349 Mənfəət neftinin şirkətlərə çatan hissəsi şirkətlər arasında necə bölünür?

- ☐ bərabər bölünür
- ☐ rentabellik norması (IRR) əsasında bölünür
- ☒ iştirak paylarına uyğun bölünür
- ☐ investisiya xərclərinin bölünməsi hədlərinə uyğun bölünür
- ☐ real ödəmə norması əsasında bölünür

350 Aşağıdakı şirkətlərdən hansı əsrin müqaviləsi adlandırılan hasilatın pay bölgüsü sazişi imzalanarkən konsorsiuma daxil olmayıb, lakin hazırda konsorsiumun üzvüdür?

- ☐ Amoco (ABŞ)
- ☐ LUKoil (Rusiya)
- ☐ TPAO (Türkiyə)
- ☒ İnpex (Yaponiya)
- ☐ Statoil (Norveç)

351 Aşağıdakı şirkətlərdən hansı əsrin müqaviləsi adlandırılan hasilatın pay bölgüsü sazişi imzalanarkən konsorsiuma daxil olub, lakin hazırda konsorsiumda yoxdur?

- ☐ Statoil (Norveç)
- ☐ ARDNŞ (Azərbaycan)
- ☐ TPAO ((Türkiyə)
- ☒ LUKoil (Rusiya)
- ☐ BP (İngiltərə)

352 əsrin müqaviləsi HPB sazişi imzalanarkən neçə xarici ölkənin neçə neft şirkəti konsorsiumun iştirakçısı olub?

- ☐ 5 ölkənin 10 şirkəti
- ☐ 8 ölkəni təmsil edən 10 şirkət
- ☐ 6 ölkəni təmsil edən 6 şirkət
- ☐ 6 ölkəni təmsil edən 9 şirkət
- ☒ 7 ölkəni təmsil edən 10 şirkət

353 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin gündəlik neft ötürücülüyü qabiliyyəti nə qədərdir?

- ☐ 500 min barrel
- ☐ 800 min barrel
- ☐ 700 min barrel
- ☒ 1 milyon barrel
- ☐ 900 min barrel

354 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin illik orta ötürücülük gücü nə qədər nəzərdə tutulub?

- ☒ 50 milyon ton
- ☐ 70 milyon ton
- ☐ 60 milyon ton
- ☐ 40 milyon ton
- ☐ 30 milyon ton

355 Cənubi Qafqaz (Bakı-Tbilisi-ərzurum) Boru Kəmərinin uzunluğu nə qədərdir?

- ☐ 871 km
- ☐ 957 km
- ☐ 907 km
- ☐ 1079 km
- ☒ 971 km

356 Azərbaycanda xarici neft şirkətləri ilə bağlanan hasilatın pay bölgüsü sazişlərinin növü hansıdır?

- ☐ hasil edilən bütün neftin neftin tərəflər arasında bölüşdürülməsinə əsaslanır
- ☐ bütün risklərin bölüşdürülməsinə əsaslanır
- ☒ mənfəət neftinin bölüşdürülməsinə əsaslanır
- ☐ məhsulun (neft və qazın) satışından daxil olan gəlirlərin bölüşdürülməsinə əsaslanır
- ☐ bütün xərclərin tərəflər arasında bərabər bölüşdürülməsinə əsaslanır

357 Hasilatın pay bölgüsü sazişlərində müqavilə yataqlarında olan neft kimin mülkiyyəti hesab edilir?

- ☒ dövlətin
- ☐ sazişdə iştirak edən neft şirkətlərinin
- ☐ dövlət neft şirkətinin
- ☐ yataqda olan neftin mülkiyyətçisi olmur
- ☐ sazişin bütün iştirakçılarının

358 Azərbaycanda hasilatın pay bölgüsü sazişləri hansı qanunla tənzimlənir?

- ☐ Enerji resurslarından istifadə edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə
- ☐ Energetika haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə
- ☐ Yerin təki haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə
- ☒ hər bir saziş ayrılıqda Milli Məclisdə ratifikasiya edilməklə qanun qüvvəsi alır
- ☐ Hasilatın pay bölgüsü haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə

359 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin Türkiyə ərazisindən keçən hissəsi neçə kilometrdir?

- ☐ 860 km
- ☐ 960 km
- ☐ 930 km
- ☐ 1160 km
- ☒ 1076 km

360 Cənubi Qafqaz (Bakı-Tbilisi-ərzurum) Boru Kəmərinin illik nəqliətmə gücü nə qədərdir?

- ☐ 15 milyard kubmetrədək
- ☐ 25 milyard kubmetrədək
- ☒ 20 milyard kubmetrədək
- ☐ 50 milyard kubmetrədək
- ☐ 30 milyard kubmetrədək

361 əsrin müqaviləsi sazişi (AÇG layihəsi) üzrə ilkin neft hansı marşrutla dünya bazarına çıxarıldı?

- ☒ Bakı – Novorossiysk boru kəməri ilə
- ☐ Bakı – Tbilisi – Ceyhan boru kəməri ilə
- ☐ Bakı – Supsa boru kəməri ilə
- ☐ Xəzər dənizindən gəmi daşınmaları yolu ilə
- ☐ Cənubi Qafqaz Boru Kəməri ilə

362 Cənubi Qafqaz (Bakı-Tbilisi-ərzurum) Boru Kəməri ilə təbii qazın Türkiyəyə çatdırılması nə vaxt baş tutub?

- ☐ 2006-cı ilin dekabrında
- ☒ 2007-ci ilin sentyabrında
- ☐ 2007-ci ilin mayında
- ☐ 2008-ci ilin martında
- ☐ 2007-ci ilin dekabrında

363 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin Gürcüstan ərazisindən keçən hissəsi neçə kilometrdir?

- ☐ 236 km
- ☐ 268 km
- ☒ 249 km
- ☐ 356 km

☐ 326 km

364 Hazırda əsrin müqaviləsi sazişi üzrə fəaliyyət göstərən konsorsiumda şirkətlərinin birlikdə payı daha çox olan ölkə hansıdır?

- ☐ Azərbaycan
- ☒ ABŞ
- ☐ İngiltərə
- ☐ Norveç
- ☐ Yaponiya

365 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin Azərbaycan ərazisindən keçən hissəsi neçə kilometrdir?

- ☐ 350 km
- ☐ 418 km
- ☐ 384 km
- ☐ 512 km
- ☒ 443 km

366 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəməri layihəsində olan Azərbaycanın payı necə maliyyələşdirilib?

- ☐ xarici kreditlər hesabına
- ☐ Azərbaycanın dövlət büdcəsi hesabına
- ☐ Azərbaycanın dövlət borcu hesabına
- ☐ Mərkəzi Bankın ehtiyatları hesabına
- ☒ Dövlət Neft Fondunun vəsaiti hesabına

367 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin ən uzun hissəsi hansı ölkənin ərazisinə düşür?

- ☐ Rusiya
- ☐ Azərbaycan
- ☐ İran
- ☒ Türkiyə
- ☐ Gürcüstan

368 Bakı-Tbilisi-ərzurum qaz kəməri ilə ixrac olunan qaz hansı ölkələrə satılır?

- ☒ Gürcüstan və Türkiyə
- ☐ Gürcüstan, Türkiyə və Yunanıstan
- ☐ Rusiya, Gürcüstan və Türkiyə
- ☐ Gürcüstan, Türkiyə və İran
- ☐ Gürcüstan, Türkiyə və Şərqi Avropa ölkələri

369 Bakı-Supsa neft boru kəməri ilə Azərbaycan neftinin ixracına nə vaxt başlanılıb?

- ☐ 1998-ci ilin sentyabrında
- ☐ 1999-cu ilin martında
- ☐ 1998-ci ilin dekabrında
- ☐ 1999-cu ilin sentyabrında
- ☒ 1999-cu ilin aprelində

370 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəməri layihəsinin ən böyük səhmdarı hansı şirkət olub?

- ☒ BP (İngiltərə)

- ☐ Yunokal (ABŞ)
- ☐ ARDNŞ (Azərbaycan)
- ☐ Türk Petrolları (Türkiyə)
- ☐ Statoil (Norveç)

371 Elm və istehsalın sıx qarşılıqlı əlaqə formaları hansılardır?

- ☒ ərazi elm-sənaye mərkəzləri (texnopolis, texnopark), «texnoloji kooperasiya» (şirkətlərin, elmi mərkəzlərin və dövlətin birgə fəaliyyəti)
- ☐ layihə-konstruktor bölmələri, elmi araşdırma şöbələri, layihə institutları
- ☐ elmi-tədqiqat mərkəzləri, sınaq laboratoriyaları, universitetlər
- ☐ maliyyə-sənaye qrupları, elmi parklar, inkubatorlar, klasterlər
- ☐ universitetlər, institutlar, elmi mərkəzlər

372 Müəssisənin uğurlu innovasiya fəaliyyəti son nəticədə nəyə gətirib çıxarır?

- ☐ məhsul istehsalının artmasına və satılmayan məhsulun çoxalmasına
- ☐ əlavə xərclərin artmasına və mənfəətin azalmasına
- ☒ müəssisənin rəqabət qabiliyyətinin güclənməsinə və mənfəətinin artmasına
- ☐ müəssisənin sənədləşmə işlərinin artmasına
- ☐ müəssisənin ölkədə və xaricdə tanınmağına

373 Dünyada ilk dəfə olaraq neft-qaz hasilatında nanotexnologiyanın yaradılması və tətbiqi ilə məşğul olan ölkə hansıdır?

- ☐ ABŞ
- ☒ Azərbaycan
- ☐ Hollandiya
- ☐ Rusiya
- ☐ Böyük Britaniya

374 Innovasiya layihəsi nədir?

- ☐ yeniliyin, ixtiranın təsviridir
- ☒ konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- ☐ ixtiranın tətbiqi çertyojudur
- ☐ qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur
- ☐ yeniliyin tətbiqinin texniki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır

375 Aşağıdakılardan hansı əsaslı vəsait qoyuluşunun təkar istehsal quruluşunu xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil?

- ☐ mövcud güclərin genişləndirilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb-ləğində xüsusi çəkisi
- ☐ yeni tikin-tiyə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb-ləğində xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb-ləğində xüsusi çəkisi
- ☒ əsas fondların amortizasiyasının əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb-ləğində xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisənin texniki cəhətdən silahlan-dırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb-ləğində xüsusi çəkisi

376 əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

- ☒ layihələndirmə, avadanlıqların alınması və tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkiləridir

- ☐ yeni tikinti-yə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkiləridir
- ☐ iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkiləridir
- ☐ iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkiləridir
- ☐ iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərin xüsusi çəkiləridir

377 Aşağıdakılardan hansı texnoloji xüsusiyyətlərinə görə əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibinə daxil deyil?

- ☐ tikinti-quraşdırma işləri
- ☐ tikinti obyektinin layihələndirilməsi
- ☐ istehsal-texnoloji avadanlıqların alınması
- ☐ tikinti üçün torpaq sahəsinin ayrılması
- ☒ istehsal-texnoloji avadanlıqların istismarı

378 Birbaşa investisiya haqqında aşağıdakı fikirlərin hansı doğrudur?

- ☒ müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkənini verir
- ☐ istiqrazların alınmasına yönəldilir
- ☐ müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkənini vermir
- ☐ imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir
- ☐ veksellərin alınmasına yönəldilir

379 Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsi hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir?

- ☐ məhsulun rentabelliği; mənfəətin həcmi, daxili rentabellik norması
- ☐ istehsal olunmuş məhsulun həcmi, reallaşdırılmış məhsulun həcmi, fondverimi
- ☒ xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti
- ☐ daxili rentabellik norması, əmək məhsudarı, materialtutumu
- ☐ investisiyanın ödənilmə əmsalı, mütləq səmərəlilik göstəricisi, əmək məhsudarı

380 əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

381 əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

- ☐ bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması
- ☐ investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski
- ☒ investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- ☐ bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi
- ☐ daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi

382 Maliyyə investisiyası nədir?

- ☐ əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur
- ☒ investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır
- ☐ əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş investisiya qoyuluşudur
- ☐ daşınmaz əmlakın alınmasına yönəldilən investisiyadır
- ☐ əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır

383 Neft hasilatında nanotexnologiyanın tətbiqi aşağıdakıların hansını əldə etməyə imkan verir?

- ☐ quyudan neft çıxarılması əmsalı yüksəlir
- ☐ çıxarılan mayedə deemulyasiya nəticəsində suyun miqdarı azalır
- ☐ neft çıxarılmasında enerji sərfiyyatı azalır

- ☒ bunların hamısı
- ☐ neft hasilatının səmərəlilik göstəricisi yüksəlir

384 Müasir dövrdə neft-qaz sənayesində rəqabətqabiliyyətliliyə nail olmaq üçün aşağıdakılardan hansı zəruridir?

- ☐ dayanıqlı inkişaf edən və etibarlı tərəfdaş şirkət imicinə malik olmaq
- ☐ istehlakçıların tələblərini tam ödəmək
- ☐ əməyin yüksək məhsuldarlığını və keyfiyyətini təmin etmək
- ☐ bunların heç biri vacib deyil
- ☒ bunların hamısına

385 Aşağıdakılardan hansı neft və qazın magistral nəql edilməsi sahəsində yeniliklərin tətbiqi istiqamətlərinə daxil deyil?

- ☐ magistral boru kəmərlərinin istismarı texnologiyalarının təkmilləşdirilməsi
- ☐ boru kəmərlərinin mühafizə sistemlərinin kompüterləşdirilməsi və məsafədən idarəetmə sistemlərinin tətbiqi
- ☐ neftin boru kəmərlərlə vurulması proseslərinin idarəedilməsinin avtomatlaşdırılması
- ☐ boru kəmərlərinin daxilində qətran və digər qarışıqların yığılmasının qarşısının alınması
- ☒ yeni yaxud təkmilləşdirilmiş qazma qurğularının tətbiqi

386 Aşağıdakı fəaliyyətlərdən hansı biri müəssisənin innovasiya fəaliyyətinə aid edilə bilməz?

- ☐ iqtisadi dövriyyədə reallaşdırılacaq yeni yaxud təkmilləşdirilmiş məhsulun və ya texnoloji prosesin yaradılmasına istiqamətlənmiş elmi-tədqiqat, təcrübə-konstruktor və texnoloji işləmələrin yerinə yetirilməsi
- ☐ intellektual mülkiyyət obyektlərinə və məxfi elmi və texnoloji informasiyaya hüquqların əldə edilməsi, ötürülməsi və qorunması
- ☐ innovasiya infrastrukturunun yaradılması və inkişaf etdirilməsi
- ☐ istehsalın texnoloji cəhətdən yenidən təchiz edilməsinin və hazırlığının həyata keçirilməsi
- ☒ yeni proseslərin, məhsulların və məmulatların sınağının lisenziyalaşdırılması və standartlaşdırılması

387 İxtisaslaşdırılmış və kompleks innovasiya təşkilatları hansılardır?

- ☐ konsern, kartel, kanqlomerat, konsorsium, sənaye holdinqləri, strateji alyanslar, maliyyə-sənaye qrupları
- ☒ tədqiqat mərkəzləri, layihə-konstruktor təşkilatları, elmi parklar, maliyyə-sənaye qrupları, texnoparklar, texnopolislər, strateji alyanslar
- ☐ məhdud məsuliyyətli müəssisələr, kommandit müəssisələr, səhmdar cəmiyyətləri, təsərrüfat cəmiyyətləri, kooperativlər
- ☐ müəssisə birlikləri, sığorta şirkətləri, alyanslar, inkubatorlar, klasterlər, texnologiji parklar təktəsisçili müəssisələr, ortaqlıqlar, cəmiyyətlər
- ☐ konsern, holdinq, konsorsium, holdinqlər, əməliyyat şirkətləri, səhmdar cəmiyyətləri, maliyyə-sənaye qrupları

388 Yenilik dərəcəsinə və sələfi ilə müqayisəsinə görə innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- ☐ texniki-texnoloji, təşkilati-iqtisadi, ictimai (istehsaldan kənar)
- ☒ əvəzləyici, ləğvedici, qaytarıcı, tamamilə yeni (analoqu olmayan)
- ☐ material-texniki, sosial, iqtisadi, təşkilati-idarəetmə, hüquqi, ekoloji
- ☐ radikal, kombinə edilmiş, modifikasiya edilmiş
- ☐ dəqiq, sistemli, strateji

389 Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

- ☐ əsas fondların, istehsal güclərinin işə buraxılması və habelə "zadə" üzrə tapşırıqlar
- ☒ əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu
- ☐ tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram

- ☐ ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titul siyahıları

390 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

- ☐ investisiya strategiyasının müəyyən olunması
☐ investisiya layihələndirilməsi
☒ strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi
☐ strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi
☐ layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili

391 Portfel investisiyası:

- ☐ müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı verir
☐ ancaq kredit şəklində olur
☒ müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı vermir
☐ ancaq veksəl şəklində olur
☐ ancaq səhm şəklində olur

392 Bonus nədir?

- ☐ karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar xarici sərmayəçilər tərəfindən müqavilə sahəsindən istifadə üçün Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanına ödənilən vəsaitlərdir
☐ xarici şirkətlərlə bağlanmış sazişlər çərçivəsində dövlət əmlakından istifadə üçün ödənilən haqlardır
☒ Hasilatın Pay Bölgüsü sazişlərinin imzalanması və ya icrası ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanına ödənilən mükafatlardır
☐ neftin Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə neft-qaz ixrac boru kəmərləri vasitəsi ilə ötürülməsi üçün edilən ödənişlərdir
☐ Azərbaycan Respublikasının ərazisindəki və Xəzər dənizinin (gölünün) şelfindəki faydalı qazıntıların çıxarılmasına görə ödənilən vergidir

393 İstehsal həcmnin zərərsizlik həddi necə müəyyən edilir?

- ☒ məhsul vahidinin satış qiymətindən məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri çıxıb, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu fərqə bölməklə
☐ müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərə bölməklə
☐ məhsul vahidinin satış qiymətinin üzərinə məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri gəlib, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu cəmə bölməklə
☐ müəssisədə şərti-sabit xərclərin üzərinə dəyişən xərcləri gəlib, bu cəmi məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə
☐ müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə

394 Aşağıdakılardan hansı neft yataqlarının işlənilməsi və istismarı ilə bağlı xərclərə aid deyil?

- ☒ neft və qaz yataqlarının kəşfiyyatı
☐ istismar quyularının quyu dibinə ötürülməsi
☐ yataqların qazılması, məhlulların və qazın hərəkətinin idarə edilməsi
☐ neft və qazın quyu dibindən neft və qazın toplanması məntəqələrinə qədər hərəkəti
☐ mayenin quyu lüləsi ilə yerin səthinə çıxarılması

395 Aşağıdakılardan hansı laylara süni təsir xərclərinə aid deyil?

- ☐ Lay təzyiqinin saxlanılması sexlərində çalışan fəhlələrin əmək haqqısı
☒ Laylarda olan ehtiyatların həcmnin hesablanması məsrəfləri
☐ Həmin fəhlələrin əmək haqqından tutulan sosial sığorta haqları
☐ Daldırıcı buruqların amortizasiyası
☐ Kənardan quyuya vurulan suyun, sıxılmış havanın və ya qazın dəyəri

396 Ayrı-ayrı səviyyələrdə istehsal xərclərinin müəyyən edilməsi zamanı sosial sığorta ayırmalarının məbləği necə hesablanır?

- ☐ əsas fondların dəyərinin müəyyən edilmiş faiz nisbəti kimi
- ☒ əmək haqqı fondunun müəyyən edilmiş faiz nisbəti kimi
- ☐ əsas və dövriyyə fondlarının dəyərinin müəyyən edilmiş faiz nisbəti kimi
- ☐ hər bir işçinin aldığı əmək haqqının müəyyən edilmiş faiz nisbəti kimi
- ☐ ehtiyat fondunun müəyyən edilmiş faiz nisbəti kimi

397 Neft və qazçıxarmada Buruqların amortizasiyası xərc maddəsinə aşağıdakı xərclərdən hansı aid edilir?

- ☐ fontan armaturunun və nasos kompressor borularının amortizasiyası
- ☐ istismar buruqları və qüllələrinin amortizasiyası
- ☐ mancanaq dızgahlarının, ötürücü qurğuların və dalma elektrik nasoslarının amortizasiyası
- ☒ bunların heç biri
- ☐ bunların hamısı

398 Azəri - Çıraq- Günəşli sazişi üzrə hasil edilən hər bir barrel neftin maya dəyəri (nəql xərcləri daxil olmaqla) təqribən 10 ABŞ dolları və hər barrel neftin satış qiyməti təqribən 100 ABŞ dolları olarsa, neft hasilatının rentabelliği nə qədərdir?

- ☐ 90 ABŞ dolları
- ☐ 100 faiz
- ☐ 9 dəfə
- ☒ 900 faiz
- ☐ 1000 faiz

399 əsrin müqaviləsi sazişi üzrə xarici neft şirkətləri əldə etdikləri gəlirlərindən Azərbaycan hökumətinə hansı vergiləri ödəyirlər?

- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☒ mənfəət vergisi
- ☐ aksiz vergisi
- ☐ torpaq vergisi
- ☐ mədən vergisi

400 ARDNŞ-in Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi ilə münasibətlərini əks etdirən aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur?

- ☒ Şirkət həm dövlət büdcəsinə vergi ödəyir, həm də dövlət büdcəsindən subsidiya alır
- ☐ Şirkət dövlət büdcəsindən yalnız dotasiya alır
- ☐ Şirkət dövlət büdcəsinə yalnız vergi ödəyir
- ☐ Şirkətlə dövlət büdcəsi arasında maliyyə münasibətlərinə xarici şirkətlər vasitəçilik edir
- ☐ Şirkətin mənfəətindən dövlətə dividend ödənilir

401 Neftin çıxarılması üzrə enerji məsrəflərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ mancanaq dəzgahının istifadə etdiyi enerji məsrəfləri
- ☐ quyu dibində təzyiqi artırmaq üçün quyuya vurulan sıxılmış havanın dəyəri
- ☐ ötürücü qurğuların istifadə etdiyi enerjinin dəyəri
- ☒ gecələr neft buruğunun işıqlandırılması məsrəfləri
- ☐ quyu dibində təzyiqi artırmaq üçün quyuya vurulan sıxılmış qazın dəyəri

402 Quyunun debiti nədir?

- ☒ vahid zamanda istismar quyusundan alınan neft və ya qazın həcmidir
- ☐ hesabat dövründə istismar quyusundan alınan neft və ya qazın həcmidir
- ☐ müəyyən dövr ərzində istismar quyusundan alınan neft və ya qazın həcmidir
- ☐ bir quyudan alınan ümumi neft və ya qazın həcmidir
- ☐ vahid zamanda istismar quyusunun vahid diametrindən ötürülən neft və ya qazın həcmidir

403 Akrhesabı ödənişlər nədir?

- ☒ karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar xarici sərmayəçilər tərəfindən müqavilə sahəsindən istifadə üçün Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanına ödənilən vəsaitlərdir
- ☐ xarici şirkətlərlə bağlanmış sazişlər çərçivəsində dövlət əmlakından istifadə üçün ödənilən haqlardır
- ☐ Hasilatın Pay Bölgüsü sazişlərinin imzalanması və ya icrası ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanına ödənilən mükafatlardır
- ☐ neftin Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə neft-qaz ixrac boru kəmərləri vasitəsi ilə ötürülməsi üçün edilən ödənişlərdir
- ☐ Azərbaycan Respublikasının ərazisindəki və Xəzər dənizinin (gölünün) şelfindəki faydalı qazıntıların çıxarılmasına görə ödənilən vergidir

404 Neft Fondunun gəliri kimi icarə haqqı nədir?

- ☐ karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar xarici sərmayəçilər tərəfindən müqavilə sahəsindən istifadə üçün Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanına ödənilən vəsaitlərdir
- ☒ xarici şirkətlərlə bağlanmış sazişlər çərçivəsində dövlət əmlakından istifadə üçün ödənilən haqlardır
- ☐ Hasilatın Pay Bölgüsü sazişlərinin imzalanması və ya icrası ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanına ödənilən mükafatlardır
- ☐ neftin Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə neft-qaz ixrac boru kəmərləri vasitəsi ilə ötürülməsi üçün edilən ödənişlərdir
- ☐ Azərbaycan Respublikasının ərazisindəki və Xəzər dənizinin (gölünün) şelfindəki faydalı qazıntıların çıxarılmasına görə ödənilən vergidir

405 Məhsulun material tutumluğu nədir?

- ☐ məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir
- ☐ bazardakı anbarların hazır məhsulsaxlama qabiliyyətidir
- ☐ müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir
- ☒ müəssisə xərclərinin tərkibində material xərclərinin xüsusi çəkisinin daha çox olmasıdır
- ☐ məhsul vahidinə işlədilən material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir

406 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- ☐ variantlar üzrə layihələrin orta səmərəlilik göstəricisidir
- ☐ istehsalə çəkilən xərclərlə əldə edilən gəlirlərin müqayisəli nisbətidir
- ☒ layihə variantları üzrə müqayisəli şəkildə hesablanan səmərəlilikdir
- ☐ səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu həcmi səmərəyə nisbətidir

407 Müqayisəli (nisbi) səmərəlilik göstəricisi nə üçün hesablanır?

- ☐ müəssisənin mənfəətini hesablamaq üçün tətbiq edilir
- ☒ layihə variantlarından ən sərfəlisinin seçilməsi məqsədilə hesablanılır və tətbiq edilir
- ☐ layihə variantları üzrə ayrı-ayrılıqda gözlənilən gəlirlərin hesablanması üçün tətbiq edilir
- ☐ layihə variantları üzrə sərf ediləcək investisiyanın həcmi hesablamaq üçün tətbiq edilir
- ☐ layihə variantları üzrə gözlənilən məsrəflərin müqayisəsi üçün tətbiq edilir

408 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlışdır?

- ☐ İstehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzgün qiymətləndirmək üçün onun meyarı və göstəriciləri elmi-nəzəri və metodoloji cəhətdən dəqiq əsaslandırılmalıdır
- ☐ Sosial-iqtisadi prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini tam əks etdirən meyar və göstəricilər olmağdan həmin prosesin qiymətləndirilməsi mümkün deyildir
- ☐ Səməre öz-özlüyündə istehsalın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir, çünki mütləq rə-qəmdir
- ☒ İstehsalın səmərəlilik meyarı ilə onun ümumiləşdirici göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq ola bilməz
- ☐ Səmərelilik göstəricisi – səməre ilə xərclərin kəmiyyət nisbətidir

409 Müəssisələrdə əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəricisi kimi istifadə edilən rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- ☒ illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi
- ☐ illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna hasili kimi
- ☐ illik mənfəətin bu mənfəəti təmin edən ümumi xərclərə nisbəti kimi
- ☐ illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsas fondlara nisbəti kimi
- ☐ illik mənfəətin müəssisənin əsas və normalaşdırılan döviyyə fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

410 Hər hansı təşkilati-texniki tədbirin həyata keçirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi necə müəyyən olunur?

- ☒ müəyyən vaxt vahidi ərzində alınan iqtisadi səmərenin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- ☐ müəyyən vaxt vahidi ərzində alınan iqtisadi səməre ilə onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyəti ilə cəmlənməsi kimi
- ☐ müəyyən vaxt vahidi ərzində alınan iqtisadi səməradən onun istehsalına sərf edilmiş bütün xərclərin kəmiyyətinin çıxılması kimi
- ☐ müəyyən vaxt vahidi ərzində alınan iqtisadi səmərenin onun istehsalına sərf edilmiş yalnız canlı əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi
- ☐ müəyyən vaxt vahidi ərzində alınan iqtisadi səmərenin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə hasili kimi

411 Hər bir fəaliyyətin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi üçün meyar nədir?

- ☐ məhsulun satışından əldə edilən gəlir
- ☐ fəaliyyətin icrasından alınan birbaşa məhsulun həcmi
- ☐ istehsalın həcmi
- ☐ fəaliyyətə çəkilən xərclər
- ☒ fəaliyyətin məqsədinə uyğun son nəticəsi

412 Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunmur?

- ☐ müəssisədə müxtəlif məhsul növlərinin istehsalının optimallaşdırılması
- ☐ işçilərin ixtisas səviyyəsinin artırılması və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
- ☐ idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- ☐ istehsalın təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- ☒ elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqindən imtina edilməsi

413 Aşağıdakı şirkətlərdən hansı Beynəlxalq Neft Kartelinə daxil deyildi?

- ☐ BP (Böyük Britaniya)
- ☐ Mobil (ABŞ)
- ☐ Ekson (ABŞ)
- ☒ Statoil (Norveç)
- ☐ Royal-Duch/Shell – (Böyük Britaniya – Hollandiya)

414 Forvard sazişlərində aşağıdakı məlumatlardan hansının dəqiq göstərilməsi vacib deyil?

- ☐ satılan məhsulun təhvil verilmə yeri
- ☐ satılan məhsulun həcmi
- ☐ satılan məhsulun qiyməti
- ☒ satılan məhsulun mənşə ölkəsi
- ☐ satılan məhsulun göndərilmə vaxtı

415 Beynəlxalq Neft Karteli nədir?

- ☐ Neft emalı və neft məhsullarının istehsalı və satışı ilə məşğul olan şirkətlərin bazarda rəqabətə təsir göstərmək üçün yaradılmış birliyi
- ☐ Dünyanın aparıcı neft şirkətlərinin ayrı-ayrı ərazilərdə birgə neft layihələrini maliyyələşdirmək və həyata keçirmək üçün yaradılmış birliyi
- ☐ OPEK-ə daxil olan ölkələrin neft şirkətlərinin neftin qiymətinə təsir göstərmək üçün formalaşdırılmış birliyi
- ☒ Neft yataqlarının axtarış-kəşfiyyat işlərindən tutmuş neft məhsullarının istehlakçılara çatdırılmasınadək bütün əməliyyatları öz əllərində cəmləyən şaquli inteqrasiya etmiş şirkətlər birliyi
- ☐ Neft hasilatı və ixracı ilə məşğul olan inkişaf etməkdə olan ölkələrin milli neft şirkətlərinin birliyi

416 Forvard sazişləri haqqında olan aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☒ müddətsiz sazişdir
- ☐ birjadankənar sazişlərdir
- ☐ Müddətli sazişdir
- ☐ törəmə maliyyə aləti hesab olunur
- ☐ birdəfəlik sazişdir

417 Fyuçers sazişləri haqqında olan aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ bu müqavilələrdə satılan məhsulun yalnız qiymət və müddəti göstərilir
- ☐ standart xarakter daşıyır
- ☐ törəmə maliyyə aləti hesab olunur
- ☐ hedcinq (qiymət risklərinin sığortalanması və ya riskin minimallaşdırılması) sövdələşməsidir
- ☒ nağd məhsul satışını nəzərdə tutur

418 Aşağıdakılardan hansı OPEK-in əsas məqsədləri sırasına daxil deyil?

- ☒ Neft hasil edən ölkələrdə əhəlinin rifah səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün vahid sosial siyasətin işlənilməsi və həyata keçirilməsi
- ☐ Üzv ölkələrin maraqlarının qorunması üçün daha effektiv fərdi və kollektiv vasitələrin müəyyən edilməsi
- ☐ Üzv ölkələrin neft siyasətinin əlaqələndirilməsi və unifikasiyası
- ☐ Dünya bazarında neftin qiymətinin stabilləşdirilməsi üzrə təşəbbüslərin həyata keçirilməsi məqsədilə OPEK-ə üzv olmayan ölkələrlə əməkdaşlıq
- ☐ Dünya neft bazarlarında neftin qiymətinin stabilliyinin təmin edilməsi

419 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin ümumi uzunluğu nə qədərdir?

- ☐ 1820 km
- ☐ 1720 km
- ☐ 1680 km
- ☐ 1980 km
- ☒ 1768km

420 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin illik maksimum ötürücülük gücü nə qədər nəzərdə tutulub?

- ☐ 65 milyon ton
- ☐ 55 milyon ton

- ☐ 50 milyon ton
- ☐ 70 milyon ton
- ☒ 60 milyon ton

421 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin tikintisi nə vaxt başa çatıb?

- ☐ 2006-cı ilin sonuncu rübündə
- ☐ 2005-ci ilin sonlarında
- ☐ 2005-ci ilin ortalarında
- ☐ 2007-ci ilin birinci rübündə
- ☒ 2006-cı ilin birinci rübündə

422 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin maliyyələşdirilməsinə Dövlət Neft Fondundan bütövlükdə nə qədər vəsait ayrılıb?

- ☒ təqribən 300 milyon manat
- ☐ təqribən 200 milyon manat
- ☐ təqribən 100 milyon manat
- ☐ təqribən 380 milyon manat
- ☐ təqribən 250 milyon manat

423 Azərbaycan ərazisindən hansı ölkələrin nefti tranzit olaraq nəql edilir?

- ☐ Qazaxstan, Türkmənistan, Rusiya və İranın
- ☐ Qazaxstan, Türkmənistan və Özbəkistanın
- ☒ Qazaxstan və Türkmənistanın
- ☐ Qazaxstan, Rusiya və İranın
- ☐ Qazaxstan, Rusiya və Türkmənistanın

424 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəməri layihəsində ARDNŞ-in iştirak payı nə qədər olub?

- ☐ 27 faiz
- ☐ 20 faiz
- ☐ 15 faiz
- ☐ 30 faiz
- ☒ 25 faiz

425 Mənfəət nefti necə müəyyən edilir?

- ☐ hasil edilən neftin satışından daxil olan gəlirlərdən bütün xərclər çıxılmaqla
- ☐ ixrac edilən neftdən şirkətlərə çatan pay çıxılmaqla
- ☐ hasil edilən neftdən investisiya xərclərinin məbləği çıxılmaqla
- ☒ hasil edilən neftdən xərc (kompensasiya) neftini çıxmaqla
- ☐ hasil edilən neftin yalnız ixraca yönəldilən hissəsi kimi

426 Hasilatın pay bölgüsü sazişləri çərçivəsində xarici neft şirkətləri dövlətə hansı ödənişlər edirlər?

- ☐ qanunvericilikdə nəzərdə tutulan bütün vergiləri ödəyirlər
- ☒ mənfəət vergisi, akrhesabı ödəniş və bonuslar ödəyirlər
- ☐ mənfəət nefti ödəyirlər
- ☐ dövlətə yalnız mənfəət nefti çatır, başqa heç bir vergi və qeyri-vergi ödənişi edilmir
- ☐ əlavə dəyər vergisi və mədən vergisi ödəyirlər

427 Azərbaycanın neft strategiyasında (siyasətində) ölkənin neft-qaz resurslarının xarici bazarlara

nəqli ilə bağlı hökumətin gözlədiyi başlıca prinsip hansıdır?

- ☐ Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatçısı olmaq prinsipi
- ☐ resursların mümkün qədər qısa və tez başa gələn marşrutunun seçilməsi prinsipi
- ☒ resurslarının çoxşaxəli nəql marşrutlarına malik olmaq və hər hansı bir marşrutdan asılı olmamaq prinsipi
- ☐ geosiyasi maraqların nəzərə alınması və ölkəmizin nəqliyyat dəhlizi imkanlarından yararlanmaq prinsipi
- ☐ istehlakçılara yaxınlıq prinsipi

428 əsrin müqaviləsi sazişində rentabellik norması (İRR) 16.75 faizdən aşağı olduğu dövrdə mənfəət neftinin dövlətlə şirkətlər arasında hansı proporsiyada bölünməsi nəzərdə tutulurdu?

- ☐ 35% - 65% proporsiyasında
- ☐ 25% - 75 % proporsiyasında
- ☐ 20% – 80% proporsiyasında
- ☐ 40% - 60 faiz proporsiyasında
- ☒ 30% - 70% proporsiyasında

429 əsrin müqaviləsi sazişində rentabellik norması (İRR) 16.75 – 22.75 faiz aralığında dəyişdiyi halda mənfəət neftinin dövlətlə şirkətlər arasında bölünmə proporsiyası necə nəzərdə tutulurdu?

- ☒ 55% - 45% proporsiyasında
- ☐ 40% - 60 % proporsiyasında
- ☐ 30% – 70% proporsiyasında
- ☐ 60% - 40 faiz proporsiyasında
- ☐ 45% - 55% proporsiyasında

430 əsrin müqaviləsi sazişində rentabellik norması (İRR) 22.75 faizdən yüksək olduğu halda mənfəət neftinin dövlətlə şirkətlər arasında bölünməsi proporsiyası necə olmalıdır?

- ☒ 80% - 20% proporsiyasında
- ☐ 60% - 40 % proporsiyasında
- ☐ 55% – 45% proporsiyasında
- ☐ 90% - 10 faiz proporsiyasında
- ☐ 70% - 30% proporsiyasında

431 Xərc (kompensasiya) nefti nədir?

- ☐ hasil edilən neftin xarici şirkətlərin məxsus olduqları ölkələrə verilən hissəsidir
- ☒ hasil edilən neftin yataqların kəşfiyyatı, işlənməsi və istismarına çəkilən xərclərin ödənilməsinə yönəldilən hissəsidir
- ☐ neft yataqlarının kəşfiyyatı, işlənməsi və istismarı ilə bağlı çəkilən bütün xərclərin toplam məbləğidir
- ☐ xarici neft şirkətlərinin ölkəmizdəki fəaliyyətinə görə onların məxsus olduqları ölkələrin büdcəsinə verilən kompensasiya neftidir
- ☐ hasil edilən neftin xarici neft şirkətlərinin investisiyaları müqabilində onlara güzəştə verilən hissəsidir

432 Beynəlxalq neft sazişlərini bir-birindən fərqləndirən başlıca amil hansıdır?

- ☐ hasil edilən neftin nə qədər hissəsinin ixrac edilməsi
- ☐ hasilat sahəsindən nə qədər neftin (qazın) çıxarılması
- ☒ xərclər və gəlirlərin (çıxarılan neft və ya satışdan gələn vəsait) təbii resursların mülkiyyətçisi olan dövlətlə iştirakçı şirkətlər arasında necə bölünməsi
- ☐ neftin hasil edilməsi və ixracı prosesinə kimin rəhbərlik etməsi
- ☐ hasil edilən neftin hansı hissəsinin daxili tələbatə yönəldilməsi

433 əsrin müqaviləsi sazişi (AÇG layihəsi) üzrə mənfəət nefti neçənci ildə əldə olunub?

- ☒ 2006-cı ildə
- ☐ 2003-cü ildə
- ☐ 1997-ci ildə
- ☐ 2007-ci ildə
- ☐ 2004-cü ildə

434 əsrin müqaviləsi sazişi (AÇG layihəsi) üzrə mənfəət neftinin hökumətlə şirkətlər arasında bölüşdürülməsi proporsiyası Azərbaycan hökumətinin xeyrinə nə vaxt dəyişib?

- ☒ 2008-ci ildə
- ☐ 2006-cı ildə
- ☐ 2005-ci ildə
- ☐ 2009-cu ildə
- ☐ 2007-ci ildə

435 əsrin müqaviləsi sazişi hesabına Dövlət Neft Fonduna daxil olan gəlirlərin əsas hissəsini hansı növ gəlirlər təşkil edir?

- ☐ şirkətlərin ödədiyi mənfəət vergisindən daxilolmalar
- ☐ kompensasiya neftinin satışından əldə edilən gəlirlər
- ☒ dövlətə çatan mənfəət neftinin satışından əldə edilən gəlirlər
- ☐ şirkətlərin ödədiyi vergi və qeyri-vergi ödənişlərindən daxilolmalar
- ☐ iştirak payına uyğun olaraq dövlətə çatan mənfəətdən daxilolmalar

436 əsrin müqaviləsi çərçivəsində əldə edilən mənfəət nefti dövlətlə şirkətlər arasında necə bölünür?

- ☐ real ödəmə norması əsasında bölünür
- ☐ iştirak paylarına uyğun bölünür
- ☐ bərabər bölünür
- ☐ investisiya xərclərinin bölünməsi hədlərinə uyğun bölünür
- ☒ rentabellik norması (İRR) əsasında bölünür

437 Aşağıdakılardan hansı biri neftayırmada emal prosesinə aid edilir?

- ☐ hər bir emal avadanlığının spesifik keyfiyyətə malik məhsul istehsal etməsi və spesifik xammal mənbəyi ilə işləməsi
- ☐ karbohidrogen molekullarının parçalanması və yenidən qurulması vasitəsilə kimyəvi dəyişikliyə uğraması
- ☐ karbohidrogenlərin müxtəlif qaynama səviyyəsi olan məhsul fraksiyalarına, yaxud təbəqələrə fiziki şəkildə ayrılması
- ☐ temperatur, təzyiq və emal avadanlığındakı başqa şərtlərinə, borulardakı axının səviyyəsinə və klapaların vəziyyətinə elektron nəzarət edilməsi
- ☒ kükürd kimi arzu olunmaz maddələrin neytrallaşdırılması, yaxud ümumiyyətlə, məhv edilməsi

438 Distillə prosesi haqqında aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ bu, emal prosesinin başlanğıcında xam nefti təbəqələrə bölmək və onu müxtəlif fraksiyalara ayırmaq üçün edilir
- ☒ bu proses zamanı böyük karbohidrogen molekulları yüksək temperatur altında və katalizatorun köməyi ilə daha kiçik molekullara parçalanır
- ☐ qızdırılaraq buxarlanmış xam neft atmosferik distillə borusu adlanan hündür qüllədə üfqi şəkildə geyinyerləşdirilmiş metal lövhələrlə yuxarı qalxdıqca soyuyur, mayeləşir və müxtəlif komponentlər ayrılır
- ☐ bu proses zamanı xam neft, duz və başqa qatqılardan təmizləndikdən sonra, böyük sobanın içindəki borulardan keçərək 400 °C-yə qədər qızdırılır
- ☐ bu, karbohidrogenlərin qızdırılması və onların distillə borusu adlanan hündür strukturdan və fraksiyalaşdırma qüllələrindən keçməsidir

439 Distillə prosesində xam neftin komponentlərini bir-birindən ayıran aşağıdakı proseslərdən

hansıdır?

- ☐ qızdırılmış xam neftə müxtəlif katalizatorların qarışdırılması prosesi
- ☒ buxar-mayə təmaslarının köməyi ilə baş verən davamlı kondensasiya və buxarlanma prosesləri
- ☐ neftin çox yüksək temperaturda qızdırılması prosesləri
- ☐ termiki və kimyəvi emal prosesləri
- ☐ neft buxarının atmosfer təzyiqində sıxılması prosesi

440 Oktan ədədini artırmaq üçün avtomobil benzininin tərkibinə aşağıdakılardan hansı daxil edilmir?

- ☐ tetrametilqurğuşun
- ☐ oksigenatlar
- ☐ aşqarlar
- ☒ hidrooksidlər
- ☐ tetraetilqurğuşun

441 Azərbaycan Respublikası daxilində neft və neft məhsullarının topdan və pərakəndə satış qiymətinə aşağıdakı vergilərdən hansı daxil edilir?

- ☒ aksiz vergisi
- ☐ sosial sığorta ayırmaları
- ☐ mədən vergisi
- ☐ gəlir vergisi
- ☐ akrhesabı ödəniş

442 Azərbaycan Respublikası daxilində neft və neft məhsullarının topdan və pərakəndə satış qiymətinə aşağıdakı vergilərdən hansı daxil edilir?

- ☐ bonus
- ☒ əlavə dəyər vergisi
- ☐ mənfəət vergisi
- ☐ dövriyyə vergisi
- ☐ əmlak vergisi

443 Aşağıdakı neft məhsullarından hansının pərakəndə satış qiyməti daha yüksəkdir?

- ☒ Avtomobil benzini Aİ-95
- ☐ Məişət soba yanacağı
- ☐ Dizel yanacağı
- ☐ Motor yağı M-12VB, M-14V2
- ☐ Ağ neft (KO-20)

444 Vakuüm distillə qülləsində buxarlanmayan xam neft qalığından necə istifadə edilir?

- ☒ asfalt düzəltmək üçün istifadə olunur yaxud konversiya avadanlığına göndərilir
- ☐ mazut alınır
- ☐ benzin alınır
- ☐ yenidən distillə qurğusuna qaytarılır
- ☐ kimyəvi məhsullar istehsal olunur

445 Xam neftin emalı prosesinin növləri hansılardır?

- ☐ hidroparçalama emalı, qələvi emalı, katalitik emal
- ☒ hidrogen emalı, qələvi emalı, şirirləşdirmə
- ☐ hidrogen emalı, kimyəvi emal, şirirləşdirmə

- ☐ katalitik emal, termiki emal, şirirləşdirmə
- ☐ hidrogen emalı, qələvi emalı, turşu emalı

446 Benzinin alınması üçün ağ нефт və emal qurğularının üst təbəqələrində toplanan yüngül maddələrin qarışdırılması zamanı nəzərə alınan keyfiyyət hansıdır?

- ☒ bunların hamısı
- ☐ təmiz yanma xüsusiyyəti
- ☐ uçma, yaxud buxarlanma qabiliyyəti
- ☐ bunların heç biri
- ☐ oktanlılıq

447 Distillə prosesi nədir?

- ☐ karbohidrogenlərin eyni qaynama səviyyəsi olan məhsul fraksiyalarına, yaxud təbəqələrə sintez prosesidir
- ☐ karbohidrogen molekullarının parçalanması və yenidən qurulması vasitəsilə kimyəvi dəyişikliyə uğramasıdır
- ☒ karbohidrogenlərin müxtəlif qaynama səviyyəsi olan məhsul fraksiyalarına, yaxud təbəqələrə fiziki şəkildə ayrılmasıdır
- ☐ karbohidrogenlərin müxtəlif qaynama səviyyəsi olan məhsul fraksiyalarına, yaxud təbəqələrə kimyəvi şəkildə ayrılmasıdır
- ☐ kükürd kimi arzu olunmaz maddələrin neytrallaşdırılması, yaxud ümumiyyətlə, məhv edilməsidir

448 Konversiya prosesi aşağıdakılardan hansını nəzərdə tutur?

- ☐ hər bir emal avadanlığının spesifik keyfiyyətə malik məhsul istehsal etməsi və spesifik xammal mənbəyi ilə işləməsidir
- ☒ karbohidrogen molekullarının parçalanması və yenidən qurulması (çox vaxt böyük molekulları kiçik molekulları çevirmək yolu ilə) vasitəsilə kimyəvi dəyişikliyə uğramasıdır
- ☐ karbohidrogenlərin müxtəlif qaynama səviyyəsi olan məhsul fraksiyalarına, yaxud təbəqələrə fiziki şəkildə ayrılmasıdır
- ☐ temperatur, təzyiq və emal avadanlığındakı başqa şərtlərinə, borulardakı axının səviyyəsinə və klapanların vəziyyətinə elektron nəzarət prosesidir
- ☐ karbohidrogenlərin müxtəlif qaynama səviyyəsi olan məhsul fraksiyalarına, yaxud təbəqələrə kimyəvi şəkildə ayrılmasıdır

449 Hazırda нефт və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatı işlərində aşağıdakı axtarış üsullarından istifadə edilir:

- ☐ coğrafi, geosiyasi, fiziki-kimyəvi və hidrogeoloji
- ☐ geoloji, fiziki, kimyəvi və hidroloji
- ☒ geoloji, geofiziki, geokimyəvi və hidrogeoloji
- ☐ geoloji, antropoloji, fiziki-kimyəvi və hidrogeoloji
- ☐ geoloji, geofiziki, kimyəvi və hidroloji

450 Neft və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatının geofiziki üsulunun hansı növləri var?

- ☐ maqnitometrik üsul; qrametrik üsul; elektrotermik üsul; seysmoloji üsul; geoloji üsul
- ☐ maqnitlilik üsulu; qrametrik üsul; geoelektrik üsulu; seysimoloji üsul
- ☒ maqnitometrik üsul; qrametrik üsul; elektrometrik üsul; seysimik üsul; radiometrik üsul
- ☐ maqnitometrik üsul; qrametrik üsul; elektromexaniki üsul; radioötrmə üsulu
- ☐ maqnitometrik üsul; qravitasiya üsulu; elektrotermik üsul; seysimoloji üsul; radiometrik üsul

451 Neft və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatının maqnitometrik üsulu nəyə əsaslanır?

- ☐ sabit və dəyişən cəryan mənbələri ilə yer qabığında yaranan və süni elektromaqnit sahələrinin ölçülməsinə əsaslanır
- ☒ müxtəlif maqnitlik dərəcəsi ilə fərqlənən süxurlarda maqnit sahəsinin öyrənilməsinə əsaslanır

- ☐ süxurların təbii radioaktivliyinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☐ müxtəlif süxurlarda süni partlayış nəticəsində yaranan seysimik dalğaların yayılması sürətinə əsaslanır
- ☐ yer qabığında təbii ağırlıq qüvvəsinin öyrənilməsinə əsaslanır

452 Neft və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatının elektrometrik üsulu nəyə əsaslanır?

- ☐ müxtəlif süxurlarda süni partlayış nəticəsində yaranan seysimik dalğaların yayılması sürətinə əsaslanır
- ☐ yer qabığında təbii ağırlıq qüvvəsinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☐ müxtəlif maqnitlik dərəcəsi ilə fərqlənən süxurlarda maqnit sahəsinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☐ süxurların təbii radioaktivliyinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☒ sabit və dəyişən cəryan mənbələri ilə yer qabığında yaranan və süni elektromaqnit sahələrinin ölçülməsinə əsaslanır

453 Neft və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatının radiometrik üsulu nəyə əsaslanır?

- ☐ müxtəlif süxurlarda süni partlayış nəticəsində yaranan seysimik dalğaların yayılması sürətinə əsaslanır
- ☐ yer qabığında təbii ağırlıq qüvvəsinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☐ müxtəlif maqnitlik dərəcəsi ilə fərqlənən süxurlarda maqnit sahəsinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☒ süxurların təbii radioaktivliyinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☐ sabit və dəyişən cəryan mənbələri ilə yer qabığında yaranan və süni elektromaqnit sahələrinin ölçülməsinə əsaslanır

454 Neft və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatının seysmik üsulu nəyə əsaslanır?

- ☒ müxtəlif süxurlarda süni partlayış nəticəsində yaranan seysimik dalğaların yayılması sürətinə əsaslanır
- ☐ yer qabığında təbii ağırlıq qüvvəsinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☐ müxtəlif maqnitlik dərəcəsi ilə fərqlənən süxurlarda maqnit sahəsinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☐ süxurların təbii radioaktivliyinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☐ sabit və dəyişən cəryan mənbələri ilə yer qabığında yaranan və süni elektromaqnit sahələrinin ölçülməsinə əsaslanır

455 Neft və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatının qrametrik üsulu nəyə əsaslanır?

- ☐ süxurların təbii radioaktivliyinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☒ yer qabığında təbii ağırlıq qüvvəsinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☐ müxtəlif maqnitlik dərəcəsi ilə fərqlənən süxurlarda maqnit sahəsinin öyrənilməsinə əsaslanır
- ☐ sabit və dəyişən cəryan mənbələri ilə yer qabığında yaranan və süni elektromaqnit sahələrinin ölçülməsinə əsaslanır
- ☐ müxtəlif süxurlarda süni partlayış nəticəsində yaranan seysimik dalğaların yayılması sürətinə əsaslanır

456 Neft və qaz quyuları funksiyalarına görə aşağıdakı qruplara ayrılır.

- ☐ geoloji, kəşfiyyat, istismar və inyeksiya
- ☐ axtarış, kəşfiyyat, istismar, təmir və artezian
- ☐ geoloji, axtarış, kəşfiyyat, istismar, artezian
- ☒ axtarış, kəşfiyyat, istismar və inyeksiya
- ☐ geoloji, axtarış, kəşfiyyat, istismar və inyeksiya

457 İstismar quyularının dərinliyi nədən asılıdır?

- ☐ istifadə edilən boruların möhkəmliyindən
- ☐ kəşfiyyat quyularının dərinliyindən
- ☐ axtarış quyularının dərinliyindən
- ☒ neft və qaz yataqlarının yerləşmə dərinliyindən
- ☐ qazmada istifadə edilən baltaların möhkəmliyindən

458 Mexaniki qazma üsulları hansılardır?

- ☐ sıxma qazma üsulu və itələmə qazma üsulu
- ☐ itələmə qazma üsulu və vurma qazma üsulu
- ☐ itələmə qazma üsulu və fırlanma qazma üsulu
- ☐ fırlanlanma qazma üsulu və sıxma qazma üsulu
- ☒ fırlanma qazma üsulu və vurma qazma üsulu

459 Maili qazma nədir?

- ☐ sahənin relyefindən asılı olaraq həm şaquli, həm də üfiqi qazılmasıdır
- ☒ neft və qaz quyularının şaqula nisbətən müəyyən bucaq altında qazılmasıdır
- ☐ bir neçə quyunun bir meydançada ümumi əsasdan qazılmasıdır
- ☐ laylarda təzyiqin artırılması üçün əlavə quyunun qazılmasıdır
- ☐ neft və qaz quyularının üfiqi qazılmasıdır

460 Qazma baltasının hərəkətə gətirilməsi baxımından qazma üsulları hansılardır?

- ☐ buxar, rotor, elektroturbin və elektrovibrasiya
- ☒ rotor, turbin, elektrik və vibrasiya
- ☐ buxar, rotor, turbin və vibrasiya
- ☐ rotor, turbin, elektrik, elektroturbin və elektrovibrasiya
- ☐ buxar, rotor, turbin, elektrik və vibrasiya

461 Turbin qazma üsulu ilə bağlı aşağıda verilən fikirlərdən hansı biri yanlıştır?

- ☐ valın fırlanma sürəti və onda yaranan güc turbinlərin sayından, pərlərin profillərindən, gilli məhlulun keyfiyyətindən və miqdarından asılı olur
- ☐ qazma baltasına hidravlik turbinlər vasitəsi ilə bilavasitə quyu dibində fırlanma hərəkəti verilir
- ☐ turboburdan istifadəyə əsaslanır
- ☐ dünyada ilk dəfə olaraq reduktorlu turbobur 1924-cü ildə Bakının Suraxanı mədənlərində tətbiq edilib
- ☒ qazma baltasına bilavasitə quyunun ağzında yerləşdirilmiş hidravlik turbinlər vasitəsi ilə fırlanma hərəkəti verilir

462 Aşağıdakılardan hansı qazmanın texniki vasitələrinə aid edilmir?

- ☐ qazma qurğusu
- ☐ qazma boruları
- ☐ qazma baltası
- ☒ qazma mühərriki
- ☐ qazma buruğu

463 Qazma baltasının işi hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- ☒ yuxarıdakıların hamısı
- ☐ baltanın və ya qazmanın reys sürəti
- ☐ baltanın və ya qazmanın mexaniki sürəti
- ☐ qazmanın dərinliyi
- ☐ baltanın və ya qazmanın kommersiya sürəti

464 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı qazma buruğuna aid deyil?

- ☐ qazmanın xarakteri və təyinatından asılı olaraq stasionar və səyyar olur
- ☐ qazma prosesi zamanı aləti asılı vəziyyətdə saxlayan tal sistemini bərkitmək üçün istifadə olunur
- ☐ qazma alətini, quyu dibi mühərrikləri və qoruyucu kəmərləri quyuya endirib-qaldırmaq üçün köməkçi vasitədir

- ☒ qazma boruları ilə bir yerdə fırlanır
- ☐ hündürlüyü qazılacaq neft-qaz quyusunun layihə dərinliyindən asılı olaraq seçilir

465 Neft çıxarma prosesini hansı mərhələlərə ayırmaq olar?

- ☐ neft yataqlarının işlənməsi; neft quyularının istismarı; neftlə birgə çıxan qazların toplanması; neftin, onunla birgə çıxan qaz və suyun toplanması, neftin boru kəmərləri ilə ötürülməsi və ilkin emalı
- ☐ neft quyularının istismarı; neftin, onunla birgə çıxan qaz və suyun toplanması, neftlə birgə çıxan qazların toplanması; neftin ilkin emalı
- ☒ neft yataqlarının işlənməsi; neft quyularının istismarı; neftin, onunla birgə çıxan qaz və suyun toplanması, neftdən su və mineral duzların çıxarılması, neftlə birgə çıxan qazların toplanması
- ☐ neft yataqlarının kəşfiyyatı, neft yataqlarının işlənməsi; neft quyularının istismarı; neftlə birgə çıxan qazların toplanması; inyeksiya quyularının qazılması
- ☐ neftin, qaz və suyun toplanması, neftdən su və mineral duzların çıxarılması, neftlə birgə çıxan qazların toplanması; neft quyularının istismarı; neft yataqlarının kəşfiyyatı

466 Layın neft vermə əmsalı hansı intervalda dəyişir?

- ☐ 0,6 - 0,8 arasında
- ☒ 0,3 - 0,7 arasında
- ☐ 0,1 - 0,3 arasında
- ☐ ,5 - 1,0 arasında
- ☐ 0,7 - 0,9 arasında

467 Elektriklə qazma üsulu:

- ☐ elektriklə fırlanma hərəkətinə əsaslanır
- ☐ elektrorotordan istifadəyə əsaslanır
- ☐ turboburdan istifadəyə əsaslanır
- ☒ elektroburdan istifadəyə əsaslanır
- ☐ elektrovibratordan istifadəyə əsaslanır

468 Aşağıdakılardan hansı turbobur və elektroburla qazmanın oxşar cəhətidir?

- ☐ qazma baltasını hərəkətə gətirən mühərrik quyunun ağzında yerləşdirilir
- ☐ qazma boruları fırlanır
- ☒ qazma boruları fırlanmır
- ☐ ilk dəfə ABŞ-da tətbiq edilib
- ☐ qazma baltası fırlanmır

469 Aşağıdakı amillərdən hansı 2014-cü ilin avqustundan başlayaraq dünya neft bazarlarında neftin qiymətinin aşağı düşməsinə təsir göstərməmişdir?

- ☐ ABŞ-ın "Təhvil alım Proqramı" adlı təşviq proqramından (dövriyyəyə əlavə dollar buraxılması) imtina etməsi və dolların məzənnəsinin möhkəmlənməsi
- ☐ Avropa İttifaqı ölkələrində, Çin və bir sıra başqa ölkələrdə iqtisadi artım templərinin zəifləməsi
- ☒ 2011-2014-cü illər dövründə Azərbaycanda neft hasilatı həcmının azalması
- ☐ ABŞ-da neft ehtiyatlarının hasilatına qadağanın götürülməsi və slans neftinin (qazının) istehsalı ilə ABŞ-ın həm də iri neft-qaz istehsalçısına çevrilməsi
- ☐ OPEK daxilində neft hasilatı kvotalarına yenidən baxılması məsələsində razılıq əldə edilməməsi

470 Mədən Hasilatında Şəffaflıq Təşəbbüsünün (MHŞT) məqsədi nədir?

- ☐ təbii ehtiyatlarla (neft, qaz və digər mineral resurslarla) zəngin ölkələrdə fəaliyyət göstərən hasilat şirkətlərinin fəaliyyətinə nəzarətin artırılmasıdır
- ☐ təbii ehtiyatlarla (neft, qaz və digər mineral resurslarla) zəngin ölkələrdə hökumətin qərar qəbul edilməsi prosesinə beynəlxalq təsirin artırılmasıdır

- ☐ təbii ehtiyatlarla (neft, qaz və digər mineral resurslarla) zəngin ölkələrdə hökumətin mədən sənayesindən əldə etdiyi gəlirlər üzərində beynəlxalq nəzarətin gücləndirilməsidir
- ☒ təbii ehtiyatlarla (neft, qaz və digər mineral resurslarla) zəngin ölkələrdə hökumətin mədən sənayesindən əldə etdiyi gəlirlər üzərində şəffaflığın və hesabatlılığın artırılmasıdır
- ☐ təbii ehtiyatlarla (neft, qaz və digər mineral resurslarla) zəngin ölkələrdə fəaliyyət göstərən milli hasilat şirkətlərinin texniki-iqtisadi imkanlarının artırılmasıdır

471 Mədən Hasilatında Şəffaflıq Təşəbbüsünə (MHŞT) qoşulan hər bir ölkədə aşağıdakı tələblərdən hansının yerinə yetirilməsi tələb olunur?

- ☐ təbii ehtiyatların (neft, qaz və s.) hasilatı ilə məşğul olan şirkətlər hökumətə etdikləri bütün ödənişlər barədə məlumatları (hesabatı) dövrü olaraq açıqlayır
- ☒ bunların hamısını
- ☐ hökumət təbii ehtiyatların hasilatı ilə məşğul olan şirkətlərin ona etdiyi bütün ödənişlər barədə məlumatları (hesabatı) eyni dövriliklə açıqlayır
- ☐ hökumətin və şirkətlərin hesabatları müstəqil auditor (3-cü tərəf) tərəfindən tutuşdurulur (yoxlanılır)
- ☐ bütün ödənişlərlə bağlı bəyan edilmiş hesabatlar və tutuşdurmanın (yoxlamanın) nəticələri dərc edilməklə geniş ictimaiyyətə çatdırılır

472 Aşağıdakılardan hansı biri Azərbaycan siyasi müstəqilliyini bərpa etdiyi ilk illərdə ölkəyə xarici investisiyaların cəlb edilməsini zəruri edən amillər sırasına aid edilə bilməz?

- ☐ ölkə iqtisadiyyatının, o cümlədən sənayenin sürətlə tənəzzülə uğraması
- ☐ Dövlət Neft Şirkətinin maliyyə və texniki imkanlarının son dərəcə məhdudluğu
- ☐ iqtisadiyyatı canlandırmaq üçün dövlətin maliyyə imkanlarının yoxluğu
- ☐ ölkə vətəndaşlarında sahibkarlıq və biznes təcrübəsinin olmaması
- ☒ ölkəmizin neft sənayesi sahəsində böyük təcrübəyə malik olması

473 Aşağıdakılardan hansı xarici investisiyaların ölkə iqtisadiyyatına cəlb edilməsinin iqtisadi əhəmiyyətini əks etdirir?

- ☐ çoxsaylı yeni iş yerlərinin açılması
- ☐ ölkənin resurs potensialının iqtisadi dövriyyəyə cəlb edilməsi əsasında iqtisadiyyatın dirçəldilməsi
- ☐ dövlətin və əhəlinin gəlirlərinin təmin edilməsi
- ☐ müasir texnologiyaların və biznes mədəniyyətinin gətirilməsi
- ☒ bunların hamısı

474 Aşağıdakı amillərdən hansı müstəqilliyin bərpasının ilk illərində Azərbaycanı xarici investorlar üçün cəlbedici edən amildir?

- ☒ ölkənin zəngin neft-qaz ehtiyatları
- ☐ ölkənin tanınmaması və etimadsızlıq
- ☐ bazarın kiçik həcmi və investorlar üçün maraq doğuran sahələrin azlığı
- ☐ ölkənin cəlb edildiyi müharibə durumu
- ☐ ölkənin qeyri-sabit ictimai-siyasi durumu

475 Aşağıdakı amillərdən hansı müstəqilliyin bərpasının ilk illərində xarici investorları Azərbaycandan çəkəndirən amildir?

- ☐ bazarın kiçik həcmi və investorlar üçün maraq doğuran sahələrin azlığı
- ☐ ölkənin qeyri-sabit ictimai-siyasi durumu
- ☐ ölkənin cəlb edildiyi müharibə durumu
- ☒ bunların hamısı
- ☐ hüquqi-institusional boşluqlar

476 Hasilatın pay bölgüsü sazişlərinin növləri hansılardır?

- ☐ xərclərin bölüşdürülməsinə əsaslanan və mənfəət neftinin bölüşdürülməsinə əsaslanan
- ☐ risklərin tam bölüşdürülməsinə əsaslanan və mənfəət neftinin bölüşdürülməsinə əsaslanan
- ☒ hasilatın birbaşa bölüşdürülməsinə əsaslanan və mənfəət neftinin bölüşdürülməsinə əsaslanan
- ☐ xalis, tipik və tamhüquqlu
- ☐ xalis, standart və ənənəvi

477 Hasilatın pay bölgüsü sazişi birinci dəfə harada və nə vaxt tətbiq edilib?

- ☐ 1968-ci ildə İndoneziyada
- ☐ 1966-cı ildə Malayziyada
- ☒ 1966-cı ildə İndoneziyada
- ☐ 1968-ci ildə Malayziyada
- ☐ 1967-ci ildə Ekvadorda

478 Sənaye istehsalının ictimai təşkili formaları hansılardır?

- ☐ trest, alyans, korporasiya, konsorsium;
- ☒ təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, kooperativləşmə və kombinləşmə;
- ☐ təmərküzləşmə, inhisar və korporasiya;
- ☐ ixtisaslaşma, mərkəzləşmə, assosiasiyalaşma və kompleksləşmə.
- ☐ inhisar, transmilli və milli korporasiyalar;

479 Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı xammal mənbələrinə yaxın yerləşdirilməlidir?

- ☐ neft emalı müəssisələri;
- ☐ kimya müəssisələri;
- ☐ yeyinti sənayesi müəssisələri;
- ☒ qara və əlvan metallurgiya
- ☐ süni liflər istehsal edən müəssisələr;

480 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə aid deyil?

- ☐ sənaye istehsalının ölkənin ərazi üzrə dirqərarda yerləşdirilməsi;
- ☐ iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi;
- ☒ istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması;
- ☐ iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərüfatlarının kompleks inkişafı.
- ☐ istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması;

481 Ölkəmizdə daha böyük neft-qaz-kondensant yataqları hansı rayonlarda yerləşir

- ☒ yuxarıdakıların hamısı
- ☐ Abşeron
- ☐ Bakı arxipelaqları
- ☐ Şamaxı-Qobustan
- ☐ Aşağı Küryanı

482 Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Çərçivə Təsnifatına əsasən mineral və enerji ehtiyatları və resurslarının təsnifləşdirilməsi neçə ölçülü sistemdir?

- ☐ 4
- ☐ 2
- ☐ 1
- ☐ 5
- ☒ 3

483 Aşağıdakılardan hansı qeyri-filiz faydalı qazıntılar hesab olunur?

- ☒ daşduz, gips, bentonit gilləri, dolomit yataqları
- ☐ qızıl və mis yataqları
- ☐ dəmir filizi və kobalt
- ☐ qurğuşun-sink, molibden və cıvə
- ☐ alunit və xromit yataqları

484 Hasilat müəssisələrini digər sənaye müəssisələrindən fərqləndirən əsas əlamət hansıdır?

- ☐ hasilat müəssisələri iri yaşayış məntəqələrindən uzaqda yerləşdirilir;
- ☐ hasilat müəssisələri istehlakçılara yaxın yerləşdirilir;
- ☒ hasilat müəssisələri bilavasitə mineral resursların yerləşdiyi ərazidə (sahədə) yaradılır;
- ☐ hasilat müəssisələri müvafiq iş qüvvəsinin mövcud olduğu yerlərdə yaradılır.
- ☐ hasilat müəssisələri emal müəssisələrinə yaxın yerləşdirilir;

485 Hasilat sənayesinin yerləşdirilməsinə aşağıdakı amillərdən hansının təsiri daha azdır?

- ☒ demoqrafik amillər;
- ☐ elmi-texniki tərəqqi və müasir texnologiyalar;
- ☐ təbii-coğrafi amillər və yerin relyefi;
- ☐ ekologiya və ətraf mühitin mühafizəsi amilləri.
- ☐ nəqliyyat amili;

486 Neft emalı müəssisələrinin yerləşdirilməsi zamanı aşağıdakı amillərdən hansı nəzərə alınması vacib deyil?

- ☒ yerli əhəlinin adət və ənənələri.
- ☐ nəqliyyat şəbəkəsi və nəqliyyat imkanları;
- ☐ neft məhsulları bazarının həcmi;
- ☐ istehlakçılara yaxınlıq;
- ☐ yaşayış məntəqələrinə olan məsafə;

487 Neft-qaz sənayesində istehsalın ictimai təşkili formalarının hansından istifadə olunur?

- ☐ təşəkküləşmədən
- ☐ kooperasiyadan
- ☐ ixtisaslaşmadan
- ☒ bunların hamısından
- ☐ kombinəşmədən

488 Azərbaycanın təsdiq edilmiş neft-qaz ehtiyatlarının əksər hissəsi ölkənin hansı hissəsində yerləşir?

- ☒ Xəzər dənizinin Azərbaycana məxsus şelfində
- ☐ Salyan-Neftçala zonasında
- ☐ Abşeron yarımadasının quru ərazilələrində
- ☐ Şamaxı-Qobustan zonasında
- ☐ Kürün aşağı hissəsində

489 Neft və təbii qaz ehtiyatlarının kəşfolunma və sənaye üçün istifadəyə hazırlıq dərəcəsinə görə kateqoriyaları hansılardır?

- ☐ sənaye, balans və balansarxası ehtiyatlar;
- ☐ balans və balansarxası ehtiyatlar;

- ☒ geoloji və sənaye ehtiyatları;
- ☐ geoloji, sənaye, balans və balansarxası ehtiyatlar.
- ☐ kəşf edilmiş və istismar olunan ehtiyatlar;

490 Neft hasilatı sənayesinin yerləşdirilməsinin mühüm prinsiplərindən biri budur:

- ☐ respublika ərazisi üzrə bərabər yerləşdirilməsi;
- ☐ ucuz işçi qüvvəsinə yaxınlaşdırılması;
- ☒ istehsalın xammal mənbələrinə yaxınlaşdırılması;
- ☐ əmək qabiliyyətli əhəlinin istehsalata cəlb edilməsi.
- ☐ nəqliyyat sistemində yaxınlaşdırılması;

491 Aşağıdakılardan hansıları neftli-qazlı rayonlar hesab olunur?

- ☐ Aşağı Kür və Kür-Qabırçı çaylararası
- ☐ Bakı arxipelaqı və Quba-Xəzəryanı
- ☐ Abşeron və Şamaxı-Qobustan
- ☒ bunların hamısı
- ☐ Gəncə və Yevlax-Ağcabədi

492 Neft-qaz üzrə geoloji ehtiyatlar istismar mümkünlüyü baxımından necə qruplaşdırılır?

- ☐ geoloji, sənaye, balans və balansarxası ehtiyatlar;
- ☐ geoloji, sənaye və istismar ehtiyatları;
- ☐ geoloji və sənaye ehtiyatları;
- ☐ yerin təkində, quruda və dənizdə olan ehtiyatlar.
- ☒ balans və balansarxası ehtiyatlar;

493 Kooperativləşdirmənin hansı formaları vardır?

- ☒ rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası;
- ☐ sahədaxili, ölkədaxili;
- ☐ ölkədaxili, ölkələrarası;
- ☐ rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası.
- ☐ sahələr aras, sahədaxili, rayondaxili;

494 Ümumilikdə Azərbaycanın neft-qaz ehtiyatlarının neft ekvivalentində həcmi nə qədər qiymətləndirilir?

- ☐ 12 milyard ton
- ☐ 5 milyard ton
- ☐ 2 milyard ton
- ☐ 15 milyard ton
- ☒ 10 milyard ton

495 Aşağıdakılardan hansı neft-qaz sənayesi müəssisələri yerləşdirilərkən nəzərə alınan göstəricilərə aid deyil?

- ☐ neft və qaz emalı zavodlarında mövcud aqreqatlardan istifadə dərəcəsi
- ☐ 1 ton xam neftin və 1000 kubmetr təbii qazın emal edilməsinə çəkilən xərclərin həcmi
- ☐ 1 ton xam neftin və 1000 kubmetr təbii qazın hasil edilməsinə çəkilən xərclərin həcmi
- ☒ ölkə əhəlisinin hər 10000 nəfəri hesabı ilə hasil edilən neft və qazın miqdarı
- ☐ emal edilmiş 1 ton xam neftin və 1000 kubmetr təbii qazın maya dəyəri

496 Kəşfolunma və hazırlanma dərəcələrinə görə neft-qaz ehtiyatları aşağıdakı kateqoriyalara

bölünür:

- ☒ A, B, C1, C2;
- ☐ A, B, C, D;
- ☐ ehtimal edilən, kəşf edilmiş, təsdiq olunmuş və istismarda olanlar;
- ☐ A, B, B1, C, C1.
- ☐ proqnozlaşdırılan, hasil edilən, emal edilən və ixrac edilən;

497 Xəzər hövzəsindəki qiymətləndirilmiş neft-qaz ehtiyatları dünya karbohidrogen ehtiyatlarının təqribən nə qədər hissəsini təşkil edir?

- ☐ 20 faizinə qədərini
- ☐ 10 faizinə qədərini
- ☐ 5 faizinə qədərini
- ☐ 25 faizinə qədərini
- ☒ 15 faizinə qədərini

498 2011-ci ildə Azərbaycanın təsdiqlənmiş neft ehtiyatları nə qədər olub?

- ☐ 4 milyard ton
- ☒ 2 milyard ton
- ☐ 1 milyard ton
- ☐ 5 milyard ton
- ☐ 3 milyard ton

499 2011-ci ildə Azərbaycanın təsdiqlənmiş qaz ehtiyatları nə qədər olub?

- ☐ 100 milyard kubmetr
- ☐ 3,5 trilyon kubmetr
- ☒ 2,5 trilyon kubmetr
- ☐ 1,0 trilyon kubmetr
- ☐ 5 trilyon kubmetr

500 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- ☐ konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat;
- ☐ istehsal, satış, idxal və ixrac;
- ☐ istehsal və satış;
- ☐ aşağı, orta və yuxarı səviyyəli.
- ☒ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji;

501 İxtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- ☐ istehsal, istehlak və bazar mərhələləri üzrə;
- ☐ əşya, detal və bazar üzrə;
- ☒ əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə;
- ☐ yerli, regional və beynəlxalq bazarlar üzrə.
- ☐ sahə, istehsal və texnologiya üzrə;

502 İstehsalın kooperativləşdirilməsi nədir?

- ☐ ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir;
- ☒ müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üzrə uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələridir;
- ☐ müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün qısamüddətli təsərrüfat əlaqələridir;
- ☐ bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir.

- ☐ bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır;

503 Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə aiddir?

- ☐ ixtisasız fəhlələrin və işsizlərin az olduğu rayonlara meyletmə, xarici bazarda rəqabət apara biləcək məhsulların istehsalı, xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi
- ☐ iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi, təmərküzləşmənin sürətləndirilməsi.
- ☐ istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması, ölkənin ərazisi üzrə bircərdə yerləşdirilməsi.
- ☐ hərbi sənayenin üstün inkişafını təmin edən ərazilərə meyl etmə, yalnız valyutaya satıla bilən məhsulların regionlar üzrə yerləşdirilməsi
- ☒ istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması, ölkənin ərazi üzrə bircərdə yerləşdirilməsi

504 ərazilərin təbii və iqtisadi şərtlərinin fərqli olması olmaını şərtləndirən amil hansıdır?

- ☐ təbii və infrastruktur şərtləri
- ☐ ayrı-ayrı mal və xidmətlərin istehlak intensivliyinin müxtəlifliyi
- ☐ təbii ehtiyatların mövcudluq səviyyəsi
- ☒ bunların hamısı
- ☐ iqtisadi resursların (iş qüvvəsi, kapital, torpaq və s.) qeyri-bərabər bölünməsi

505 Neft-qaz sənayesi istehsallarının (müəssisələrinin) yerləşdirilməsi haqqında aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ neftayırma və neft məhsullarının istehsalı kombinləşmiş istehsaldır
- ☒ neftayırma və neft məhsullarının istehsalı müəssisələri hasilat sahələrinə yaxın yerləşdirilir
- ☐ neft-qaz hasilatı sahələri yataqların yerləşdikləri ərazidə yerləşdirilir;
- ☐ neft-qaz yataqlarının yerləşmə dərinliyi artdıqca onların hasilatına çəkilən xərclər də artır
- ☐ neftayırma və neft məhsullarının istehsalı müəssisələri istehlak məntəqələrinə yaxın yerləşdirilir

506 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- ☐ sənaye sahəsində çoxlu sayda kiçik və orta müəssisələrin mövcudluğu;
- ☐ istehsal həcmının kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi;
- ☐ bütün sənaye müəssisələrinin birliyi;
- ☒ məhsul istehsalı və satışının iri müəssisələrdə cəmləşməsi.
- ☐ yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması;

507 Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

- ☐ müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir;
- ☐ istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir;
- ☒ istehsal imkanlarının genişləndirilməsi məqsədilə müxtəlif sənaye sahələri müəssisələrinin fəaliyyətlərinin vahid istehsal kompleksində birləşdirməsidir;
- ☐ sənaye istehsalının ölkənin ərazisi üzrə bir qərarda yerləşdirilməsidir.
- ☐ birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir;

508 Dövlət Neft Fondunun yaradılması fəlsəfəsinin əsasını nə təşkil edir?

- ☐ Azərbaycan xalqına Tanrı tərəfindən bəxş edilmiş neft sərvətlərinin infrastruktur layihələrinə və sosial məqsədlərə düzgün istifadəsinin təmin edilməsi
- ☐ Azərbaycan xalqına Tanrı tərəfindən bəxş edilmiş neft sərvətlərinin xarici şirkətlərlə Azərbaycan hökuməti arasında səmərəli bölünməsinin təmin edilməsi
- ☒ Azərbaycan xalqına Tanrı tərəfindən bəxş edilmiş neft sərvətlərinin nəsillər arasında ədalətli bölüşdürülməsinin təmin edilməsi

- ☐ Azərbaycan xalqına Tanrı tərəfindən bəxş edilmiş neft sərvətlərinin səmərəli idarə olunması əsasında xərclənməsinin təmin edilməsi
- ☐ neft-qaz gəlirlərinin istifadəsi istiqamətləri üzrə layihələrin səmərəliliyinin təmin edilməsi

509 Aşağıdakılardan biri Dövlət Neft Fondunun vəsaitinin formalaşması mənbəyi deyil:

- ☐ Azərbaycan Respublikasının səlahiyyətli dövlət orqanı ilə sərmayəçilər arasında bağlanmış neftin və qazın kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsünə dair Sazişlərin həyata keçirilməsindən əldə edilən gəlirlər
- ☐ qanunvericiliyə uyğun olaraq digər gəlirlər və daxilolmalar
- ☐ Neft Fondu tərəfindən Fondun vəsaitinin (aktivlərinin) yerləşdirilməsindən, idarə olunmasından, satışından və ya digər təqdim edilməsindən, və yaxud satışındankənar əldə edilən gəlirlər, aktivlərinin balans valyutasında (Azərbaycan manatı) yenidən qiymətləndirilməsindən alınan gəlirlər və sair
- ☐ qrantlar və digər təmənnasız yardımlar
- ☒ hasilatın pay bölgüsü sazişlərində iştirak edən xarici podratçı və subpodratçı şirkətlərin gəlirlərindən ödənilən mənfəət vergisi

510 Aşağıdakılar mənbələrdən hansı biri üzrə əldə edilən vəsait Dövlət Neft Fonduna daxil olmur?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının payına düşən karbohidrogenlərin satışından əldə edilən xalis gəlirlər
- ☐ neft-qaz sazişlərinin imzalanması və ya icrası ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının səlahiyyətli dövlət orqanına sərmayəçilər tərəfindən ödənilən bonuslar (mükafatlar)
- ☐ neft-qaz layihələrinin həyata keçirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının payına düşən dividendlər və mənfəətin bölüşdürülməsindən əldə edilən gəlirlər
- ☒ hasilatın pay bölgüsü sazişlərində iştirak edən bütün xarici və yerli şirkətlərin gəlirlərindən ödənilən mənfəət vergisi
- ☐ karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar sərmayəçilər tərəfindən müqavilə sahəsindən istifadə üçün Azərbaycan Respublikasının səlahiyyətli dövlət orqanına ödənilən akrhesabı ödənişlər

511 Dövlət Neft Fondunun vəsaitinin istifadəsi ilə bağlı aşağıda qeyd edilənlərdən hansı yanlışdır?

- ☐ Fondun vəsaitinin istifadəsi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamları ilə hər il üçün təsdiq edilmiş əsas istiqamətlərə (proqrama) uyğun olaraq həyata keçirilir
- ☐ Fondun vəsaiti dövlət hakimiyyəti orqanlarına, dövlət və qeyri-dövlət müəssisə və təşkilatlarına kredit (borc) verilməsinə, eləcə də hər hansı bir subyektin borcunun girovu qismində istifadə oluna bilməz
- ☐ Fondun gəlirləri vergi, rüsum və digər ödənişlərdən qanunvericiliyə müvafiq olaraq azaddır
- ☒ Fondun gəlirlərindən qanunvericiliyə uyğun olaraq vergi, rüsum və digər ödənişlər tutulur
- ☐ Fondun vəsaiti ölkənin sosial-iqtisadi tərəqqisi naminə ən mühüm ümummilli problemlərin həllinə və strateji əhəmiyyətli infrastruktur obyektlərinin inşa və rekonstruksiya edilməsinə istifadə oluna bilər

512 Neft Fondunun valyuta vəsaitinin idarə edilməsinin məqsədi nədir?

- ☐ Neft Fondunun valyuta vəsaitinin yüksək gəlirli layihələrə yönəltməklə gəlir əldə edilməsinin təmin edilməsi
- ☐ Milli valyutanın mübadilə kursunun sabit saxlanması
- ☒ Neft Fondunun valyuta vəsaitinin təhlükəsiz saxlanması və səmərəli idarəetmə yolu ilə investisiya gəliri əldə etməklə davamlı artırılması
- ☐ Neft-qaz gəlirlərinin uzunmüddətli istifadə strategiyasına uyğun olaraq ölkənin strateji əhəmiyyətli sosial-iqtisadi inkişaf layihələrinə istifadə edilməsi
- ☐ Neft-qaz gəlirlərinin uzunmüddətli istifadə strategiyasına uyğun olaraq vəsaitin dövlət büdcəsinə yönəldilməsi yolu ilə sosial-iqtisadi inkişaf problemlərinin həllinə nail olmaq

513 Böyük neft-qaz ehtiyatlarına malik olan hansı ölkənin belə gəlirlərdən istifadə sahəsindəki təcrübəsi ən yaxşı nümunə hesab olunur?

- ☐ Küveyt
- ☐ Ekvador
- ☒ Norveç
- ☐ Venesuela
- ☐ Nigeriya

514 Startegiyada müəyyən edilmiş neft və qaz gəlirlərindən uzunmüddətli istifadə prinsiplərindən biri aşağıda səhv göstərilib:

- ☐ investisiya yönümlü xərclər hər il üçün tərtib olunan ortamüddətli Dövlət İnvestisiya Proqramı çərçivəsində həyata keçirilir
- ☒ uzunmüddətli dövr ərzində xərclərin həcmi ortamüddətli dövr üçün müəyyən edilmiş limitlər nəzərə alınmaqla, büdcə kəsiri əsasında müəyyən edilir, büdcə kəsirinin kəskin dəyişməsinə yol verilmir
- ☐ ortamüddətli dövr ərzində xərclərin həcmi uzunmüddətli dövr üçün müəyyən edilmiş limitlər nəzərə alınmaqla, qeyri-neft kəsiri əsasında müəyyən edilir, qeyri-neft kəsirinin kəskin dəyişməsinə yol verilmir
- ☐ neft və qaz gəlirlərinin qəbul edilmiş xərcləmə qaydaları neft və qaz gəlirlərinin idarə olunması üzrə uzunmüddətli strategiyanın əhatə etdiyi dövr ərzində dəyişməz qalır
- ☐ neft və qaz gəlirlərindən daxilolmalar zirvə səviyyəsinə çatdıqda onların 25 faizdən az olmayan hissəsi yığma yönəldilir

515 Aşağıdakı istiqamətlərdən biri neft və qaz gəlirlərinin istifadə strategiyasına uyğun deyil:

- ☐ iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun, regionların, kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı
- ☐ yoxsulluğun azaldılması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi və digər sosial problemlərin həlli
- ☒ iqtisadiyyatın xammal və material bazasının səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ "insan kapitalı"nın inkişafı
- ☐ ölkənin müdafiə qabiliyyətinin gücləndirilməsi

516 Böyük neft-qaz ehtiyatlarına malik olan hansı ölkənin belə gəlirlərdən istifadə sahəsindəki təcrübəsi ən pis nümunə hesab olunur?

- ☒ Nigeriya
- ☐ Küveyt
- ☐ Norveç
- ☐ Venesuela
- ☐ Ekvador

517 Aşağıdakılardan hansı biri Neft Fondunun İcraçı direktorunun səlahiyyət dairəsinə daxil deyil?

- ☐ Fondu təmsil etmək
- ☐ Fondun işçilərini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad etmək
- ☐ Fondun cari işini təşkil etmək
- ☒ Fondun idarə edilməsi ilə bağlı xərclər smetasını təsdiq etmək
- ☐ Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən təsdiq olunmuş Qaydalara uyğun olaraq Fondun vəsaitlərinin idarə edilməsi və yerləşdirilməsi üzrə sərəncam vermək

518 Neft və qaz gəlirlərinin idarə olunması üzrə uzunmüddətli strategiya nəyi müəyyənləşdirir?

- ☒ nəzərdə tutulan müddət ərzində neft-qaz gəlirlərindən istifadənin əsas prinsiplərini və ortamüddətli xərclər siyasətini
- ☐ nəzərdə tutulan müddət ərzində neft-qaz gəlirlərindən istifadənin əsas istiqamətlərini və uzunmüddətli xərclər siyasətini
- ☐ nəzərdə tutulan müddət ərzində neft-qaz gəlirlərindən istifadənin əsas istiqamətlərini və konkret layihələri
- ☐ nəzərdə tutulan müddət ərzində neft-qaz gəlirlərindən istifadəni həyata keçirən qurumları və onların səlahiyyətlərini
- ☐ nəzərdə tutulan müddət ərzində neft-qaz gəlirlərinin toplanması, saxlanması və idarə edilməsi prosedurlarını

519 Startegiyada müəyyən edilmiş neft və qaz gəlirlərindən uzunmüddətli istifadə prinsiplərindən biri aşağıda səhv göstərilib:

- ☐ neft və qaz gəlirlərinin qəbul edilmiş xərcləmə qaydaları neft və qaz gəlirlərinin idarə olunması üzrə uzunmüddətli strategiyanın əhatə etdiyi dövr ərzində dəyişməz qalır
- ☐ uzunmüddətli dövr üçün neft və qaz gəlirləri hesabına xərclərin proqnozlaşdırılması zamanı dəyişməz real xərclər prinsipi əsas götürülür

- ☐ strategiyanın əhatə etdiyi dövr ərzində nəzərdə tutulan xərclər üçün illik limit müəyyən edilir
- ☐ neft və qaz gəlirlərindən daxilolmalar zirvə səviyyəsinə çatdıqda onların 25 faizdən az olmayan hissəsi yığma yönəldilir
- ☒ neft və qaz gəlirlərindən daxilolmalar zirvə səviyyəsinə çatdıqda onların 50 faizdən az olmayan hissəsi yığma yönəldilir

520 Neft Fondunun investisiya portfeli dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ☐ Fondun vəsaitinin istifadə istiqamətləri və layihələr üzrə strukturu
- ☒ Fondun xarici valyutada ifadə olunmuş vəsaitlərinin valyuta tərkibi və strukturu
- ☐ Fondun bütün vəsaitində milli və xarici valyutanın xüsusi çəkisi
- ☐ Fondun idarə edilməsi ilə bağlı xərclər smetası çərçivəsində təsdiq edilmiş xərclər
- ☐ Fondun vəsaitinin istifadə edilməsinin əsas istiqamətləri (proqramı)

521 Resursların lənəti nəzəriyyələri nəyi ifadə edir

- ☐ mineral resurslarla zəngin ölkələrin belə resurslardan əldə etdikləri gəlirlər hesabına hərbi qüdrətini artırmasını cə qonşu ölkələrlə konfliktlərinin artmasını
- ☐ mineral resurslarla zəngin ölkələrin belə resurslardan əldə etdikləri gəlirlər hesabına digər ölkələrlə müqayisədə daha sürətli inkişaf templərinə malik olmasını
- ☐ mineral resurslarla zəngin ölkələrin belə resurslardan əldə etdikləri gəlirlərin həmin ölkələrin inkişafına təkan verməsini
- ☐ mineral resurslarla zəngin ölkələrin hökumətlərinin belə resurslardan əldə etdikləri gəlirlər hesabına əhalinin sosial-iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına diqqəti artırmaq əvəzinə infrastruktur layihələrinə üstünlük verməsini
- ☒ mineral resurslarla zəngin ölkələrin belə resurslardan əldə etdikləri gəlirlərin həmin ölkələrin inkişafına təkan vermək əvəzinə onların vəziyyətinin ağırlaşmasına gətirib çıxarması hallarını

522 Holland sindromu nun əsas əlamətləri hansılardır?

- ☐ iqtisadi artım templərinin yüksəlməsi və işsizliyin azaldılması
- ☐ iqtisadiyyatın bütün sahələrinin proporsional inkişafı və tədiyə balansında kəsinin artması
- ☐ iqtisadiyyatın hərtərəfli inkişafı və neft gəlirlərinin səmərəli istifadəsi
- ☒ milli valyutanın məzənnə kursunun möhkəmlənməsi və iqtisadiyyatın birtərəfli inkişafı
- ☐ inflyasiya səviyyəsinin yüksəlməsi və işsizliyin artması

523 Zəngin neft-qaz ehtiyatlarına malik ölkələrin qarşısında duran ən mühüm vəzifə adətən hansı olur?

- ☐ iqtisadiyyatın artım templərinin aşağı salınması
- ☐ əhalinin rifah halının yüksəldilməsi
- ☒ iqtisadiyyatın diversifikasiyası və qeyri-neft sektorunun inkişafı
- ☐ neft-qaz hasilatı və ixracı həcmələrinin ildən-ilə artırılması
- ☐ milli valyutanın məzənnə kursunun zəifləməsinin qarşısının alınması

524 Zəngin təbii (mineral) resurslardan əldə olunan gəlirlərin ölkənin sosial-iqtisadi durumuna təsiri ilk növbədə hansı amillərdən asılı olur?

- ☒ cəmiyyətdə formalaşmış institutların keyfiyyətindən və hökumətin fəaliyyət qabiliyyətindən
- ☐ milli valyutanın məzənnə kursundan və əldə edilən gəlirlərin həcmindən
- ☐ beynəlxalq təşkilatların dəstəyindən və hökumətin gücündən
- ☐ ölkənin təbii-coğrafi yerləşməsindən və infrastrukturun vəziyyətindən
- ☐ ÜDM-in artım tempindən və Mərkəzi Bankın siyasətindən

525 əsrin müqaviləsi adlandırılan hasilatın pay bölgüsü sazişi nə vaxt imzalanıb?

- ☐ 1993-cü ilin sentyabrın 20-də

- ☒ 1994-cü ilin sentyabrın 20-də
- ☐ 1994-cü ilin iyunun 16-da
- ☐ 1995-ci ilin oktyabrın 20-də
- ☐ 1994-cü ilin oktyabrın 16-da

526 Ceyhan neft terminalı hansı dənizə çıxır?

- ☐ Qara dəniz
- ☐ Mərmərə dənizi
- ☐ Xəzər dənizi
- ☐ Qırmızı dəniz
- ☒ Aralıq dənizi

527 Bakı-Tbilisi-ərzurum qaz ixrac kəməri ilə əsasən hansı layihə çərçivəsində çıxarılan qaz ixrac olunur?

- ☐ “Əsrin müqaviləsi” sazişi
- ☐ “Ümid” layihəsi
- ☒ “Şahdəniz” layihəsi
- ☐ “Abşeron” layihəsi
- ☐ “İnam” layihəsi

528 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəmərinin təməli nə vaxt qoyulub?

- ☐ 1998-ci ilin martında
- ☐ 2001-ci ilin sentyabrında
- ☐ 2000-ci ilin sentyabrında
- ☐ 2003-cü ilin sentyabrında
- ☒ 2002-ci ilin sentyabrında

529 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəməri layihəsinə aşağıdakı ölkələrdən hansının şirkəti qatılmayıb?

- ☐ Səudiyyə Ərəbistanı
- ☐ Yaponiya
- ☒ Rusiya
- ☐ ABŞ
- ☐ İngiltərə

530 Azərbaycan qazı əsasən hansı ölkələrə ixrac edilir?

- ☐ Gürcüstan, Türkiyə, Yunanıstan və İtaliya
- ☐ Gürcüstan, Türkiyə və Şərqi Avropa ölkələri
- ☒ Gürcüstan, Türkiyə, İran və Rusiya
- ☐ Türkiyə, Bolqarıstan, Gürcüstan, Ukrayna və Belarus
- ☐ Rusiya, İran, İraq və Yunanıstan

531 Bakı-Supsa neft boru kəməri hansı terminaldan başlayır?

- ☐ Ələt
- ☒ Səngəçal
- ☐ Lökbatan
- ☐ Sahil
- ☐ Dübəndi

532 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəməri hansı ölkələrin ərazisindən keçir?

- ☐ Azərbaycan və Gürcüstan
- ☒ Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə
- ☐ Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə və Yunanıstan
- ☐ Azərbaycan, Rusiya, Gürcüstan və Türkiyə
- ☐ Azərbaycan və Türkiyə

533 Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəməri hansı terminaldan başlayır?

- ☐ Ələt
- ☒ Səngəçal
- ☐ Lökbatan
- ☐ Sahil
- ☐ Dübəndi

534 Hazırda Azəri-Çıraq-Günəşli (dərin sahəsi) üzrə HPB sazişində ən çox paya malik şirkət hansıdır?

- ☐ ARDNŞ (Azərbaycan)
- ☐ TPAO (Türkiyə)
- ☒ BP (İngiltərə)
- ☐ Chevron (ABŞ)
- ☐ Statoil (Norveç)

535 Cənubi Qafqaz (Bakı-Tbilisi-ərzurum) Boru Kəmərinin tikintisi nə vaxt başa çatıb?

- ☐ 2005-ci ilin ortalarında
- ☒ 2006-cı ilin sonunda
- ☐ 2006-cı ilin əvvəllərində
- ☐ 2008-ci ilin əvvəlində
- ☐ 2007-ci ilin sonunda

536 Azərbaycanın icracında ən çox paya malik məhsullar hansıdır?

- ☐ hazır ərzaq məhsulları, spirtli və spirtsiz içkilər, tütün
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları (meyvə, tərəvəz, bostan bitkiləri və s.)
- ☐ maşınqayırma və metal məmulatları
- ☐ neft emalı məhsulları və kimya sənayesi məhsulları
- ☒ mineral məhsullar

537 Hazırda Azərbaycanın xarici ticarətində və ölkəyə investisiya cəlb edilməsində aparıcı yer tutan sahə hansıdır?

- ☐ turizm
- ☒ neft-qaz sənayesi
- ☐ kənd təsərrüfatı
- ☐ qeyri-neft sənayesi
- ☐ informasiya texnologiyaları

538 Azərbaycanın xarici neft şirkətləri ilə imzaladığı ilk hasilatın pay bölgüsü sazişi hansıdır?

- ☐ “Şahdəniz” strukturunun işlənilməsi layihəsi
- ☐ “Dan Ulduzu-Əşrəfi” strukturunun işlənilməsi layihəsi
- ☐ “Qarabağ” strukturunun işlənilməsi layihəsi

- ☒ “Azəri”, “Çıraq” və “Günəşli (dərin sulu hissəsi)” yataqlarının işlənməsi layihəsi
☐ “Savalan”, “Dalğa”, “Lerik-Dəniz” və “Cənub” yataqlarının işlənməsi layihəsi

539 əsrin müqaviləsi adlandırılan saziş hansı yataqların istismarını nəzərdə tutur?

- ☒ “Azəri”, “Çıraq” və “Günəşli” yatağının dərin hissəsi
☐ “Qarabağ” və “Bahar” yataqları
☐ “Azəri”, “Çıraq” və “Günəşli” yatağının dayaz hissəsi
☐ “Azəri”, “Çıraq” və “Bulla-dəniz” yataqları
☐ “Azəri”, “Bahar” və “Şahdəniz” yataqları

540 Azərbaycanın ixracında (dəyər ifadəsində) aşağıdakı məhsullardan hansı daha yüksək paya malikdir?

- ☒ xam neft
☐ neft emalı məhsulları
☐ təbii qaz
☐ bitki və heyvan mənşəli məhsullar
☐ kimya sənayesi məhsulları

541 Xam neft və təbii qaz Azərbaycandan xarici bazarlara əsasən necə nəql olunur?

- ☐ dəniz nəqliyyatı ilə
☐ avtomobil nəqliyyatı ilə
☐ dəmiryol nəqliyyatı ilə
☒ boru kəmərləri ilə
☐ hava nəqliyyatı ilə

542 Aşağıdakı kəmərlərin hansı ilə neft nəql olunmur?

- ☒ Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (Bakı – Tbilisi – Ərzurum)
☐ Bakı - Novorossiysk
☐ Bakı – Novorossiysk və Bakı – Supsa
☐ Bakı – Tbilisi – Ceyhan
☐ Bakı – Supsa

543 Cənubi Qafqaz (Bakı-Tbilisi-ərzurum) Boru Kəmərinin tikintisinə nə vaxt başlanılıb?

- ☐ 1997-ci ildə
☐ 2002-ci ildə
☐ 2000-ci ildə
☐ 2005-ci ildə
☒ 2004-cü ildə

544 Bakı-Supsa neft kəmərinin tikintisi ilə bağlı Azərbaycanla Gürcüstan arasında razılıq nə vaxt əldə edilib?

- ☐ 1995-ci ilin yanvarında
☒ 1996-cı ilin martında
☐ 1995-ci ilin sentyabrında
☐ 1996-cı ilin dekabrında
☐ 1996-cı ilin sentyabrında

545 Bakı-Supsa neft kəməri hansı ölkələrin ərazisindən keçir?

- ☐ Azərbaycan və Rusiya

- ☐ Azərbaycan və Türkiyə
- ☒ Azərbaycan və Gürcüstan
- ☐ Azərbaycan, Gürcüstan və Rusiya
- ☐ Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə

546 Bakı – Novorossiysk boru kəməri ilə nəql edilən neft hansı dənizdə tankerlərə doldurulur?

- ☐ Xəzər dənizində
- ☐ Mərmərə dənizində
- ☒ Qara dənizdə
- ☐ Egey dənizində
- ☐ Aralıq dənizində

547 Aşağıdakı ölkələrdən hansını təmsil edən neft şirkəti əsrin müaviləsi sazişində iştirak etməyib?

- ☐ ABŞ
- ☐ Norveç
- ☐ İngiltərə
- ☒ İran
- ☐ Rusiya

548 Hazırda əsrin müqaviləsi Sazişində operator şirkət hansıdır?

- ☐ ARDNŞ
- ☐ Chevron
- ☒ BP
- ☐ ABƏŞ
- ☐ TPAO

549 əsrin müqaviləsi HPB sazişi imzalanarkən bu konsorsiuma neçə ölkənin neçə şirkəti daxil olub?

- ☐ 5 ölkənin 10 şirkəti
- ☒ 8 ölkəni təmsil edən 11 şirkət
- ☐ 6 ölkəni təmsil edən 9 şirkət
- ☐ 6 ölkəni təmsil edən 9 şirkət
- ☐ 7 ölkəni təmsil edən 10 şirkət

550 Azərbaycanda beynəlxalq neft sazişlərinin hansı tipi daha geniş tətbiq edilir?

- ☐ konsessiya (lisenziya) sazişləri
- ☐ risklərin bölüşdürülməsi üzrə xidmət sazişləri
- ☐ birgə müəssisə sazişi
- ☒ hasilatın pay bölgüsü sazişləri
- ☐ akkreditasiya sazişləri

551 Beynəlxalq neft sazişlərinin aşağıdakı növlərindən hansı daha sadə və ədalətli hesab edilir?

- ☒ konsessiya (lisenziya) sazişləri
- ☐ risklərin bölüşdürülməsi üzrə xidmət sazişləri
- ☐ birgə müəssisə sazişi
- ☐ hasilatın pay bölgüsü sazişləri
- ☐ vergi və mədən vergisi sazişləri

552 Aşağıdakı müəssisələrdən hansı Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin strukturuna daxildir?

- ☐ "Azneft" İstehsalat Birliyi
- ☐ "Azərikimya" İstehsalat Birliyi
- ☐ "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi
- ☐ heç biri
- ☒ bunların hamısı

553 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin məqsədləri sırasına daxil deyil?

- ☐ Azərbaycan Respublikası ərazisində (quru və dəniz sahələri də daxil olmaqla) neft və qaz yataqlarının axtarışını, kəşfiyyatını, hazırlanmasını və işlənməsini həyata keçirmək
- ☐ istehlakçıların müvafiq enerji daşıyıcılarına olan tələbatının sabit və dayanıqlı ödənilməsini həyata keçirmək
- ☐ neftin, qazın, kondensatın və onlardan alınan məhsulların nəql edilməsini, emalını və satışını həyata keçirmək
- ☐ həyata keçirdiyi neft-qaz əməliyyatlarından və işlərindən gəlir əldə etmək digər işlərin və xidmətlərin həyata keçirilməsindən və gəlir əldə edilməsindən ibarətdir
- ☒ neft və qaz yataqlarının axtarışı, kəşfiyyatı və hasilatında istifadə olunan avadanlıqların istehsalı və satışını həyata keçirmək

554 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti onda olan dövlət əmlakına münasibətdə aşağıdakıları həyata keçirir:

- ☐ sahibliyi
- ☐ sərəncam verilməsini
- ☐ istifadəni
- ☐ bunların heç birini
- ☒ bunların hamısını

555 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin Şurası:

- ☐ Şirkətin müşahidə şurasıdır
- ☐ Şirkətin ali icra orqanıdır
- ☐ Şirkətin Ali idarəetmə orqanıdır
- ☐ Şirkətin prezidenti yanında fəaliyyət göstərən müşahidə orqanıdır
- ☒ Şirkətin prezidenti yanında fəaliyyət göstərən kollegial orqanıdır

556 Müəssisələrin idrəetmə strukturlarının ən geniş yayılmış sxemi hansıdır?

- ☐ xətti
- ☒ xətti-funksional
- ☐ funksional
- ☐ məqsədli-proqram
- ☐ matris sxemi

557 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin hüquqi statusu nədir?

- ☐ mərkəzi icra hakimiyyəti qurumudur
- ☐ dövlət səhmdar cəmiyyətidir
- ☒ dövlət kommersiya şirkətidir
- ☐ şaquli integrasiyalı neft korporasiyasıdır
- ☐ dövlət idarəetmə orqanıdır

558 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidentləri vəzifəyə necə təyin edilir?

- ☒ Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən

- ☐ Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin Prezidenti tərəfindən
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Energetika Nazirliyi tərəfindən

559 Aşağıdakılardan hansı biri Azərbaycan Respublikasının yanacaq-enerji kompleksinin inkişafı (2005—2015-ci illər) üzrə Dövlət Proqramının qarşısında duran vəzifələrə daxil deyil?

- ☐ yanacaq-enerji kompleksinin müasir tələblərə uyğun inkişafının əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirmək
- ☒ yanacaq-enerji kompleksinə daxil olan yerli və xarici şirkətlərin fəaliyyətini təşkil etmək və idarə etmək
- ☐ yanacaq-enerji kompleksinə daxil olan sənaye sahələrinin fəaliyyətinin səmərəliliyinin artırılması üçün müvafiq elmi-texniki və təşkilati tədbirlər həyata keçirmək
- ☐ yanacaq-enerji kompleksinin inkişafına cəlb edilən sərmayələrin həcmi artırmaq
- ☐ yanacaq-enerji sektorunda sağlam rəqabət mühitini formalaşdırmaq

560 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasının yanacaq-enerji kompleksinin inkişafı (2005—2015-ci illər) üzrə Dövlət Proqramının qarşısında duran vəzifələrə daxildir?

- ☐ enerji resurslarının istehsalı, emalı, nəqli, saxlanması, uçotu və istehlakı üzrə mütərəqqi texnoloji tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin etmək
- ☐ yanacaq-enerji resurslarının (elektrik enerjisi və təbii qaz) istehlakına görə ödənişlərin daha dolğun yerinə yetirilməsini təmin etmək
- ☐ yanacaq-enerji kompleksində ekoloji təhlükəsizliyi təmin etmək
- ☐ bunların heç biri
- ☒ bunların hamısı

561 Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti hansı müəssisələrin bazasında yaradılıb?

- ☐ Dənizdə və Quruda Neft və Qazçıxarma İstehsalat Birlikləri
- ☒ “Azərneft” Dövlət Konserni və “Azərneftkimya” İstehsalat Birliyi
- ☐ “Azərneft” Dövlət Konserni və Dənizdə Neft və Qazçıxarma İstehsalat Birliyi
- ☐ “Azərneftkimya” İstehsalat Birliyi və Quruda Neft və Qazçıxarma İstehsalat Birliyi
- ☐ “Azərneftkimya” Dövlət Konserni və Dənizdə Neft və Qazçıxarma İstehsalat Birliyi

562 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinə xasdır?

- ☐ Şirkət hüquqi şəxsdir
- ☐ Şirkət hasil edilmiş bütün karbohidrogenlərə və onların emalından alınan neft və qaz məhsullarına münasibətdə sahibliyi həyata keçirir
- ☐ Şirkət müstəqil balansla, banklarda, o cümlədən xarici banklarda, hesablaşma və digər hesablara malikdir
- ☒ bunların hamısı
- ☐ Şirkət üzərində Azərbaycan Respublikasının gerbi təsvir edilmiş və Şirkətin adı göstərilmiş möhürə, ştamlara, blanklara, digər fərqləndirici nişanlara malikdir

563 İdarəetmənin hansı təşkilati quruluşunda obyektlər üzrə rəhbərlər ayrılır və bunlardan hər biri həmin obyektin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan bütün qərarların qəbul edilməsinə və icrasına məsuliyyət daşıyır?

- ☐ qərar-gah quruluşu
- ☒ xətti quruluş
- ☐ matrisa quruluşu
- ☐ proqram məqsədli və çevik quruluş
- ☐ funksional quruluş

564 İdarəetmə zamanı istifadə edilən aşağıdakı tənzimləyici sənədlərdən hansı daha konkret xarakter daşıyır?

- ☐ strategiya

- ☐ qanun
- ☐ proqram
- ☒ əmr
- ☐ qayda

565 Azərbaycanın yanacaq-enerji kompleksinin inkişaf siyasətini hazırlayan və tənzimləyən dövlət orqanı hansıdır?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi
- ☒ Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi
- ☐ Milli Məclisin Ekologiya və Təbii Sərvətlər Komitəsi
- ☐ Azərbaycan Respublikasının İqtisadi İnkişaf Nazirliyi

566 Aşağıdakı şəhərlərdən hansında Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin nümayəndəliyi yoxdur?

- ☐ Astana
- ☐ Tehran
- ☐ İstanbul
- ☐ Kiyev
- ☒ Moskva

567 Yer in təki haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu geoloji öyrənmə və faydalı qazıntıların çıxarılması (birlikdə) üçün yer in təkinin hansı müddətə xüsusi icazə (lisenziya) əsasında istifadəyə verilməsini nəzərdə tutur?

- ☐ 35 ilədək
- ☒ 30 ilədək
- ☐ 25 ilədək
- ☐ 10 ilədək
- ☐ 5 ilədək

568 Bina və tikililər in neft sənayesindəki təyinatı nədən ibarətdir?

- ☐ istehsal prosesində bilavasitə iştirak etməklə xammal və materialların yerdəyişməsinə xidmət edir
- ☐ müəssisənin fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün yalnız ofis funksiyasını daşıyır
- ☐ istehsal prosesində bilavasitə iştirak etməsə də məhsulun yaradılmasında əsas komponentdir
- ☐ avadanlıq və material ehtiyatlarının toplanması və saxlanması xidmət edir
- ☒ normal əmək şəraitini, mal-material qiymətlilərinin saxlanması üçün zəruri şəraiti təmin edir

569 əsas fondların fiziki köhnəlməsi nədir?

- ☐ avadanlıqların sınaq sıradan çıxmasıdır
- ☒ əsas fondların tədricən texniki-istismar xassələrini itirməsidir
- ☐ əsas fondların dəyərini itirməsidir
- ☐ əsas fondların tamamilə yararsız vəziyyətə düşməsidir
- ☐ əsas fondların təmir olunmasıdır

570 İstehsal prosesində iştirak xarakterinə görə istehsal əsas fondları hansı ünsürlərdən ibarətdir?

- ☒ aktiv və passiv ünsürlər
- ☐ nəqliyyat vasitələri, işçi qüvvəsi, mənzil fondu, tədris mərkəzi, tibbi məntəqə və s.
- ☐ qurğular, bina və alətlər
- ☐ binalar, qurğular, ötürücü mexanizmlər, maşın və avadanlıqlar, nəqliyyat vasitələri, alətlər, istehsal ləvazimatları, təsərrüfat inventarları, çoxillik bitkilər və s.

- ☐ bina, ləvazimat, şoxillik bitkilər, yanacaq ehtiyatları

571 İstehsal əsas fondları nədir?

- ☐ istehsal prosesində həlledici rol oynamaqla prosesdə öz formasını dəyişməklə dəyərini hissə-hissə hazır məhsulun üzərinə keçirən fondlardır
- ☐ əmək vasitələri və predmetlərinin məcmusudur
- ☒ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- ☐ müəssisədə mənfəətin yaradılması və istehsal prosesinə cəlb edilən bütün maddi resurslarının məcmusudur
- ☐ müəssisənin mülkiyyətində olan bütün material dəyərlilər və əmlakın məcmusudur

572 Sənayenin dövrüyyə fondları nədir?

- ☐ öz formasını istehsal prosesində dəyişməyən istehsal fondlarıdır
- ☐ öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlardır
- ☐ istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq dəyərini itirən fondlardır
- ☒ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☐ təbii olan bütün fondlar

573 Aşağıdakı sənaye sahələrindən hansında yeraltı istehsal əsas fondlar mövcuddur?

- ☐ ağır sənayedə
- ☐ metallurgiya sənayesində
- ☐ yüngül sənayedə
- ☒ neft sənayesində
- ☐ maşınqayırma sənayesində

574 əsas fondların köhnəlmə növləri hansılardır?

- ☒ fiziki və mənəvi köhnəlmə; sosial, iqtisadi
- ☐ texniki və texnoloji köhnəlmə
- ☐ fiziki, texniki, mənəvi köhnəlmə
- ☐ texniki-iqtisadi və mənəvi köhnəlmə
- ☐ sosial, mənəvi və psixoloji köhnəlmə

575 əsas fondlardan istifadənin ümumi səmərəlilik göstəricisi aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ əsas fondların dəyərinin artım tempi
- ☐ əsas fondların yenilənmə əmsalı
- ☐ əsas fondların köhnəlmə müddəti
- ☒ fondverimi
- ☐ növbəlilik əmsalı

576 Aşağıdakılardan hansı əsas fondlardan istifadənin xüsusi səmərəlilik göstəricisi hesab edilir?

- ☐ əsas fondların dəyərinin artım tempi
- ☐ əsas fondların yenilənmə əmsalı
- ☐ əsas fondların köhnəlmə müddəti
- ☐ fondverimi
- ☒ növbəlilik əmsalı

577 Neft sənayesində nəqliyyat vasitələrinin illik amortizasiya normaları nə qədərdir?

- ☐ 5 faizədək

- ☐ 15 faizədək
- ☐ 10 faizədək
- ☒ 25 faizədək
- ☐ 20 faizədək

578 Dövriyyə fondlarının tərkib ünsürləri hansılardır?

- ☐ tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- ☒ istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal (o cümlədən, özünün istehsalı olan yarımfabrikatlar) və gələcək dövrün xərcləri
- ☐ yanacaq, təmir ehtiyatları və istehsal ehtiyatları
- ☐ pul vəsaitləri, azqıymətli tez köhnələn əşyalar, debitor borcları
- ☐ gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri, xammal və materiallar

579 Aşağıdakılardan hansı tədavül fondlarına aid deyil?

- ☐ anbarda olan hazır məhsul
- ☒ bitməmiş istehsal
- ☐ yola salınmış, lakin dəyəri hələ ödənilməmiş (yolda olan) mallar
- ☐ müəssisənin bank hesabında və kassasında olan vəsaitlər
- ☐ hesablaşmalarda olan vəsaitlər

580 Dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyəsi:

- ☐ istehsal sferasında başlayıb tədavül sferasında başa çatır
- ☒ tədavül sferasında başlayıb tədavül sferasında başa çatır
- ☐ tədavül sferasında başlayıb istehsal sferasında başa çatır
- ☐ bir istehsal mərhələsində başlayıb digər istehsal mərhələsində başa çatır
- ☐ istehsal sferasında başlayıb istehlak sferasında başa çatır

581 Aşağıdakılardan biri istehsal ehtiyatlarına aid deyil:

- ☐ mövsümü ehtiyat
- ☒ əmtəəlik ehtiyat
- ☐ hazırlıq ehtiyatı
- ☐ cari ehtiyat
- ☐ sığorta ehtiyatı

582 Aşağıdakı dövriyyə vəsaitlərindən hansı normalaşdırılır?

- ☒ anbarda olan hazır məhsul
- ☐ debitor və kreditor borcları
- ☐ yola salınmış, lakin dəyəri hələ ödənilməmiş (yolda olan) mallar
- ☐ müəssisənin bank hesabında və kassasında olan vəsaitlər
- ☐ hesablaşmalarda olan vəsaitlər

583 əmək məhsuldarlığı nədir?

- ☐ müəssisədəki məhsul istehsalının hər vahidinin dəyəri
- ☐ istehsal prosesinə nə qədər əmək sərf olunmasını göstərən göstəricidir
- ☒ konkret əmək növünün vaxt vahidi ərzində nə qədər məhsul yaratmaq qabiliyyətidir
- ☐ istehsal heyyyətinin iş vaxtı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin iş vaxtı fonduna nisbətidir
- ☐ istehsal heyyyətinin əmək haqqı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir

584 Sənaye istehsal heyyyətinin tərkibinə daxil olan kateqoriyalar hansılardır?

- ☒ fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
- ☐ menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndis-texniki işçilər
- ☐ sahibkarlar, menecerlər, qulluqçular, fəhlələr və kiçik xidmətedici heyət
- ☐ mülkiyyətçi-sahibkarlar, menecerlər, orta səviyyəli rəhbərlər, fəhlələr, sair işçilər
- ☐ rəhbər işçilər, qulluqçular, fəhlələr, sosial xidmət işçiləri, mühafizə xidməti

585 Sənaye- istehsal heyətinə daxil edilmir:

- ☐ əsas fəhlələr
- ☐ mütəxəssislər
- ☐ köməkçi fəhlələr
- ☐ mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər
- ☒ mənzil-kommunal təsərrüfatının işçiləri

586 Sənayedə əmək haqqının ödənilməsi formaları hansılardır?

- ☐ günəmuzd və ayamuzd
- ☐ qarışıq və işəmuzd
- ☒ işəmuzd və vaxtamuzd
- ☐ işəmuzd, vaxtamuzd və qarışıq
- ☐ günəmuzd, ayamuzd və işəmuzd

587 əmək haqqı nədir?

- ☒ iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiye müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- ☐ işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
- ☐ vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- ☐ müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar
- ☐ işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait

588 Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- ☐ 5
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☒ 4
- ☐ 6

589 əmək məhsuldarlığının formaları hansılardır?

- ☒ fərdi və ictimai
- ☐ fərdi, şəxsi, kollektiv və ictimai
- ☐ müəssisə, sahə və sənaye
- ☐ şəxsi və ictimai
- ☐ fərdi və kollektiv

590 Aşağıdakı kateqoriyalardan hansı fəhlənin ixtisas dərəcəsini əks etdirmir?

- ☐ ixtisasız
- ☐ ixtisaslı
- ☐ azixtisaslı
- ☒ orta ixtisas təhsilli
- ☐ yüksək ixtisaslı

591 əmək sərfəsinin səmərəlilik göstəricisi nədir?

- ☒ əməl məhsuldarlığı
- ☐ əməyin gərginliyi
- ☐ əməyin intensivliyi
- ☐ müəyyən dövr ərzində sərf edilən zaman müddəti
- ☐ müəyyən dövr ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi

592 Sənaye istehsal heyyyəti nədir?

- ☐ bilavasitə sənaye və digər istehsal sahələrində çalışan və istehsala xidmət sahələrinin işçiləridir
- ☐ ancaq idarəetmə heyəti – sahibkar, menecer və baş mühəndislərdir
- ☒ sənaye müəssisələrində istehsalın təşkili və istehsala normal gedişinə şərait təmin edən kadrların məcmusudur
- ☐ yalnız bilavastə istehsalda çalışan fəhlə heyətidir
- ☐ sənaye müəssisələrinin tərkibində olan istehsal və sosial bölmələrdə çalışan bütün işçilərin ümumi sayıdır

593 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- ☒ torpaq
- ☐ nəqliyyat vasitəsi
- ☐ qurğu
- ☐ dəzgah
- ☐ bina

594 Sənayenin dövrüyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- ☐ istehsal ehtiyatları və tədavül fondları
- ☐ xammal və materiallar, gələcək dövrün xərcləri və tədavül fondları
- ☐ dövrüyyə fondları və gələcək dövrün xərcləri
- ☐ pul vəsaitləri, xammal və materiallar
- ☒ dövrüyyə fondları və tədavül fondları

595 Sənaye sahəsinin artım tempi necə hesablanır?

- ☒ sahənin mühüm göstəricilərinin hesabat ilindəki səviyyəsinin həmin göstəricilərin əvvəlki ildəki səviyyəsinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi;
- ☐ sahənin mühüm göstəricilərinin faktiki səviyyəsinin bütünlüklə sənayenin müvafiq göstəricilərinin səviyyəsinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi;
- ☐ sahənin mühüm göstəricilərinin faktiki səviyyəsinin həmin göstəricilərin planlaşdırılan səviyyəsinə nisbəti kimi;
- ☐ sahənin mühüm göstəricilərinin faktiki səviyyəsinin digər sahənin müvafiq göstəricilərinin səviyyəsi ilə müqayisəsinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ sənayenin mühüm göstəricilərinin faktiki səviyyəsinin sahənin müvafiq göstəricilərinin səviyyəsinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi;

596 Sahədə illik istehsalın artım sürətini (Har.s) hesablamaq üçün aşağıdakı düsturların hansından istifadə edilə bilər?

- ☐ $Har.s = (H_{hes} - H_{baza}) / H_{baza} \times 100\%$
- ☐ $Har.s = Hart.tem - 100\%$
- ☐ $Har.s = H_{hes} / H_{baza} \times 100\% - 100\%$
- ☐ bunların heç biri
- ☒ bunların hər 3-ü

597 Sənaye sahəsinin artım tempi necə hesablanır?

- ☒ sahənin mühüm göstəricilərinin hesabat ilindəki səviyyəsinin həmin göstəricilərin əvvəlki ildəki səviyyəsinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi;

- ☐ sahənin mühüm göstəricilərinin faktiki səviyyəsinin bütünlüklə sənayenin müvafiq göstəricilərinin səviyyəsinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi;
- ☐ sahənin mühüm göstəricilərinin faktiki səviyyəsinin həmin göstəricilərin planlaşdırılan səviyyəsinə nisbəti kimi;
- ☐ sahənin mühüm göstəricilərinin faktiki səviyyəsinin digər sahənin müvafiq göstəricilərinin səviyyəsi ilə müqayisəsinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ sənayenin mühüm göstəricilərinin faktiki səviyyəsinin sahənin müvafiq göstəricilərinin səviyyəsinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi;

598 Sahənin inkişaf sürətinə görə bütünlüklə sənayeni (və ya digər bir sahəni) qabaqlama əmsalı necə hesablanır?

- ☐ sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin onun faktiki inkişaf səviyyəsinə nisbəti kimi;
- ☐ sahənin planlaşdırılan inkişaf səviyyəsinin sahənin faktiki inkişaf səviyyəsindən çıxmaqla;
- ☒ hər hansı sənaye sahəsinin artım tempinin sənayenin ümumi (yaxud müqayisə edilən sahənin) artım tempinə nisbəti kimi;
- ☐ sənayenin bütünlükdə inkişaf sürətinin sahədə əmək məhsuldarlığının artım sürətinə nisbəti kimi.
- ☐ sənayenin əsas fondlarının dəyərinin artım sürətinin sahənin əsas fondların dəyərinin artım sürətinə nisbəti kimi;

599 İqtisadiyyatın strukturu (quruluşu) barədə aşağıdakı fikirlərin hansı ynlıdır?

- ☐ İqtisadiyyatın strukturu onun dayanıqlığını, bütövlüyünü və dinamizmini təmin edən bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəli sahələrin və nizamlanmış (sistemləşdirilmiş) əlaqələrin məcmusunu əks etdirir
- ☒ İqtisadiyyatın strukturu – ölkə iqtisadiyyatını əmələ gətirən sahələrin, istehsalların, müəssisələrin, ictimai istehsal proseslərinin tərkibidir
- ☐ İqtisadiyyatının strukturu – milli iqtisadiyyatın müxtəlif vahidləri (sahələri) arasında tarixən formalaşmış sabit, təkrar istehsalı mümkün olmaqla fəaliyyət göstərən qarşılıqlı münasibətlərin məcmusudur
- ☐ İqtisadiyyatın strukturu dinamikdir və müxtəlif amillərin təsiri altında zaman keçdikcə dəyişikliklərə məruz qalır
- ☐ İqtisadiyyatın strukturu ölkə iqtisadiyyatının ümumi göstəricilərində ayrı-ayrı sahələrin xüsusi çəkisi (payı) göstəricisi ilə xarakterizə oluna bilər

600 Ölkənin sənaye məhsulunun istehsal strukturunda xam neft və təbii qaz hasilatının xüsusi çəkisi 2006-cı ildə təqribən 70 faiz, 2011-ci ildə isə təqribən 78 faiz olub. 2006-2011-ci illər dövründə xam neft və təbii qaz hasilatının sənaye məhsulu istehsalının sahə strukturundakı mövqeyi nə qədər dəyişib?

- ☐ 8 faiz artıb
- ☐ 8 faiz azalıb
- ☒ 8 faiz bəndi artıb
- ☐ 11,4 faiz artıb
- ☐ 8 faiz bəndi azalıb

601 Ölkənin sənaye məhsulunun istehsal strukturunda xam neft və təbii qaz hasilatının xüsusi çəkisi 2006-cı ildə təqribən 70 faiz, 2011-ci ildə isə təqribən 78 faiz olub. 2006-cı illə müqayisədə 2011-ci ildə xam neft və təbii qaz hasilatının sənaye məhsulu istehsalının sahə strukturundakı xüsusi çəkisində artım nə qədər olub?

- ☐ 8 faiz
- ☒ 11,4 faiz
- ☐ 8 faiz bəndi
- ☐ cavabların heç biri doğru deyil
- ☐ 11,4 faiz bəndi

602 2010-cu ildə Azərbaycan sənayesində fəaliyyət göstərən 2650 sənaye müəssisəsindən 311-i mədənçıxarma sənayesinə, o cümlədən 27-si xam neft və təbii qaz hasilatına aid olub. Xam neft və

təbii qaz hasilatı müəssisələrinin sənaye müəssisələrinin ümumi sayında payı nə qədər olub?

- ☒ 1,0 faiz
- ☐ 11,7 faiz
- ☐ 8,7 faiz
- ☐ 10,7 faiz
- ☐ 12,7 faiz

603 2011-ci ildə ölkə sənayesində əsas sənaye-istehsal fondlarının dəyəri 42 milyard manat, xam neft və təbii qaz hasilatında 30 milyard manat, neft məhsullarının istehsalında 720 milyon manat təşkil edib. Bu məlumatlar əsasında əsas sənaye-istehsal fondlarının strukturunda xam neft sənayesinin payını hesablayın.

- ☐ təqribən 71 faiz
- ☒ təqribən 73 faiz
- ☐ təqribən 1,7 faiz
- ☐ təqribən 78 faiz
- ☐ təqribən 69 faiz

604 2010-cu ildə ölkədə istehsal edilən 28 milyard manatlıq ümumi sənaye məhsulunun təqribən 21 milyard manatı mədənçıxarma sənayesinin məhsulu olub. Sənaye məhsulu istehsalının sahə strukturunda mədənçıxarma sənayesinin xüsusi çəkisi nə qədər olub?

- ☐ 21 milyard manat
- ☒ 75,0 faiz
- ☐ 0,75
- ☐ yuxarıda verilmiş cavab variantlarının heç biri doğru deyil
- ☐ 75 faiz bəndi

605 Aşağıdakılardan hansı sənayenin struktur problemlərinə aid edilə bilməz

- ☒ investorların (o cümlədən xarici investorların) hüquqlarının qorunması sisteminin tam formalaşmaması
- ☐ sənayenin strukturunun xammal (xüsusilə neft-qaz hasilatı) yönümlü inkişafı
- ☐ sənayenin əvvəllər formalaşmış sahə strukturunun müstəqillik şəraitində ölkənin milli iqtisadi inkişaf tələblərinə uyğun gəlməməsi
- ☐ sənaye istehsalının əsasən bir regionda cəmləşməsi
- ☐ ixracda emal sənayesi məhsullarının payının son dərəcə cüzi olması

606 OPEK nə deməkdir?

- ☐ Neft hasil edən ölkələrin təşkilatı
- ☒ Neft ixrac edən ölkələrin təşkilatı
- ☐ Neftəmal edən ölkələrin təşkilatı
- ☐ Neft bazarını tənzimləyən ölkələrin təşkilatı
- ☐ Neft hasil edən şirkətlərin təşkilatı

607 OPEK-in yaradılmasında məqsəd nə olub?

- ☐ üzv ölkələrdən tərəfindən neftin birgə hasilatı
- ☐ üzv ölkələr tərəfindən ixrac bazarlarının genişləndirilməsi
- ☐ üzv ölkələr tərəfindən neftin birgə satışı
- ☐ üzv ölkələr tərəfindən neft istehsalı və satışı həcmələrinin məhdudlaşdırılması
- ☒ dünya bazarlarında neftin qiymətinin stabilləşdirilməsi və tənzimlənməsi

608 OPEK-in üzvləri:

- ☐ şirkətlərdir
- ☐ beynəlxalq təşkilatlardır
- ☒ ölkələrdir
- ☐ qeyri-hökumət təşkilatlarıdır
- ☐ həm ölkələr, həm də şirkətlərdir

609 Aşağıdakı ölkələrdən hansı OPEK-in üzv deyil?

- ☒ Rusiya
- ☐ Səudiyyə Ərəbistanı
- ☐ İran
- ☐ Küveyt
- ☐ İraq

610 OPEK nə vaxt yaradılıb?

- ☐ 1970-ci ildə
- ☐ 1965-ci ildə
- ☒ 1960-cı ildə
- ☐ 1955-ci ildə
- ☐ 1950-ci ildə

611 Azərbaycan nə vaxtdan OPEK-in üzvüdür?

- ☒ Azərbaycan OPEK-in üzvü deyil
- ☐ 2006-cı ildən
- ☐ 2003-cü ildən
- ☐ 2001-ci ildən
- ☐ 1997-ci ildən

612 Hazırda dünyanın ən çox neft istehlak edən ölkələri hansılardır?

- ☐ ABŞ və Yaponiya
- ☐ ABŞ və Rusiya
- ☐ ABŞ və Almaniya
- ☒ ABŞ və Çin
- ☐ ABŞ, Rusiya və Hindistan

613 Azərbaycan nefti dünya bazarına hansı adla çıxarılır?

- ☐ "Brent"
- ☐ "Urals"
- ☐ "Azeri-oil"
- ☒ "Azeri Light"
- ☐ "Azeri Black"

614 Dünya bazarlarında neftin birja satışına nə vaxtdan başlanılıb?

- ☒ 1986-cı ildə
- ☐ 1973-cü ildə
- ☐ 1965-ci ildə
- ☐ 1985-ci ildə
- ☐ 1980-ci ildə

615 WTI markalı etalon neft harada hasil edilir?

- ☐ Şimal dənizində
- ☐ İran körfəzində
- ☐ Venesuelada
- ☒ ABŞ-da
- ☐ Səudiyyə Ərəbistanında

616 Aşağıdakı neft növlərindən hansı OPEK səbəti nə daxil deyil?

- ☐ BCF 17 (Venesuela)
- ☐ Arab Light (Səudiyyə Ərəbistanı)
- ☒ Brent
- ☐ Kuwait Export (Küveyt)
- ☐ İran Heavy (İran)

617 Aşağıdakı neft növlərindən hansı OPEK səbəti nə daxil deyil?

- ☐ Bonny Light (Nigeriya)
- ☐ Es Sider (Liviya)
- ☐ Basra Light (İraq)
- ☐ Murban (BƏƏ)
- ☒ WTI

618 Aşağıdakılardan hansı birja sazişi hesab olunur?

- ☐ Forvard və Fyuçers
- ☐ SPOT və Forvard
- ☒ Fyuçers
- ☐ Forvard
- ☐ SPOT

619 Birjalarda həyata keçirilən sövdələşmələrin hansı hissəsi fiktiv əmtəələrlə - törəmə maliyyə alətləri ilə - əməliyyatların payına düşür?

- ☐ 10 faizə qədər
- ☒ 97-98 faizə qədərini
- ☐ 75 faizə qədərini
- ☐ 45-50 faizi
- ☐ 1-2 faizi

620 Hazırda (2015-ci il) neft hasilatçısı olan neçə ölkə OPEK-in üzvüdür?

- ☐ 8 ölkə
- ☐ 15 ölkə
- ☐ 13 ölkə
- ☒ 12 ölkə
- ☐ 10 ölkə

621 Digər neft növlərinin qiyməti seçilmiş etalon marka neft növləri vasitəsilə necə müəyyən edilir?

- ☐ sıxlıqları müqayisə edilməklə
- ☐ tərkiblərində olan qatışıqlar müqayisə edilməklə
- ☒ əmsallar tətbiq edilməklə
- ☐ xüsusi çəkiləri müqayisə edilməklə
- ☐ müəyyən nisbətdə qatışdırılmaqla

622 Aşağıdakı neft növlərindən hansı etalon marka kimi qəbul olunur?

- ☐ Brent
- ☐ Dubai
- ☐ WTI
- ☐ Saudi Arabian
- ☒ yuxarıdakıların hamısı

623 Brent markalı etalon neftlə hansı birjada ticarət aparılır?

- ☐ NYMEX (Nyu-York)
- ☐ SIMEX (Sinqapur)
- ☒ ICE (London)
- ☐ Honq-Konq Əmtəə Birjası
- ☐ Tokio Əmtəə Birjası

624 Brent markalı etalon neft harada hasil edilir?

- ☐ ABŞ-da
- ☐ Venesuelada
- ☐ Səudiyyə Ərəbistanında
- ☐ İran körfəzində
- ☒ Şimal dənizində

625 Dövlət Neft Şirkətinin hasil etdiyi neft ölkənin neft emalı müəssisələrinə hansı qiymətlə verilir?

- ☐ istehsal maya dəyəri ilə
- ☒ şirkətdaxili topdansatış qiyməti ilə
- ☐ dünya bazar qiymətləri ilə
- ☐ şirkətin topdansatış qiyməti ilə
- ☐ aksiz vergisi əlavə edilməklə şirkətdaxili topdansatış qiyməti ilə

626 Azərbaycanda yerli istehsal neft məhsulları ölkə daxilində hansı qiymətlərlə satılır?

- ☒ dövlətin tənzimlədiyi qiymətlərlə
- ☐ daxili bazar qiymətləri ilə
- ☐ dünya bazar qiymətləri ilə
- ☐ müqavilə qiymətləri ilə
- ☐ şirkətdaxili topdansatış qiymətləri ilə

627 Azəri - Çıraq- Günəşli sazişi üzrə xarici neft şirkətlərinə çatan pay nefti ölkəmizdə hansı qiymətlərlə satılır?

- ☐ dünya bazar qiymətləri ilə
- ☐ müqavilə qiymətləri ilə
- ☐ dövlətin müəyyən etdiyi qiymətlərlə
- ☒ xarici şirkətlər öz neftini Azərbaycanın daxilində satmırlar
- ☐ ölkədaxili bazar qiymətləri ilə

628 əsrin müqaviləsi sazişi üzrə xarici neft şirkətləri əldə etdikləri mənfəətdən Azərbaycan hökumətinə mənfəət vergisini hansı dərəcə ilə ödəyirlər?

- ☐ 25 faiz
- ☐ 18 faiz
- ☐ 15 faiz

- ☒ 22 faiz
☐ 20 faiz

629 Tranzit haqqı nədir?

- ☐ karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar xarici sərmayəçilər tərəfindən müqavilə sahəsindən istifadə üçün Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanına ödənilən vəsaitlərdir
☐ Hasilatın Pay Bölgüsü sazişlərinin imzalanması və ya icrası ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanına ödənilən mükafatlardır; c) xarici şirkətlərlə bağlanmış sazişlər çərçivəsində dövlət əmlakından istifadə üçün ödənilən haqqlardır
☒ neftin Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə neft-qaz ixrac boru kəmərləri vasitəsi ilə ötürülməsi üçün edilən ödənişlərdir
☐ Azərbaycan Respublikasının ərazisindəki və Xəzər dənizinin (gölünün) şelfindəki faydalı qazıntıların çıxarılmasına görə ödənilən vergidir

630 Aşağıdakı xərclərdən hansı dəyişən xərclərə aiddir?

- ☐ binanın qızdırılması xərcləri
☒ əsas fəhlələrin əmək haqqı
☐ neft quyularının saxlanması xərcləri
☐ əsas fondların amortizasiyası xərcləri
☐ idarə heyətinin əmək haqqı xərcləri

631 Aşağıdakı xərclərdən hansı şərti sabit xərclərə aiddir?

- ☐ əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı
☐ dəstləşdirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri
☐ texnoloji məqsədlər üçün yanacaq xərcləri
☒ əsas fondların amortizasiyası xərcləri
☐ əsas xammal və material məsrəfləri

632 Neft və qaz hasilatının maya dəyərinin formalaşması aşağıdakılardan hansı ilə əlaqəli deyil?

- ☐ geoloji kəşfiyyat
☐ quyuların istismarı
☐ mədənlərin işlənməsi
☒ neft və qazın istehlakçılara çatdırılması
☐ mədən təsərrüfatı

633 Aşağıdakılardan hansı neft və qazın maya dəyərinin formalaşmasının mühüm xüsusiyyətlərinə aiddir?

- ☐ neft və kondensat qazının eyni vaxtda birgə hasil edilməsi
☐ neft çıxarılmasının müxtəlif üsullarının paralel istifadə olunması
☐ istismar quyularından müxtəlif növlərinin yanaşı istifadəsi
☐ bunların heç biri
☒ bunların hamısı

634 Mayenin debitinin hesablanması zamanı aşağıdakı vahidlərin hansından istifadə edilə bilər?

- ☐ l/san
☐ m³/saat
☐ m³/san
☒ bunların hamısından
☐ m³/gün

635 Aşağıdakılardan hansı kompleks xərclərə aiddir?

- ☐ texnoloji məqsədlər üçün yanacaq xərcləri
- ☐ əsas fəhlələrin əmək haqqı
- ☐ texnoloji avadanlıqların amortizasiyası
- ☒ ümumzavod xərcləri
- ☐ xammal və əsas materiallara məsrəflər

636 Neft və qaz hasilatının maya dəyərinin strukturuna aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərir?

- ☐ yataqların yerləşdiyi ərazinin təbii-coğrafi xüsusiyyətləri
- ☐ yatağın ölçüsü
- ☐ yataqlarda layların sayı
- ☐ bunların heç biri
- ☒ bunların hamısı

637 Mədən vergisi nədir?

- ☐ karbohidrogen ehtiyatlarının işlənməsi ilə əlaqədar xarici sərmayəçilər tərəfindən müqavilə sahəsindən istifadə üçün Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanına ödənilən vəsaitlərdir
- ☐ xarici şirkətlərlə bağlanmış sazişlər çərçivəsində dövlət əmlakından istifadə üçün ödənilən haqlardır
- ☐ Hasilatın Pay Bölgüsü sazişlərinin imzalanması və ya icrası ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət orqanına ödənilən mükafatlardır
- ☐ neftin Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə neft-qaz ixrac boru kəmərləri vasitəsi ilə ötürülməsi üçün edilən ödənişlərdir
- ☒ Azərbaycan Respublikasının ərazisindəki və Xəzər dənizinin (gölünün) şelfindəki faydalı qazıntıların çıxarılmasına görə ödənilən vergidir

638 Dövlət Neft Şirkətinin hasil etdiyi neft hansı qiymətlə ixrac olunur?

- ☐ istehsal maya dəyəri ilə
- ☐ dövlətin müəyyən etdiyi qiymətlə
- ☒ dünya bazar qiymətləri ilə
- ☐ şirkətin topdansaş qiyməti ilə
- ☐ razılaşma qiyməti ilə

639 Aşağıdakılardan hansı məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil?

- ☒ işçilərin əmək haqlarının və onların sosial inkişafına xərclərin artırılması
- ☐ əmək məhsuldarlığının artırılması
- ☐ istehsaldankənar xərclərinin azaldılması
- ☐ məhsulun istehsalına çəkilən material xərclərinin aşağı salınması
- ☐ məhsulun fondtutumunun aşağı salınması

640 Azərbaycanda yerli istehsal neft məhsulları ölkə daxili satış qiymətləri hansı qurum tərəfindən tənzimlənir?

- ☐ Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Sənaye və İqtisadi İnkişaf Nazirliyi
- ☐ Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti
- ☒ Azərbaycan Respublikasının Tarif Şurası

641 Azəri - Çıraq- Günəşli sazişi üzrə hasil edilən hər bir barrel neftin hasilat maya dəyəri nə qədərdir?

- ☐ 12 manat
- ☒ 10 ABŞ dollarından aşağı
- ☐ 2 ABŞ dolları
- ☐ 20 ABŞ dolları
- ☐ 15 ABŞ dolları

642 Neftin bazar satışı qiyməti necə formalaşır?

- ☐ dövlət müəyyən edir
- ☐ hasilat və nəqliyyat xərclərinin üzərinə 20 faizlik mənfəət əlavə edilməklə müəyyən edilir
- ☐ istehsalçı şirkət müəyyən edir
- ☐ OPEK müəyyən edir
- ☒ dünya bazarında (əmtəə birjasında) müəyyən edilir

643 Aşağıdakılardan hansı oliqopolik bazarı xarakterizə edir?

- ☐ təbii inhisarın mövcud olduğu sahə
- ☐ eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahə
- ☒ nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimlik etdiyi sahə
- ☐ müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahə
- ☐ standart və ya eynicinsli məhsullar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahə

644 Neft hasilatının mədən maya dəyərində hansı məsrəflər daha üstün xüsusi çəkiyə malikdir?

- ☐ dəyişən xərclər
- ☐ şərti-dəyişən məsrəflər
- ☐ sabit məsrəflər
- ☐ kompleks məsrəflər
- ☒ şərti sabit məsrəflər

645 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması amillərinə aid deyil?

- ☐ məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ məhsulun quruluşunun dəyişilməsi
- ☒ məhsulun istehsal həcmnin artırılması
- ☐ istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması

646 Aşağıdakılardan hansı istehsal məsrəflərinin iqtisadi elementlər üzrə qruplaşdırılması elementi deyil?

- ☐ material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla)
- ☐ sosial sığorta ayırmaları
- ☐ əmək haqqı xərcləri
- ☐ əsas fondların amortizasiyası
- ☒ ümumzavod xərcləri

647 Məhsulun maya dəyəri nədir?

- ☐ məhsulun istehsalı və satılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyəridir
- ☐ məhsulun istehsalı və satışına sərf olunan əsas və dövrüyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmu-sudur
- ☒ məhsul vahidinin istehsalı və satışına çəkilən bütün növ məsrəflərin məcmu-sudur
- ☐ rəqabət şəraitində müəssisənin məhsulunun bazar dəyəridir
- ☐ müəyyən dövr ərzində müəssisənin çəkdiyi bütün xərclərin ümumi kəmiyyətidir

648 Aşağıdakılardan hansı məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələrinə aid deyil?

- ☐ xammal və materiallar
- ☐ istehsal fəhlələrinin əsas və əlavə əmək haqqı
- ☐ texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji
- ☒ məhsulun satışı xərcləri
- ☐ sosial sığortaya ayırmaları

649 ARDNŞ aşağıdakı vergilərdən hansının ödəyicisi deyil?

- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☐ mənfəət vergisi
- ☐ aksiz vergisi
- ☐ əmlak vergisi
- ☒ idxal vergisi

650 Mənfəət nədir?

- ☐ müəssisənin ehtiyat fondunun əsas mənbəyi olub, xərclərlə gəlirin fərqinə bərabərdir
- ☐ müəssisənin gəlirinin təsisçilər tərəfindən ehtiyat fonduna yenidən qoyduğu vəsaitdir
- ☐ müəssisənin məcmu gəliridir
- ☐ ümumi gəlirdən material və əmək haqqı fondu xərcləri çıxıldıqdan sonra qalan pul vəsaitidir
- ☒ müəssisənin ümumi gəlirindən bütün zəruri xərclər ödənildikdən sonra qalan xalis gəlirdir

651 Quyu dibindəki işlək hissəsinin formasından asılı olaraq qazma baltalarının növləri hansılardır?

- ☐ gövdəli, şaroşkalı və almazlı
- ☐ dəstəkli, şaroşkalı və almazlı
- ☐ qanadvari, şaroşkalı və almazlı
- ☒ pərli, şaroşkalı və almazlı
- ☐ pərli, çuqun və almazlı

652 Hansı qazma baltaları daha möhkəm və məhsuldar hesab olunur?

- ☐ pərli baltalar
- ☐ gövdəli baltalar
- ☐ dəstəkli baltalar
- ☐ şaroşkalı baltalar
- ☒ almazlı baltalar

653 Neft mədəni nədir?

- ☐ qazların yerin dərin qatlarından çıxarılan quyudur
- ☐ hasil edilən neft məhsullarının qrup halında ölçmə qurğusuna verən kompleksdir
- ☒ neftin və onunla birlikdə çıxan qazların yerin dərin qatlarından çıxarılması üçün quyu, boru kəmərləri və müvafiq avadanlıqdan ibarət texnoloji kompleksdir
- ☐ nefti və neft məhsullarını satışa hazırlayan sənaye müəssisələrin kompleksidir
- ☐ neft emal edilən sənaye sahələrinin kompleksidir

654 Neft laylarının işlənməsi dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- ☒ laydan quyu dibinə neftin hərəkətinin idarə edilməsi prosesi
- ☐ layda olan mineral qarışıqların neftdən təmizlənməsi prosesi
- ☐ neftin laydan yer səthinə çıxarılması prosesi
- ☐ lay süxurlarının fiziki-kimyəvi xassələrinin öyrənilməi prosesi
- ☐ layda olan suyun neftdən ayrılması prosesi

655 Aşağıdakı fəaliyyətlərdən hansı layın işlənilməsi ilə bağlı deyil?

- ☐ laya qazılacaq quyuların sayının müəyyən edilməsi
- ☐ quyuların texnoloji rejimlərinin tənzimlənməsi
- ☐ quyuların yerləşmə və işə salınma qaydasının müəyyən edilməsi
- ☒ neftin yerin səthinə çıxarılması
- ☐ layın enerji bazasına müxtəlif vasitələrlə təsir göstərməklə laydan quyu dibinə neftin hərəkətinin (axınının) idarə edilməsi

656 Hazırda neftin çıxarılmasında tətbiq edilən üsullar hansılardır?

- ☐ mexaniki, fontan və təzyiq
- ☒ fontan, kompressor və dərinlik nasosu
- ☐ fontan, kompressor və təzyiq
- ☐ dərinlik nasosu, fontan və mexaniki
- ☐ kompressor, dərinlik nasosu və təzyiq

657 Quyuların fontan üsulu ilə istismarı zamanı aşağıdakı avadanlıqların hansından istifadə edilmir?

- ☐ fontan armaturu
- ☐ fontan yolkası
- ☐ kəmər başlığı
- ☐ müxtəlif ölçülü ştusterlər və trap
- ☒ mədən kompressoru

658 Mancanaq dəzgahından neftin çıxarılmasının hansı üsulunda istifadə edilir?

- ☐ fontan üsulunda
- ☒ dərinlik nasosu üsulunda
- ☐ kompressor üsulunda
- ☐ heç birində
- ☐ hamısında

659 Aşağıdakı qazma üsullarının hansından hazırda istifadə edilmir?

- ☒ “Bakı qazma üsulu”
- ☐ turbin qazma üsulu
- ☐ rotor qazma üsulu
- ☐ vibrasiya qazma üsulu
- ☐ elektrikli qazma üsulu

660 Rotor qazma üsulu ilk dəfə harada tətbiq edilib?

- ☐ Azərbaycanda
- ☐ Qazaxstanda
- ☐ Rusiyada
- ☐ Kanadada
- ☒ ABŞ-da

661 Aşağıdakılardan hansı neft-qaz yataqlarının axtarışının geofiziki üsulunun növləri sırasına daxil deyil?

- ☒ bakterioloji üsul
- ☐ qrametrik üsul
- ☐ maqnitometrik üsul
- ☐ seysimik üsul

☐ elektrometrik üsul

662 Aşağıdakılardan hansı neft-qaz yataqlarının axtarışının geofiziki üsulunun növləri sırasına aiddir?

- ☐ bakterioloji üsul
- ☐ elektroqravitasiya üsulu
- ☐ monometr üsulu
- ☒ radiometrik üsul
- ☐ geokimyəvi üsul

663 Neft-qaz yataqlarının axtarışının maqnitometrik üsulu nəyə əsaslanır?

- ☐ süxurların radioaktivliyinin öyrənilməsinə
- ☒ maqnit sahəsinin öyrənilməsinə
- ☐ ağırlıq qüvvəsinin (qravitasiyanın) öyrənilməsinə
- ☐ seysmik dalğaların yayılma sürətinin öyrənilməsinə
- ☐ elektromaqnit sahəsinin ölçülməsinə

664 Aşağıdakılardan hansı neft-qaz yataqlarının axtarışının geofiziki üsulunun növləri sırasına aiddir?

665 Aşağıdakılardan biri neft və qaz yataqlarının axtarışı və kəşfiyyatı işlərində tətbiq edilən üsul deyildir?

- ☐ geoloji
- ☒ geocoğrafi
- ☐ hidrogeoloji
- ☐ geokimyəvi
- ☐ geofiziki

666 Elektrobur nədir?

- ☐ qazma alətidir
- ☐ quyunun ağzında elektrik mühərriki ilə işləyən və valında qazma baltası olan maşındır
- ☒ quyu dibində elektrik mühərriki ilə işləyən və valında qazma baltası olan maşındır
- ☐ boruları quyuya endirmək və quyudan çəkib çıxarmaq üçün texniki vasitədir
- ☐ baltanı hərəkətə gətirmək üçün quyudan uzaqda yerləşdirilən elektrik mühərrikidir

667 Müəssisələrin (istehsalın) ərazi üzrə yerləşdirilməsinin obyektiv əsasını təşkil edən nədir?

- ☒ ərazilərin təbii və iqtisadi şərtlərinin differensasiyası (fərqli olması)
- ☐ ərazilərin təbii və iqtisadi şərtlərinin eyniliyi
- ☐ ərazilərin təbii və iqtisadi şərtlərinin oxşarlığı
- ☐ bütün regionlarda iş yerlərinin yaradılması
- ☐ istehsalın ölkə ərazisi üzrə bərabər yerləşdirilməsi

668 Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Çərçivə Təsnifatına əsasən mineral və enerji ehtiyatları və resursları aşağıdakı meyarlar üzrə təsnifləşdirilir:

- ☐ layihənin iqtisadi və sosial həyat qabiliyyətliliyi
- ☐ geoloji öyrənilmə səviyyəsi
- ☐ yatağın istismarı layihəsinin statusu və əsaslandırılması
- ☐ yalnız a və b variantları
- ☒ yuxarıdakıların hər üçü

669 Sənaye istismarı baxımından neft-qaz ehtiyatlarının geoloji öyrənilmə səviyyəsi aşağıdakı kateqoriyalar üzrə qiymətləndirilir:

- ☐ A, B və C
- ☐ D1, D2 və D3
- ☐ A, B, C1 və C2
- ☒ A, B, C1, C2, D1, D2 və D3
- ☐ A, B, C, D və E

670 Sənayedə ixtisaslaşdırma nədir?

- ☒ konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir;
- ☐ müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır;
- ☐ müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir;
- ☐ müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır.
- ☐ müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir;

671 Sənayedə ixtisaslaşdırma nədir?

- ☒ konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir;
- ☐ müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır;
- ☐ müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir;
- ☐ müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır.
- ☐ müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir;

672 Neft-qaz ehtiyatlarının geoloji öyrənilmə səviyyəsinin qiymətləndirilməsinin A kateqoriyasına hansı ehtiyatlar aid edilir?

- ☐ proqnoz resurslar
- ☐ qiymətləndirilmiş ehtiyatlar
- ☐ ehtimal edilən ehtiyatlar
- ☒ təsdiq edilmiş ehtiyatlar
- ☐ müəyyənləşdirilmiş ehtiyatlar

673 Neft-qaz ehtiyatlarının geoloji öyrənilmə səviyyəsinin qiymətləndirilməsinin C2 kateqoriyasına hansı ehtiyatlar aid edilir?

- ☐ təsdiq edilmiş ehtiyatlar
- ☐ proqnoz resurslar
- ☒ ehtimal edilən ehtiyatlar
- ☐ müəyyənləşdirilmiş ehtiyatlar
- ☐ qiymətləndirilmiş ehtiyatlar

674 Neft-qaz ehtiyatlarının geoloji öyrənilmə səviyyəsinin qiymətləndirilməsinin B kateqoriyasına hansı ehtiyatlar aid edilir?

- ☒ müəyyənləşdirilmiş ehtiyatlar
- ☐ qiymətləndirilmiş ehtiyatlar
- ☐ təsdiq edilmiş ehtiyatlar
- ☐ proqnoz resurslar
- ☐ ehtimal edilən ehtiyatlar

675 Neft-qaz ehtiyatlarının geoloji öyrənilmə səviyyəsinin qiymətləndirilməsinin C1 kateqoriyasına hansı ehtiyatlar aid edilir?

- ☐ proqnoz resurslar

- ☐ qiymətləndirilmiş ehtiyatlar
- ☐ ehtimal edilən ehtiyatlar
- ☐ təsdiq edilmiş ehtiyatlar
- ☒ müəyyənləşdirilmiş ehtiyatlar

676 Sənaye kombinatlarına hansı səciyyəvi xüsusiyyətlər aiddir?

- ☐ istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi;
- ☐ müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissələrin bir müəssisədə yığılması;
- ☐ istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlı, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi;
- ☒ müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası.
- ☐ istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı;

677 Aşağıdakılardan hansıları neft və qaz ehtiyatlarının mövcudluğu baxımından perspektivli rayonlar hesab olunur?

- ☐ Abşeron və Şamaxı-Qobustan
- ☐ Gəncə və Yevlax-Ağcabədi
- ☐ Bakı arxipelaqı və Quba-Xəzəryanı
- ☐ Aşağı Kür və Kür-Qabırçı çaylararsı
- ☒ Acınohur və Cəlilabad

678 Xəzər hövzəsinin Azərbaycana aid bölgəsində mövcud neft və qaz ehtiyatları nə qədər qiymətləndirilir?

- ☐ 1-2 milyard ton neft, 2 trilyon kub metr həcmində qaz
- ☒ 3-5 milyard ton neft və 5 trilyon kub metr həcmində qaz
- ☐ 2 milyard ton neft, 3 trilyon kub metr həcmində qaz
- ☐ 7-8 milyard ton neft, 10 trilyon kub metr həcmində qaz
- ☐ 6-7 milyard ton neft, 7 trilyon kub metr həcmində qaz

679 əsrin müqaviləsi sazişi (AÇG layihəsi) üzrə xarici neft şirkətləri Azərbaycan hökumətinə mənfəət vergisini hansı dərəcə ilə ödəyirlər?

- ☐ 15 faizlə
- ☐ 18 faizlə
- ☐ 20 faizlə
- ☒ 22 faizlə
- ☐ 25 faizlə

680 əsrin müqaviləsi sazişindən (AÇG layihəsindən) neft-qaz şirkətləri ilə imzalanan layihə hansı olub?

- ☐ “Şahdəniz” layihəsi üzrə layihə
- ☐ “Əşrəfi” və “Dan ulduzu” yataqları üzrə layihə
- ☐ “Abşeron” yatağı üzrə layihə
- ☐ “Ümid” yatağı üzrə layihə
- ☒ “Qarabağ” yatağı üzrə layihə

681 Birgə müəssisə sazişi nədir?

- ☐ neft (qaz) ehtiyatı yataqlarının mülkiyyət sahibliyinin dəqiqləşdirilməsi məqsədi ilə dövlətlə xarici şirkətlər arasında bağlanan beynəlxalq neft sazişlərinin bir növüdür

- ☐ yalnız neft-qaz sektorunda tətbiq edilən və neft resurslarının dövlətlə şirkətlər arasında bərabər bölünməsinə nəzərdə tutan müqavilə növüdür
- ☐ mineral resursların sahibi olan dövlətlə şirkət arasında bağlanan, birdəfəlik və ya müntəzəm ödənişlər müqabilində müqavilədə göstərilən müddət ərzində şirkətə mineral resursların kəşfiyyatı, işlənilməsi, hasilatı və satışı sahəsində müstəsna hüquqlar verən saziş növüdür
- ☒ dövlətlə (dövlət şirkəti ilə) xarici şirkətlər arasında risklərin, xərclərin və mənfəətin iştirak paylarına uyğun bölüşdürülməsi sistemi əsasında bağlanan birgə müəssisə sazişidir
- ☐ neft (qaz) və ya başqa mineral resursların kəşfiyyatı, işlənilməsi və hasilatı ilə bağlı dövlətlə şirkətlər arasında bağlanan və məhsulun bölgüsü sisteminə əsaslanan beynəlxalq saziş növüdür

682 2009-2011-ci illərdə əsrin müqaviləsi sazişi çərçivəsində əldə edilən mənfəət nefti dövlətlə şirkətlər arasında hansı proporsiyada bölünür?

- ☒ 80% - 20% proporsiyasında
- ☐ 45% - 55% proporsiyasında
- ☐ 55% - 45% proporsiyasında
- ☐ 60% - 40% proporsiyasında
- ☐ 70% - 30% proporsiyasında

683 Mənfəətin pay bölgüsünə əsaslanan Hasilatın Pay Bölgüsü sazişlərində şirkətlərin mənfəət vergisinin vergitutma bazası hansıdır?

- ☐ hasil edilən neftin dəyər ifadəsində miqdarı
- ☐ hasil edilən neftdən bütün xərc nefti və əsaslı vəsait xərcləri çıxıldıqdan sonra qalan neft həcmi
- ☐ hasil edilən neftdən bütün xərclər çıxıldıqdan sonra şirkətlə hökumət arasında bölünən neft
- ☐ mənfəət neftindən hökumətə çatan neftin satışından əldə edilən vəsait
- ☒ şirkətlərə çatan mənfəət neftin satışından şirkətlərin əldə etdikləri vəsait

684 Neft-qaz resurslarının mənimsənilməsi üzrə sazişlərdə hökumət niyə pay sahibi olur?

- ☐ investisiya qoyuluşunda daha böyük paya malik olduğu üçün
- ☐ sazişlərin imzalanmasına şərait yaratdığı üçün
- ☐ sazişlərdə daha üstün mövqeyə malik olduğu üçün
- ☒ mineral resursların sahibi olduğu üçün
- ☐ sazişdə iştirak edən şirkətlərdən birinin sahibi olduğu üçün

685 Aşağıdakılardan hansı Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişlərinə xarakterik deyil?

- ☐ belə sazişlərdə kontraktor hökumətlə saziş bağlayıb onu qanun halına salmağa nail olur
- ☐ belə sazişlərdə kontraktor ənənəvi vergilərin böyük qismindən azad olunur, dövlət qarşısındakı öhdəliyini gəliri bölüşdürməklə həyata keçirir
- ☐ fəaliyyət dövrünün başlanğıcında və hər növbəti mərhələdə sazişlə müəyyən edilmiş bonuslar ödənilir
- ☐ öncə yatırılmış investisiyanın əvəzi ödənilir, sonra isə mənfəət bölüşdürülür
- ☒ belə sazişlərdə kontraktor lisenziya alıb biznes fəaliyyətini qurur

686 Aşağıdakılardan hansından beynəlxalq neft sazişləri təcrübəsində istifadə edilmir?

- ☐ risklərin bölüşdürülməsi üzrə xidmət sazişləri
- ☒ akkreditasiya sazişləri
- ☐ hasilatın pay bölgüsü sazişləri
- ☐ konsessiya (lisenziya) sazişləri
- ☐ birgə müəssisə sazişi

687 Konsessiya (lisenziya) sazişi nədir?

- ☐ dövlətlə (dövlət şirkəti ilə) xarici şirkətlər arasında risklərin, xərclərin və mənfəətin iştirak paylarına uyğun bölüşdürülməsi sistemi əsasında bağlanan birgə müəssisə sazişidir

- ☐ neft (qaz) və ya başqa mineral resursların kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatı ilə bağlı dövlətlə şirkətlər arasında bağlanan və məhsulun bölgüsü sisteminə əsaslanan beynəlxalq saziş növüdür
- ☐ yalnız neft-qaz sektorunda tətbiq edilən və neft resurslarının dövlətlə şirkətlər arasında bərabər bölünməsinə nəzərdə tutan müqavilə növüdür
- ☐ neft (qaz) ehtiyatı yataqlarının və hasil edilən məhsulun mülkiyyət sahibliyinin dəqiqləşdirilməsi məqsədi ilə dövlətlə xarici şirkətlər arasında bağlanan beynəlxalq neft sazişlərinin bir növüdür
- ☒ mineral resursların sahibi olan dövlətlə şirkət arasında bağlanan, birdəfəlik və ya müntəzəm ödənişlər müqabilində müqavilədə göstərilən müddət ərzində şirkətə mineral resursların kəşfiyyatı, işlənməsi, hasilatı və satışı sahəsində müstəsna hüquqlar verən saziş növüdür

688 Hasilatın pay bölgüsü sazişi nədir?

- ☐ yalnız neft-qaz sektorunda tətbiq edilən və neft resurslarının dövlətlə şirkətlər arasında bərabər bölünməsinə nəzərdə tutan müqavilə növüdür
- ☒ neft (qaz) və ya başqa mineral resursların kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatı ilə bağlı dövlətlə şirkətlər arasında bağlanan və məhsulun bölgüsü sisteminə əsaslanan beynəlxalq saziş növüdür
- ☐ dövlətlə (dövlət şirkəti ilə) xarici şirkətlər arasında risklərin, xərclərin və mənfəətin iştirak paylarına uyğun bölüşdürülməsi sistemi əsasında bağlanan birgə müəssisə sazişidir
- ☐ neft (qaz) ehtiyatı yataqlarının mülkiyyət sahibliyinin dəqiqləşdirilməsi məqsədi ilə dövlətlə xarici şirkətlər arasında bağlanan beynəlxalq neft sazişlərinin bir növüdür
- ☐ mineral resursların sahibi olan dövlətlə şirkət arasında bağlanan, birdəfəlik və ya müntəzəm ödənişlər müqabilində müqavilədə göstərilən müddət ərzində şirkətə mineral resursların kəşfiyyatı, işlənməsi, hasilatı və satışı sahəsində müstəsna hüquqlar verən saziş növüdür

689 Birgə müəssisə sazişlərinin növləri hansılardır?

- ☐ açıq, qapalı və məhdud xarakterli
- ☐ sadə, orta və mürəkkəb şərtlə
- ☐ risk bölgüsü, gəlir bölgüsü və xərc bölgüsü
- ☐ xalis, standart və ənənəvi
- ☒ xalis, tipik və tamhüquqlu

690 Neftin kristallaşma temperaturu hansı amillərdən asılıdır?

- ☐ tərkibində olan parafinin miqdarından
- ☐ tərkibində olan yüngül fraksiyalardan
- ☒ a və b
- ☐ göstərilənlərdən heç biri doğru deyil
- ☐ tərkibində olan qətran-asfalt qarışıqlarının miqdarından

691 Neftin özüllüyü (qatılığı) nə zaman yüksəlir?

- ☐ Neftin temperaturu yüksək, tərkibində yüngül fraksiyalar çox, qətran-asfalt qatışıqları azaldıqca
- ☐ Neftin temperaturu yüksək, tərkibində yüngül fraksiyalar az, qətran-asfalt qatışıqları azaldıqca
- ☐ Neftin temperaturu aşağı, tərkibində yüngül fraksiyalar çox, qətran-asfalt qatışıqları olmadıqca
- ☒ Neftin temperaturu aşağı, tərkibində yüngül fraksiyalar az və qətran-asfalt qatışıqları çoxaldıqca
- ☐ neftin temperaturu yüksək, tərkibində yüngül fraksiyalar çox, qətran-asfalt qatışıqları çoxaldıqca

692 SSRİ dövründə Azərbaycanda 1 il ərzində ən çox (rekord həddə) qaz nə vaxt çıxarılıb və hansı həcmdə olub?

- ☐ 1980-ci ildə 10 mlrd. kubmetr
- ☒ 1981-ci ildə 15 mlrd. kubmetr
- ☐ 1981-ci ildə 20 mlrd. kubmetr
- ☐ 1982-ci ildə 15 mlrd. kubmetr
- ☐ 1981-ci ildə 10 mlrd. kubmetr

693 Təbii qazın yalnız qazaoxşar halında olduğu standart şərait hansıdır?

- ☐ 10.325 kPa və 20oS
- ☐ 50.325 kPa və 20oS
- ☐ 80.300 kPa və 20oS
- ☐ 101.325 kPa və 10oS
- ☒ 101.325 kPa və 20oS

694 Təbii qazın aşağıda göstərilən fiziki xassələrindən hansı yanlıştır?

- ☐ xüsusi yanma istili: 28 – 46 MCoul/m³ (6.7 – 11.0 Mkal/m³)
- ☐ təbii qazın sıxlığı: quru qazaoxşar halında - 0.68-dən 0.85 kq/m³; maye halında - 400 kq/m³
- ☐ daxili yanma mühərriklərində istifadə zamanı oktan ədədi: 120-130
- ☒ təbii qazın dielektrik keçiriciliyi 2.0-2.5 təşkil edir
- ☐ təbii qaz havadan təqribən 1.8 dəfə yüngüldür

695 Neftin fiziki xassələrini göstərən aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri yanlıştır?

- ☐ neftin orta molekul çəkisi 220 – 330 q/mol həddindədir;
- ☐ neftin sıxlığı yüksəldikcə onun istilikvermə qabiliyyəti artır;
- ☐ neftin temperaturu artdıqca onun özüllüyü azalır.
- ☒ neftin molekulyar çəkisi artdıqca onun özüllüyü azalır;
- ☐ neftin özüllüyü onun tərkibində yüngül fraksiyaların payından asılıdır

696 Boru ilə neft nəqlinə ilk dəfə nə vaxt və harada başlanılıb?

- ☐ 1859-cu ildə Kanadada;
- ☐ 1861-ci ildə ABŞ-da;
- ☒ 1865-ci ildə ABŞ-da;
- ☐ 1878-ci ildə Bakıda.
- ☐ 1848-ci ildə Rusiyada;

697 Bakıda ilk neft kəməri nə vaxt inşa edilib?

- ☐ 1898-ci ildə.
- ☐ 1885-ci ildə;
- ☒ 1878-ci ildə;
- ☐ 1863-cü ildə;
- ☐ 1859-cu ildə;

698 Bakıda inşa edilən ilk neft boru kəmərinin uzunluğu nə qədər olub?

- ☐ 23 km.
- ☒ 12 km;
- ☐ 3 km;
- ☐ 6 km
- ☐ 18 km;

699 Azərbaycan neft hasilatı və emalı həcminə görə nə vaxt dünyada birinci yerdə olub?

- ☒ 1899-cu ildə;
- ☐ 1918-ci ildə;
- ☐ 1994-cü ildə;
- ☐ 2007-ci ildə
- ☐ 1949-cu ildə;